

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur's

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE,

Talmavale, Tal. Patan, Dist. Satara

Affiliated to Shivaji University, Kolhapur

NAAC

4th Cycle

**Assessment and Accreditation
Process**

Criterion II

Teaching – Learning and Evaluation

Key Indicator - 2.3

Teaching-Learning Process

QIM 2.3.1

2.3.1: Student centric methods such as experiential learning, participative learning and problem solving methodologies are used for enhancing learning experiences and teachers use ICT enabled tools including online resources for effective teaching and learning process

2.3.1

Student Centric Methods for Effective Teaching and Learning Process

Problem Solving Methodologies

Problem Solving Methodologies

Index

Sr. No.	Documents	Page No.
1	Survey Projects	04 to 99
2	Research Projects	100 to 111
3	Talent Search Examinations	112 to 130
4	Competitive Examinations	131 to 146
5	Online Quiz Competitions	147 to 175
6	Surprize Tests	176 to 194
7	Group Discussions	195 to 211

Survey Projects

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal. Patan, Dist. Satara 415 103

(Affiliated to Shivaji University, Kolhapur)

Arts, Commerce & Science

Off. / FAX : (02372)272060 Prin. (02372)272417

Sr. College

Estd : June 1969

Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

Jr. College

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
UDISE No. 27310838102

• **FOUNDER** •

Shikshanmaharshi

Dr. Bapuji Salunkhe

B.A., B.T., D.Litt.

• **PRESIDENT** •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil

Minister, Higher & Technical Education,
Govt. of Maharashtra

• **EXECUTIVE PRESIDENT** •

Prin. Abhaykumar Salunkhe

M. A.

• **SECRETARY** •

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade

M.Sc., B.Ed.

PRINCIPAL : Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date :

सूचना

दि.15/12/2022

बी. कॉम. भाग तीन मधील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर सहासाठी प्रोजेक्ट तयार करणे आवश्यक आहे. प्रोजेक्टसाठी प्राथमिक स्रोत व दुय्यम स्रोत या दोन्हीही माहितीचा वापर करून प्रोजेक्ट तयार करावा लागणार आहे. तरी प्राथमिक स्रोतासाठी आवश्यक असणारी प्रश्नावली तयार करून विद्यार्थ्यांनी प्रा. डॉ. साळुंखे यु.ई. यांच्याशी संपर्क साधावा. ज्यांची प्रश्नावली योग्य असेल त्यांना सर्वे करण्यास परवानगी दिली जाईल, व ज्यांचा प्रोजेक्ट चांगला असेल त्यातील एक प्रोजेक्ट निवडण्यात येईल, याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

डॉ. अरुण गाडे

प्राचार्य

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय
तळमावले, ता. पाटण (सातारा)

Bcom III - BRF - *Gade*

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

ता. पाटण जि. सातारा.

कॉमर्स विभाग

शेतकऱ्यांना भेडवसणाऱ्या समस्याचा अभ्यास
सादरकर्ते

मार्गदर्शक

श्रीमती यु. ई. साळुंखे

कॉमर्स विभाग

सहाय्यक प्राध्यपक,

संशोधक

- 1) कु.श्रद्धा जाधव,
- 2) कु.पल्लवी कदम,
- 3) कु.रोशनी सुतार,
- 4) कु.प्रियाका हावळे,
- 5) कु.सीमा सुतार
- 6) कु.श्रावणी माने

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

ता. पाटण जि. सातारा.

सन २०२२-२३

‘शेतकऱ्यांना भेडवसणाऱ्या समस्याचा अभ्यास’ या
विषयावरील संशोधन प्रकल्प आम्ही . लिहिला आहे. हा
संशोधन प्रकल्प अथवा त्याचा कोणताही भाग मी अन्यत्र
कोठेही कोणत्याही पदवीसाठी अथवा परीक्षेसाठी सादर
केलेला नाही.

संशोधक

दिनांक - 20/05/2023

- 1) कु.श्रद्धा जाधव,
- 2) कु.पल्लवी कदम,
- 3) कु.रोशनी सुतार,
- 4) कु.प्रियाका हावळे,
- 5) कु.सीमा सुतार
- 6) कु.श्रावणी माने

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करणेत येते की, कु.श्रद्धा जाधव, कु.पल्लवी कदम, कु.रोशनी सुतार, कु.प्रियाका हावळे, कु.सीमा सुतार कु.श्रावणी माने यांनी 'शेतकऱ्यांना भेडवसणाऱ्या समस्याचा अभ्यास' या विषयावरील लघु संशोधन प्रकल्पाचे लेखन समाधानकारकरित्या पूर्ण केले आहे.यांनी माझ्या मार्गदर्शनाखाली स्वतंत्ररितीने हा लघु संशोधन प्रकल्प लिहिलेला असून तो इतर कोणत्याही विद्यापीठातील कोणत्याही अन्य पदवी व परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

दिनांक - 20/05/2023

मार्गदर्शक

श्रीमती यु. ई. साळुंखे

प्रकल्प मार्गदर्शक,

विभाग प्रमुख

ऋणनिर्देश

प्रस्तुतचा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी ज्यांचे सहाकार्य लाभले तसेच विषय निवडी संदर्भात मार्गदर्शन केले ते म्हणजे काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ए.आर.गाडे तसेच प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी कॉमर्स विषयाचे डॉ.श्रीमती डॉ. यु. ई. साळुंखे यांचे सहकार्य व मार्गदर्शन लाभले म्हणून मी त्यांची आभारी आहे.

ज्यांच्या परवानगीने व प्रेरणेने प्रकल्प कामास गती मिळाली व आकार प्राप्त झाला ते आपल्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ए.आर.गाडे यांचे आभार मानते.

विषयासाठी केलेल्या माहितीची सतत्या पडताळण्याच्या कामात ज्यांनी अत्यंत मौलिक मदत झाली ते आपल्या महाविद्यालयातील कॉमर्स विषयाचे डॉ. श्रीमती डॉ. यु. ई. साळुंखे यांचे आम्ही आभार मानतो.

तसेच प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी माझ्या सर्व मैत्रिणी माझे हितचिंतक तसेच आमचा प्रकल्प ज्यांनी बिनचूक टंकलेखन केले त्यांचे आभार मानतो. या प्रकल्पासाठी आमच्या कुटुंबियांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

धन्यवाद.....

ठिकाण — तळमावले

दिनांक —20/5/2023

‘शेतकऱ्यांना भेडवसणाऱ्या समस्याचा अभ्यास’

• प्रस्तावना_

शेतकऱ्यांच्या दृष्टीने तसेच भाजीपाल्याच्या अभ्यासकाला लागवडीच्या हंगामानुसार भाजीपाल्याचे वर्गीकरण फारच उपयुक्त व सोईचे असते. विशिष्ट हंगामात ज्या भाज्यांची वाढ चांगली होऊन भरपूर उत्पन्न मिळते त्या हंगामातच अशा भाज्यांची लागवड केली जाते. यादृष्टीने भाज्यांचे तीन हंगामात उदा. उन्हाळी, पावसाळी (खरीप) आणि हिवाळी (रबी) हंगामातील भाज्या असे तीन विभाग होतात. महाराष्ट्रात उन्हाळी हंगाम प्रामुख्याने कलिंगड, खरबुज, काकडी, दोडका, घोसाळी, कारली, दुधी भोपळा, तोंडली, तांबडा भोपळा, भेंडी, गवार, टोमॅटो, वांगी, मिरची, चवळी, घेवडा, कोथिंबीर, कांदापात, मेथी, राजगिरा, माठ, पोकळा इ. उन्हाळी भाजीपाला घेतला जातो.

उन्हाळी हंगामात प्रतिकूल वातावरण (जादा तापमान व कोरडी उष्ण हवा) आणि पाणीटंचाई यामुळे भाजीपाला लागवड अतिशय मर्यादित स्वरूपात होत असल्याकारणाने भाजीपाला पिकास चांगले बाजारभाव मिळतात व शेतकऱ्यांना चांगला फायदा होतो. यासाठी भाजीपाला पिकांची योग्य निवड करून त्याचे दर्जेदार उत्पादन घेणे महत्त्वाचे असते.

उन्हाळी हंगामातील भाजीपाल्याची लागवड करण्यापूर्वी दर्जेदार व अधिक उत्पादन मिळविण्यासाठी तांत्रिक बाबींचा बारकाईने विचार करून सुयोग्य नियोजन करणे आवश्यक असते. उन्हाळी भाजीपाला करीत असताना त्यामध्ये

आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर आवर्जून करणे फारच गरजेचे असते. त्यामध्ये प्रामुख्याने अधिक सेंद्रिय कर्ब व पाणी साठवून ठेवणारी, परंतु उत्तम पाण्याचा निचरा होणार्या सुपीक जमिनीची निवड, रोग व कीड प्रतिकारक चांगले दर्जेदार उत्पादन देणार्या जातीची निवड, जमिनीवरील आच्छादनाचा वापर, कोरडे व उष्ण वारे यापासून संरक्षणासाठी शेताच्या चारही बाजूंनी शेवरीसारख्या पिकाची अथवा वाफ्याभोवती मक्याची दाट लागवड, पाण्याचे सूक्ष्म पद्धतीद्वारे (ठिबक किंवा फवारे) व्यवस्थापन, रासायनिक व सेंद्रिय खतांचे योग्य संतुलन, जादा पर्णगुच्छ असणार्या जातींची निवड व त्याद्वारे फुलांचे व फळांचे उन्हापासून संरक्षण, फुलोऱ्यात संजीवकांचा वापर, रोपवाटिकेपासून ते फळधारणा होईपर्यंत रोग व किडींच्या संरक्षणासाठी जैविक व रासायनिक औषधांचे एकात्मिक नियोजन, आधुनिक कृषी तंत्रज्ञानाचा (डॉ.बावसकर टेक्नॉलॉजी) वापर, उन्हाची तीव्रता कमी करण्यासाठी सच्छिद्र प्लॅस्टिक जाळीचा (शेट नेट) वापर, पाण्याचा योग्य वापर — विशेषतरू फुलोरा ते फळ काढणीच्या काळात एकसारखा पाणीपुरवठा आणि तोसुद्धा पहाटे, सकाळी आणि संध्याकाळी व रात्रीच्या वेळी (भर उन्हात पाणी देणे टाळावे), फळांची काढणी शक्यतो संध्याकाळी करावी तसेच स्वच्छ ठिकाणी प्रतवारी व पॅकिंग, साठवण व योग्य वेळी मालवाहतुक (पहाटेच्या वेळी) या बाबींचा नियोजनपूर्वक एकत्रित वापर केल्यास उन्हाळी भाजीपाल्याची उत्तम प्रत साधून अधिक उत्पादन घेणे शक्य होईल व मालाची प्रत आणि उत्पादन यांची सांगड घातल्यामुळे उन्हाळी भाजीपाल्याची लागवड अधिक किफायतशीर होऊ शकेल.

आहारातील महत्त्व :

मनुष्याच्या आहारात भाजीपाल्याला महत्त्वाचे स्थान आहे. मांस, चीज व इतर अन्नपदार्थांच्या पचनामध्ये उत्पन्न होणाऱ्या अम्ल पदार्थांचे उदासिनीकरण (अम्लता नाहीशी करण्याची क्रिया) भाजीपाल्यामुळे होते. त्यातील चोथ्यामुळे अन्नपचनास मदत होते व बद्धकोष्ठता जडत नाही. भाजीपाल्यात खनिज द्रव्ये असतात. कॅल्शियम, फॉस्फरस व लोह ही खनिज द्रव्ये बटाटे, रताळी व कांदे यांत विशेष प्रमाणात असतात. भाजीपाल्यांतील जीवनसत्त्वांमुळे त्याला विशेष महत्त्व हिरव्या व पिवळ्या रंगाच्या भाज्यांत अ आणि क ही जीवनसत्त्वे विशेष प्रमाणात असून ब गटातील जीवनसत्त्वेही आढळून येतात. टोमॅटोमध्ये सु. गीः क जीवनसत्त्व असते. बटाटे व रताळी यांत ते सु. घः असते. हिरव्या मिरच्यांतही क जीवनसत्त्व मोठ्या प्रमाणात असते. टोमॅटो, वांगी व भेंडी यांत अ व ब ही जीवनसत्त्वे आढळून येतात. गाजर, सलगमाचा पाला, पालक, रताळी, बीटचा पाला ह्या भाज्यांत अ जीवनसत्त्व विशेष प्रमाणात आढळून येते. वटाणा व घेवडा यासारख्या भाज्यात प्रथिने पुष्कळ प्रमाणात असतात आणि बटाटे व रताळ्यासारख्या भाज्यांत कार्बोहायड्रेट विशेष प्रमाणात असतात. काही भाज्या (उदा., सुरण) औषधी म्हणून उपयोगी असतात. आहारात दर माणशी दररोज कमीत कमी ह्य*ह्य ग्रॅ. भाजीपाला असावा आणि त्यापैकी ११४ ग्रॅ. पालेभाज्या असाव्यात, असे आहारशास्त्रज्ञांचे मत आहे परंतु भारतातील भाजीपाल्याचा वापर यापेक्षा फार कमी आहे. यासाठी भाजीपाल्याचे उत्पादन पुष्कळच वाढविणे आवश्यक आहे.

संशोधनाचे महत्व :

भाजीपाला आहाराच्या व आरोग्याच्या दृष्टीने महत्वाचा आहे. एवढेच नव्हे तर तो शेतक-यांच्या दृष्टीने महत्वाचा आहे. भाजीपाला उत्पादनामुळे शेतक-यांच्या हातात खेळता पैसा राहतो. त्यामुळे जास्त जास्त शेतकरी भाजीपाला उत्पादनाकडे वळू लागले आहेत. शेतक-यांनी भाजीपाल्याचे घेतलेले उत्पादन जरी जास्त असले तरी त्यांना मिळणारी किंमत अंतीम उपभोक्ता देतो. त्या किंमतीपेक्षा बरीच कमी असते. अंतीम उपभोक्ता देतो ती किंमत आणि उत्पादक शेतक-यांच्या पदरात पडते ती किंमत यातील फरकाला कृषी अर्थशास्त्रात किंमत प्रसरण असे म्हटले जाते. या संशोधनामुळे भाजीपाला उत्पादक शेतक-यांच्या समस्या आणि त्यावरती उपयोजना सांगण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे.

उद्दिष्ट्ये :

१. भाजीपाला उत्पादक शेतक-यांचा अभ्यास करणे.
२. निवडक भाजीपाला उत्पादन, उत्पन्न आणि खर्च यांचा अभ्यास करणे.
३. भाजीपाला उत्पादक शेतक-यांच्या समस्यांचा अभ्यास करणे.
४. निर्माण झालेल्या समस्येवरती उपाययोजना सुचवणे.

गृहितकृत्ये :

१. भाजीपाला उत्पादक शेतक—यांना स्थिर भावाची हमी मिळत नाही.

२. भाजीपाला उत्पादन शेतक—यांच्या राहणीमानात सुधारणा झाली आहे.

संशोधन पद्धती आणि तथ्य संकलन :-

प्रस्तुत संशोधन प्रकल्पामध्ये संशोधकाने उपयोजित संशोधन पद्धत स्विकारली आहे. प्रस्तुत संशोधन दुय्यम आकडेवारीवर सुद्धा आधारलेले आहे. त्याच प्रमाणे प्रश्नावलीच्या माध्यमातून प्राथमिक तथ्य संकलन गोळा केले आहे. प्रस्तुत संशोधनात कोटा पद्धतीने ५० शेतक—यांकडून प्रश्नावली भरून घेतल्या आहेत.

तथ्याचे सादरीकरण

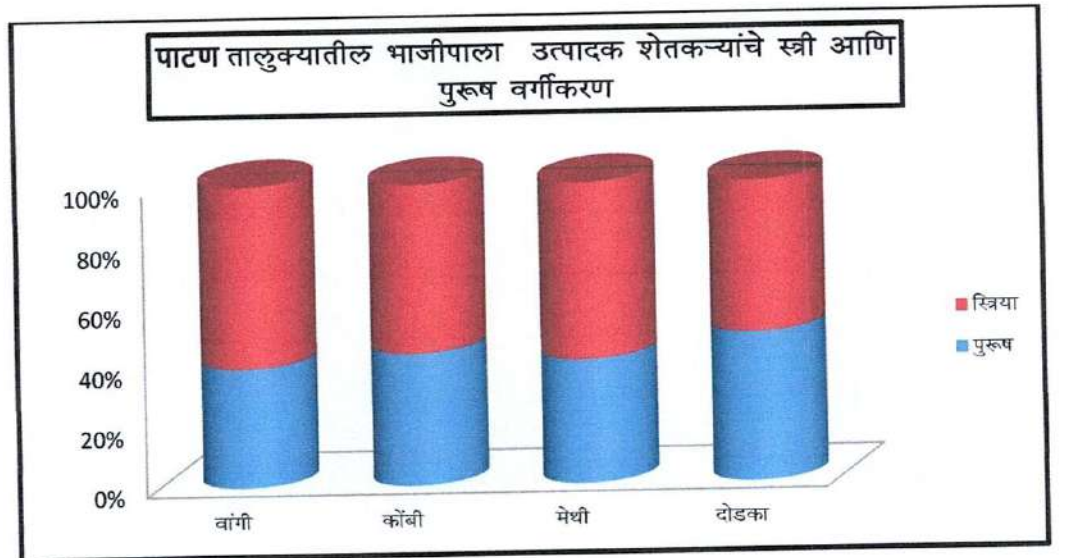
प्रस्तुत संशोधन प्रकल्पात पाटण तालुक्यातील निवडक भाजीपाला पिकाच्या नमुना शेतकऱ्यांचे सामाजिक व आर्थिक वर्गीकरण दिले आहे. या उत्पादकांची सामाजिक व आर्थिक माहिती उत्पादक हे विशिष्ट पीक का घेतात याची माहिती जाणून घेण्याच्या दृष्टीने आवश्यक होते. तसेच भाजीपाला पिकासाठी आवश्यक असलेले भौतिक साधने, मनुष्यबळ व बाजार प्रक्रिया याची स्थिती काय आहे हे जाणून घेण्यास मदत होते.

तक्ता क्र. १

पाटण तालुक्यातील भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांचे स्त्री आणि पुरुष वर्गीकरण

अ.न.	भाजीपाला प्रकार	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	वांगी	६	९	१५
२	कोंबी	४	५	०९
३	मैथी	५	७	१२
४	दोडका	७	७	१४
	एकूण	२२	२८	५०

स्रोत: प्रश्नावली

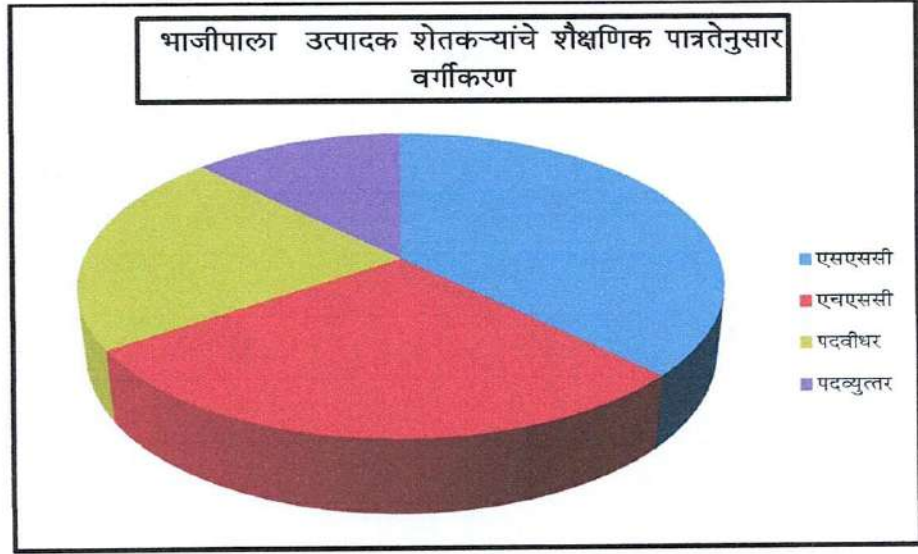

तक्ता क्र. ३

भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांचे शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण

अ.न.	शिक्षण	संख्या
१	एसएससी	१२
२	एचएससी	०९
३	पदवीधर	०७
४	पदव्युत्तर	०४
	एकूण	३२

स्रोत: प्रश्नावली

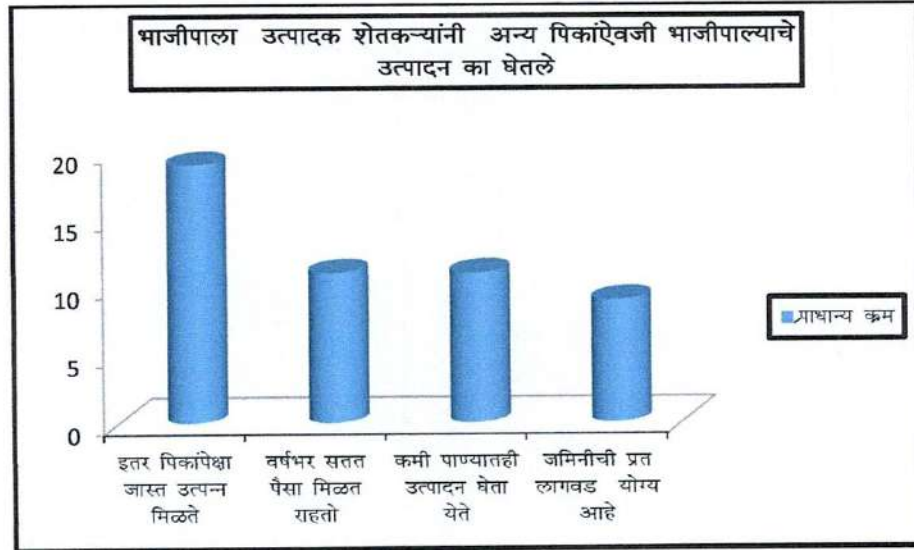
वरील तक्त्यामध्ये भाजीपाला उत्पादकाची शैक्षणिक पात्रता दर्शवली आहे. ५० भाजीपाला उत्पादकापैकी ६४ टक्के साक्षर आहेत. तर ३६ टक्के उत्पादक निरक्षर आहेत. सर्वात जास्त संख्या दहावीपर्यंतच्या शिक्षणाची आहे.

तक्ता क्र. ४

भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांनी अन्य पिकांऐवजी भाजीपाल्याचे उत्पादन का घेतले

अ.न.	कारण	प्राधान्य क्रम
१	इतर पिकांपेक्षा जास्त उत्पन्न मिळते	१९
२	वर्षभर सतत पैसा मिळत राहतो	११
३	कमी पाण्यातही उत्पादन घेता येते	११
४	जमिनीची प्रत लागवड योग्य आहे	०९
	एकूण	३२

स्रोत: प्रश्नावली

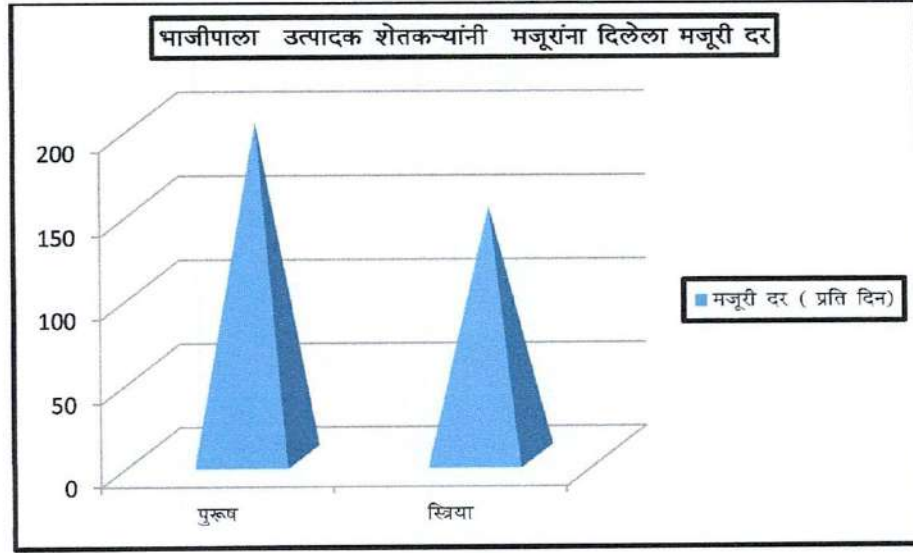
वरील तक्त्यामध्ये भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांनी अन्य पिकांऐवजी भाजीपाल्याचे उत्पादन का घेतले दर्शविली आहे, सर्वात जास्त वेळा इतर पिकांपेक्षा जास्त उत्पन्न मिळते प्राधान्य दिले आहे. तर सर्वात कमी प्राधान्यक्रम जमिनीची प्रत लागवड योग्य आहे दिला आहे.

तक्ता क्र. ५

भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांनी मजूरांना दिलेला मजूरी दर

अ.न.	लिंग	मजूरी दर (प्रति दिन)
१	पुरुष	२००
२	स्त्रिया	१५०

स्त्रोत: प्रश्नावली

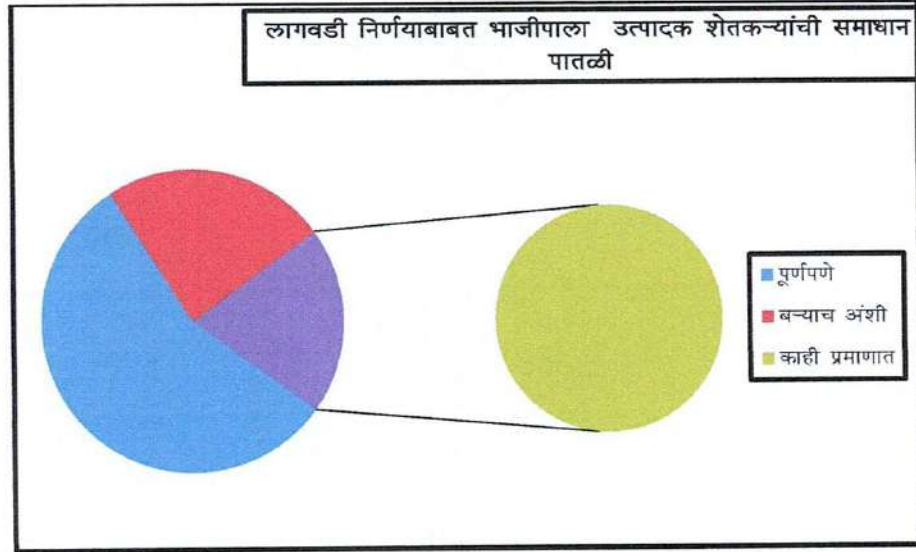
वरील तक्त्यामध्ये भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांनी मजूरांना दिलेला मजूरी दर दर्शवली आहे, पुरुषाच्या तुलनेत स्त्रियांना कमी मजूरी आजही दिली जाते.

तक्ता क्र. ६

लागवडी निर्णयाबाबत भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांची समाधान पातळी

अ.न.	समाधान पातळी	संख्या
१	पूर्णपणे	२८
२	बऱ्याच अंशी	१२
३	काही प्रमाणात	१०
	एकूण	५०

स्त्रोत: प्रश्नावली

वरील तक्ता लागवडी निर्णयाबाबत भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांची समाधान पातळी दर्शवतो. ५६ टक्के शेतकरी भाजीपाला उत्पादनाविषयी समाधान असल्याचे दिसून आले आहे. तर २० टक्के शेतकरी काही प्रमाणात समाधान असल्याचे दिसून आले.

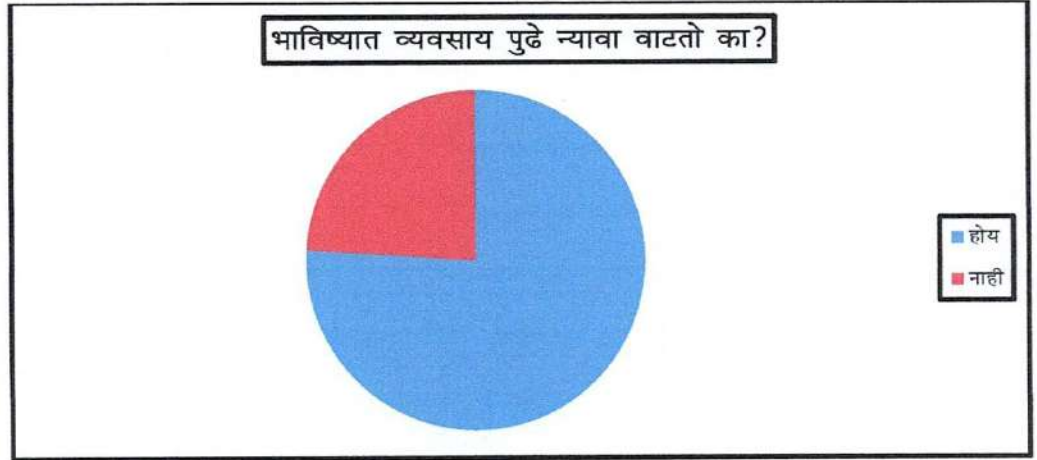
तक्ता क्र. ७

भाविष्यात व्यवसाय पुढे न्यावा वाटतो का?

अ.न.	भाविष्यात व्यवसाय पुढे न्यावा वाटतो का?	संख्या
१	होय	३८
२	नाही	१२
	एकूण	५०

स्त्रोत: प्रश्नावली

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, ७६ टक्के शेतकऱ्यांना वाटते की हा व्यवसाय भाविष्यात चालू ठेवावा तर २४ टक्के शेतकऱ्यांना नको वाटतो.

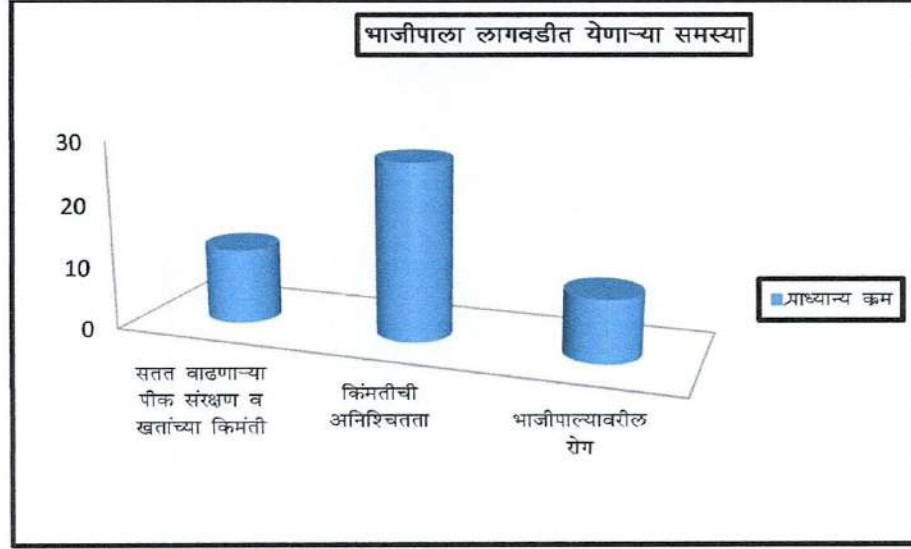

तक्ता क्र. ८

भाजीपाला लागवडीत येणाऱ्या समस्या

अ.न.	समस्या	प्राधान्य क्रम
१	सतत वाढणाऱ्या पीक संरक्षण व खतांच्या किंमती	१२
२	किंमतीची अनिश्चितता	२८
३	भाजीपाल्यावरील रोग	१०
	एकूण	५०

स्त्रोत: प्रश्नावली

वरील सारणीवरून असे दिसून येते की, ५६ टक्के शेतकऱ्यांना किंमतीची अनिश्चितता ही समस्या भेडसावते. त्यानंतर सतत वाढणाऱ्या पीक संरक्षण व खतांच्या किंमती, भाजीपाल्यावरील रोग याला प्राधान्य क्रम दिला आहे.

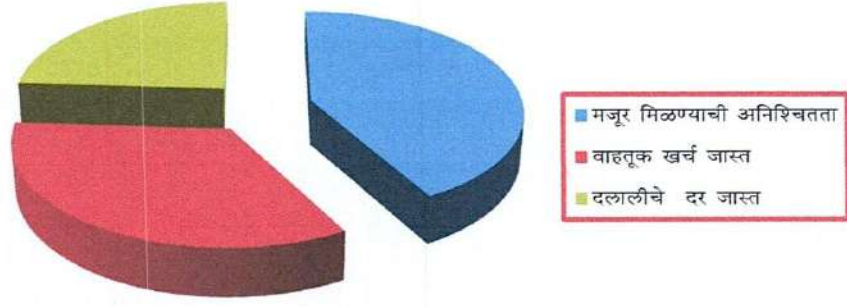
तक्ता क्र. ९

भाजीपाला विक्रीत येणाऱ्या समस्या

अ.न.	समस्या	प्राधान्य क्रम
१	मजूर मिळण्याची अनिश्चितता	२१
२	वाहतूक खर्च जास्त	१७
३	दलालीचे दर जास्त	१२
	एकूण	५०

स्रोत: प्रश्नावली

भाजीपाला विक्रीत येणाऱ्या समस्या

वरील सारणीवरून असे दिसून येते की, ४४ टक्के शेतकऱ्यांना मजूर मिळण्याची अनिश्चितता ही समस्या भेडसावते. त्यानंतर वाहतूक खर्च जास्त व दलालीचे दर जास्त याला प्राधान्य क्रम दिला आहे.

निष्कर्ष व उपाययोजना

निष्कर्ष

1. भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांच्या प्रमाणामध्ये स्त्रियांचे प्रमाण ५६ टक्के इतके आहे. पुरुषांच्या तुलनेत जास्त आहे.
2. भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांच्या ४० ते ६० वयोगटातील संख्या सर्वाधिक आहे. सर्वात कमी उत्पादक शेतकरी ६० पेक्षा अधिक गटातील आहे.
3. भाजीपाला उत्पादकाची शैक्षणिक पात्रता दर्शविली आहे. ५० भाजीपाला उत्पादकांपैकी ६४ टक्के साक्षर आहेत. तर ३६ टक्के उत्पादक निरक्षर आहेत. सर्वात जास्त संख्या दहावीपर्यंतच्या शिक्षणाची आहे.
4. भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांनी अन्य पिकांपेवजी भाजीपाल्याचे उत्पादन का घेतले दर्शविली आहे, सर्वात जास्त वेळा इतर पिकांपेक्षा जास्त उत्पन्न मिळते प्राधान्य दिले आहे. तर सर्वात कमी प्राधान्यक्रम जमिनीची प्रत लागवड योग्य आहे दिला आहे.
5. भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांनी मजूरांना दिलेला मजूरी दर दर्शविली आहे, पुरुषांच्या तुलनेत स्त्रियांना कमी मजूरी आजही दिली जाते.
6. लागवडी निर्णयाबाबत भाजीपाला उत्पादक शेतकऱ्यांची समाधान पातळी दर्शवतो. ५६ टक्के शेतकरी भाजीपाला उत्पादनाविषयी समाधान

असल्याचे दिसून आले आहे. तर २० टक्के शेतकरी काही प्रमाणात समाधान असल्याचे दिसून आले.

7. ७६ टक्के शेतकऱ्यांना वाटते की हा व्यवसाय भाविष्यात चालू ठेवावा तर २४ टक्के शेतकऱ्यांना नको वाटतो.
8. ५६ टक्के शेतकऱ्यांना किंमतीची अनिश्चितता ही समस्या भेडसावते. त्यानंतर सतत वाढणाऱ्या पीक संरक्षण व खतांच्या किंमती, भाजीपाल्यावरील रोग याला प्राधान्य क्रम दिला आहे.
9. ४४ टक्के शेतकऱ्यांना मजूर मिळण्याची अनिश्चितता ही समस्या भेडसावते. त्यानंतर वाहतूक खर्च जास्त व दलालीचे दर जास्त याला प्राधान्य क्रम दिला आहे.

उपाययोजना

१. शेतकऱ्यांनी पिकास पाणी देण्यासाठी पाठ पद्धती ऐवजी तुषार ठिबक सिंचनाचा वापर करावा.
२. शेतकऱ्यांनी निर्यातीच्या दृष्टीने भाजीपाल्याची निवड करून उत्पादन घेतले पाहिजे.
३. तरुणांनी अधुनिक तंत्राचा वापर शेतीमध्ये केला पाहिजे.
४. शेतकऱ्यांनी शेतीबरोबर इतर व्यवसाय देखील करणे आवश्यक आहे.

ॡ. मध्यस्थाकडून शेतक-यांची होणारी फसवणूक थांबविण्यासाठी शासनाने सट्टेबाजीवर कडक नियंत्रण ठेवावे.

ॢ. शेतक-यांना भाजीपाला उत्पादनासाठी आवश्यक असणारी खते योग्य किमतीला मिळवित.

ॣ. भाजीपाल्याच्या बाबतीत योग्य प्रकारचे संशोधन व्हांवे.

प्रश्नावली

1. नाव :
2. गाव :
3. वय :
4. लिंग :
5. शिक्षण :
6. घेत असलेल्या भाजीपाल्याचा प्रकार :
7. भाजीपाला उत्पादनासाठी प्राधान्य का?
 १. इतर पिकापेक्षा जास्त उत्पन्न मिळते.
 २. वर्षभर सतत पैसा मिळत राहतो.
 ३. कमी पाण्यात उत्पादन मिळते.
 ४. जमिनीची प्रत लागवड योग्य आहे.
8. शेतमजुरांना मिळणारा मजुरीचा दर
9. भाजीपाला लागवडी विषयी तुम्ही समाधानी आहात का?
 १. पूर्णपणे
 २. ब-याच अंशी

३. काही प्रमाणात

10. हा व्यवसाय भविष्यात पुढे न्यावा असे वाटते का?

१. होय

२. नाही

11. भाजीपाला लागवडी विषयी येणा—या समस्या ?

१. सतत वाढणा—या पिकसंरक्षण व खतांच्या किमती

२. किमतीतील अनिश्चितता

३. भाजीपाल्यावरील रोग

12. भाजीपाल्याच्या विक्रीविषयीच्या समस्या

१. मजूर मिळण्याची अनिश्चितता

२. वाहतूक खर्च जास्त

३. दलालीचे दर जास्त

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” -शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

◆ Sr. College ◆

Estd : June 1969

Mah./UKF 8769/Dt. 17.9.1969

Tal. Patan, Dist. Satara - 415 103

(Affiliated to Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. /FAX : (02372) 272060 Prin (02372) 272417

◆ Jr. College ◆

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education Maharashtra State 11-9-1979

Index No. J-21-09-002

UDISE No. : 27310838102

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

◆ FOUNDER ◆

Shikshanmaharshi

Dr. Bapuji Salunkhe

B.A.B.T.D.Lit

◆ PRESIDENT ◆

Hon. Chandrakant (Dada) Patil

Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works. Govt. of Maharashtra

◆ EXECUTIVE PRESIDENT ◆

Prin. Abhaykumar Salunkhe

M. A.

◆ SECRETARY ◆

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade

B.Sc.B.Ed.

I/C. PRINCIPAL Prof.(Dr.) Satish R. Ghatge M.A., M.Phil., Ph.D. Website : www.kcctalmavale.edu.in E-mail : kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

सूचना

Date : दि.15/11/2019

बी. कॉम. भाग तीन मधील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर सहासांठी प्रोजेक्ट तयार करणे आवश्यक आहे. प्रोजेक्टसाठी प्राथमिक स्रोत व दुय्यम स्रोत या दोन्हीही माहितीचा वापर करून प्रोजेक्ट तयार करावा लागणार आहे. तरी प्राथमिक स्रोतासाठी आवश्यक असणारी प्रत्रावली तयार करून विद्यार्थ्यांनी प्रा. डॉ. साळुंखे यु.ई. यांच्याशी संपर्क साधावा. ज्यांची प्रश्नावली योग्य असेल त्यांना सर्वे करण्यास परवानगी दिली जाईल, व ज्यांचा प्रोजेक्ट चांगला असेल त्यातील एक प्रोजेक्ट निवडण्यात येईल, याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

प्रो.डॉ. सतिश घाटगे
Principal
Kakasaheb Chavan College
Talmavale, Tal-Patan, Dist-Satara

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचालित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

ता. पाटण जि. सातारा.

कॉमर्स विभाग

पाटणतालुक्यातील फुल उत्पादक शेतक-यांच्या आर्थिक

स्थितीचा अभ्यास

सादरकर्ते

1. कु. कोमल ह. चव्हाण

2. कु. अक्षदा स. सुतार

3. विशाल सु. मोहिते

4. गोरख सु. मोडक

मार्गदर्शक

श्रीमती डॉ. यु. ई. साळुंखे

सहाय्यक प्राध्यपक,

कॉमर्स विभाग

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

ता. पाटण जि. सातारा.

सन २०१९-२०

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साठे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचालित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

ता. पाटण जि. सातारा.

कॉमर्स विभाग

प्रतिज्ञापत्र

पाटण तालुक्यातील फुल उत्पादक शेतकऱ्यांच्या आर्थिक स्थितीचा अभ्यास या विषयावरील संशोधन प्रकल्प आम्ही काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले, ता. पाटण जि. सातारा. ,१. कोमल ह. चव्हाण २. अक्षदा स. सुतार ३. विशाल सु. मोहिते ४. गोरख सु. मोडक लिहिला आहे. हा संशोधन प्रकल्प अथवा त्याचा कोणताही भाग मी अन्यत्र कोठेही कोणात्याही पदवीसाठी अथवा परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

दिनांक . १९ मार्च 2020

संशोधक

1. कु. कोमल ह. चव्हाण
2. कु. अक्षदा स. सुतार
3. विशाल सु. मोहिते
4. गोरख सु. मोडक

ऋणनिर्देश

प्रस्तुतचा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी ज्यांचे सहाकार्य लाभले तसेच विषय निवडी संदर्भात मार्गदर्शन केले ते म्हणजे काकासाहेब चव्हाण कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. अरूण गाडे तसेच प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी कॉमर्सविषयाचे श्रीमती. यु. ई. साळुंखे यांचे सहाकार्य व मार्गदर्शन लाभले म्हणून मी त्यांची आभारी आहे.

ज्यांच्या परवानगीने व प्रेरणेने प्रकल्प कामास गती मिळाली व आकार प्राप्त झाला ते आपल्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अरूण गाडे यांचे आम्ही आभार मानतो.

विषयासाठी केलेल्या माहितीची सतत्या पडताळण्याच्या कामात ज्यांनी अत्यंत मौलिक मदत झाली ते आपल्या महाविद्यालयातील कॉमर्स विषयाचे श्रीमती. यु. ई. साळुंखे यांचे आम्ही आभार मानतो.

तसेच प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी माझ्या सर्व मैत्रिणी माझे हितचिंतक तसेच आमचा प्रकल्प ज्यांनी बिनचूक टंकलेखन केले त्यांचे आभार मानतो. या प्रकल्पासाठी आमच्या कुटुंबियांचे मोलाचे सहाकार्य लाभले.

धन्यवाद.....

ठिकाण —तळमावले,

संशोधक

- 1.कु.कोमल ह.चव्हाण
- 2.कु.अक्षदा स.सुतार
- 3.विशाल सु.मोहिते
- 4.गोरख सु.मोडक

अनुक्रमणिका

अ.न.	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
१	प्रस्तावना व संशोधन पध्दती	१ ते ४
२	तथ्याचे निर्वाचन व तथ्याचे सादरीकरण	५ ते १७
३	निष्कर्ष व उपाययोनना	१८ ते १९
४	प्रश्नावली	२० ते २१

“पाटण तालुक्यातील फुल उत्पादक शेतक-याच्या आर्थिक स्थितीचा अभ्यास”

1. प्रस्तावना व संशोधन पध्दती

प्रस्तावना

फुलशेती हासुद्धा बागायती शेतीचा एक प्रकार आहे. पूर्वीपासून फुलांचा मोठ्या प्रमाणावर वापर होण्याचा केंद्रांच्या आसपास केवळ लहान प्रमाणावर फुलशेती केली जात असेय परंतु आता व्यापारी तत्त्वावर काहीशा मोठ्या प्रमाणात फुलशेतीचा अवलंब झालेला आहे. फुलांचे उत्पादन हे अल्पकाळ टिकणारे असल्याने जलद वाहतुकीची सोय असल्याशिवाय त्यातून भरपूर फायदा मिळत नाही. तथापि आता फुलांच्या लांब अंतरावरील वाहतुकीसाठी वातानुकूलित वाहने मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध झालेली आहेत. त्यामुळे भारतात चांगल्या फुलबागांची संख्याही मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. अलीकडच्या काळात हरितगृहाचा (पॉली हाऊस) वापर मुख्यत्वे फुलशेतीसाठी केलेला दिसून येतो. यातही कार्नेशन, जरबेरा, ट्यूलिप इ. फुले हरितगृहामध्ये घेतली जातात तर गुलाब, निशिंगंध, ग्लॅंडिओलस यांसारख्या फुलांचे उत्पादन शेतात पारंपरिक पद्धतीने घेतले जाते. आज व्यावसायिक दृष्ट्या फुलशेती ला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे. नेट शेड आणि पॉलीहाऊस चा वापर करून आधुनिक तंत्रज्ञानाधिरत फुलशेती केली जाते. मिल्कींग पेपर वर बेड तया

करुन विशिष्ट अंतरावर लागवड केली जते. पॉलीहाऊस मध्ये अवघ्या हज गुंठ्यमध्ये वार्षिक लाखांपर्यंत उत्पन्न घेता येते.

भारतीय अर्थव्यवस्था ही शशेतीप्रधान अर्थव्यवस्था म्हणूनच ओळखली जाते. अर्थव्यवस्थेत शशेतीला महत्वाचे स्थान आहे. स्वातंत्र्योत्तर काळात भारतात उद्योगांचा विकास झाल्यामुळे राष्ट्रीय उत्पन्नातील शशेती चा वाटा कमी असला तरी अजूनही शशेतीला इतर कोणत्याही क्षेत्रापेक्षा महत्वाचे स्थान आहे. आजही ६५ टक्के लोकसंख्या शशेती वरती अवलंबून आहे. शशेतीकडे बघण्याचा दृष्टीकोण एक उपजीवीकेचे साधन म्हणून पाहिले जात असला तरी अलीकडच्या काळात अधुनिक पद्धतीने शशेती केली जाते. व्यापारी दृष्ट्या शशेती करण्याचा कल दिसून येत आहे. भारतामध्ये पूर्वीच्या पिकरचनेपेक्षा सध्याची पिकरचना विचारात घेता यामध्ये बदल झालेला दिसून येतो. शशेतकरी अलीकडे फळ बागा फुल शशेतीकडे मोठया प्रमाणात वळलेला आहे. परिणामी शशेतक—याच्या अर्थिक स्थितीत सुधारणा झाल्याचे दिसून येते.

स्वातंत्र्योत्तर काळात शशेतीकडे लक्ष दिले जात असल्यामुळे परंपरागत शशेती बरोबर पाटण तालुक्यात द्राक्ष पिकाबरोबर फुल शशेतीचे उत्पादन घेतले जाऊ लागले आहे. बाजारातील वाढत्या मागणीचा विचार करुन शशेतकरी फुल शशेतीकडे वळत आहे. फुल शशेतीचे प्रमाण अलीकडच्या काळात मोठया प्रमाणात वाढत आहे. फुल शशेतीचे क्षेत्र वाढत आहे त्याचा परीणाम कोणत्या पिकाचे क्षेत्र घटत आहे. फुल शशेतीतून शशेतक—याला किती लाभ होतो. फुल शशेतीचे उत्पादन करताना कोणत्या समस्या निर्माण होतात. त्या सोडवण्यासाठी काय

करता येईल. या प्रश्नांची उत्तरे शोधण्यासाठी संशोधकांनी पाटण तालुक्यातील फुल उत्पादक शेतकऱ्यांच्या अर्थिक स्थितीचा अभ्यास हा विषय अभ्यासासाठी निवडला आहे.

२. अभ्यासाची उद्दिष्टे :

१. पाटण तालुक्यातील फुल उत्पादनातील वाढीचा अभ्यास करणे.
२. फुल उत्पादनामुळे शेतकऱ्यांच्या दृष्टीकाणात झालेल्या बदलाचा अभ्यास करणे.
३. फुल उत्पादन घेत असताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास करणे.
४. निर्माण झालेल्या समस्येवरती उपाया सुचवणे.

३. अभ्यासाचे महत्व :

परंपरागत पद्धतीचे पिके घेण्याऐवजी फुलशेतीतून अधिक उत्पादन मिळते पुर्वीच्य काळी देवस्थानसाठी फुले वापरली जात परंतु अलीकडे दसरा, दिवाळी, नाताळ, इतर सण, पुजा, लग्नसमारंभासाठी फुलांना मोठ्या प्रमाणात मागणी वाढत आहे.

फुलाचे महत्व विचारात घेता फुलांच्या उत्पादनात प्रतिहेक्टरी वाढ करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी महाराष्ट्रात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्रात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने फुलशेती व प्रागण उद्योग पदविका शिक्षणक्रम सर्व विद्यार्थ्यांसाठी सुरु केलेला आहे. डॉ. एम. टी. पाटील सहयोगी संशोधन संचालक, राष्ट्रीय आणि कृषी संशोधन प्रकल्प, गणेशखिंड पुणे, यांनी त्यांच्या फुलशेतीच्या उच्चतंत्रज्ञानाचा अनुभव या पुस्तकात

समावेश करून फुल उत्पादक शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन करत आहेत. लहान शेतकऱ्यांना हरित गृहातील पुष्प उत्पादन तंत्रात शिकवण्यासाठी प्रकल्प उभारण्यात आले आहेत. पारंपारीक पिके घेत असलेल्या शेतकऱ्यांचे उत्पन्न कमी राहते. परंतु फुलांच्या उत्पादनाद्वारे त्यांना आपले उत्पन्न वाढविण्याची संधी निर्माण होऊ शकते. या अभ्यासाद्वारे पारंपारीक पिकापासून मिळणाऱ्या आणि फुल लागवडीद्वारे मिळणाऱ्या उत्पन्नातील तफावत दाखविण्याचा प्रयत्न केला आहे.

४. अभ्यासाची गृहिते :

१. पाटण तालुक्यात फुल उत्पादनात वाढ झाली आहे.
२. फुल उत्पादनामुळे तासगाव तालुक्यातील शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ झालेली आहे.

५. संशोधन पद्धती :

प्रस्तुत संशोधन प्रकल्पासाठी २० फल उत्पादक शेतकऱ्यांची नमुना निवड केलेली आहे. तथ्य संकलनासाठी प्राथमिक व दुय्यम सामग्रीचा वापर केला आहे. प्राथमिक तथ्य संकलनामध्ये फुल उत्पादक शेतकऱ्यांच्या मुलाखती तर दुय्यम तथ्य संकलनासाठी संदर्भ ग्रंथ महाराष्ट्रशासनाचे अहवाल इत्यादीचा वापर करण्यात आला आहे.

उपलब्ध सांख्यिकी माहितीच्या आधारे सारणीकरण करण्यात आले आहे त्याचप्रमाणे त्या सांख्यिकी माहितीवर गणिती प्रक्रिया करण्यात आली आहे.

२ . तथ्याचे निर्वाचन व तथ्याचे सादरीकरण

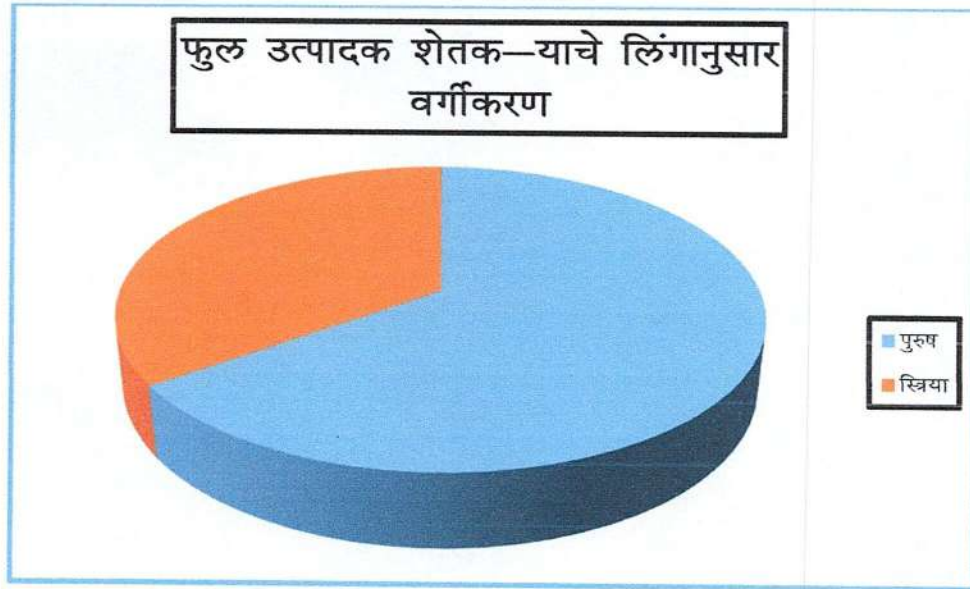
● फुल उत्पादक शेतक-याचे लिंग अभ्यास

तक्ता क्र. १

फुल उत्पादक शेतक-याचे लिंगानुसार वर्गीकरण

अ.न.	लिंग	संख्या
१	पुरुष	१३
२	स्त्रिया	७
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यामध्ये फुल उत्पादक शेतक-यांचे लिंग नुसार वर्गीकरण दर्शविले आहे. त्यामध्ये ६५ टक्के पुरुषांचे प्रमाण आहे. तर ३५ टक्के फक्त स्त्रिया कार्यरत आहेत. पुरुषांच्या तुलनेमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण कमी आहे.

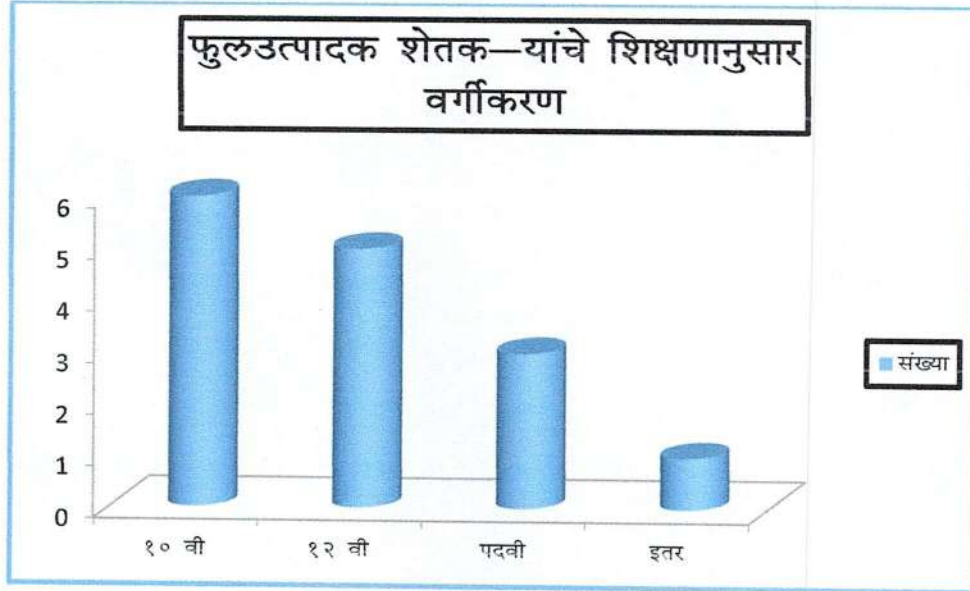
• फुलउत्पादक शेतक-यांचे शिक्षण अभ्यास

तक्ता क्र. २

फुलउत्पादक शेतक-यांचे शिक्षणानुसार वर्गीकरण

अ.न.	शिक्षण	संख्या
१	१० वी	६
२	१२ वी	५
३	पदवी	३
४	इतर	१
	एकूण	१५

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यामध्ये फुल उत्पादक शेतक-यांची शैक्षणिक स्थिती दर्शवली आहे. ७५ टक्के शेतकरी साक्षर आहेत. तर २५ टक्के शेतकरी निरक्षर आहेत. १० वी पर्यंत शिक्षण घेतलेल्या शेतक-यांची संख्या सर्वात जास्त आहे. तर पदवी पेक्षा जास्त शिक्षण घेतलेल्या शेतक-यांची संख्या सर्वात कमी आहे.

• फुलउत्पादक शेतक-यांचेवयानुसार अभ्यास

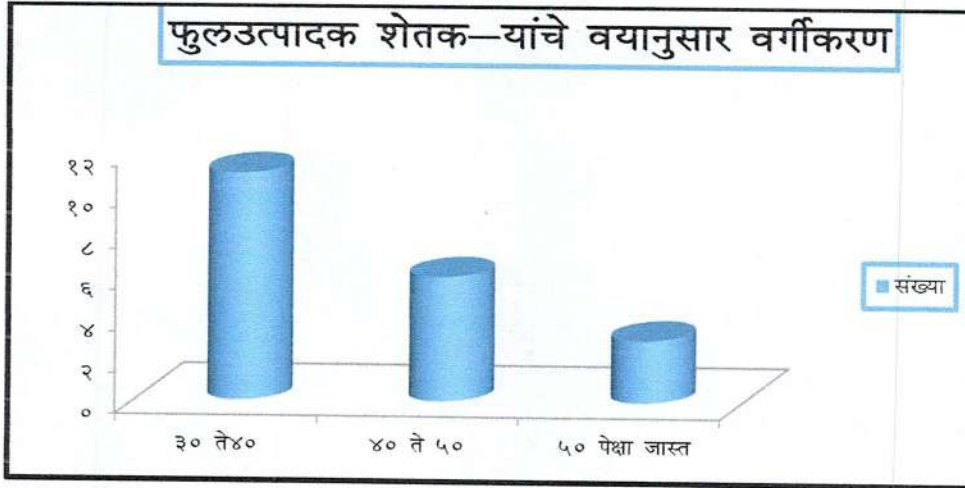

तक्ता क्र. ३

फुलउत्पादक शेतक-यांचेवयानुसार वर्गीकरण

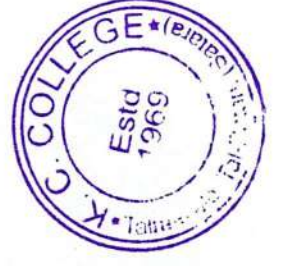
अ.न.	वय	संख्या
१	३० ते ४०	११
२	४० ते ५०	०६
३	५० पेक्षा जास्त	०३
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यामध्ये फुल उत्पादक शेतक-यांचे वयानुसार वर्गीकरण दर्शविले आहे. सर्वात जास्त संख्या ३० ते ४० या वयोगटातील आहे. तर सर्वात कमी संख्या ५० पेक्षा जास्त या गटातील आहे. विशेषता वयोमानानुसार या शेतीकडे वळण्याचे प्रमाण कमी होताना दिसते.

● फुल उत्पादक शेतक-याचेवार्षिक उत्पन्नाचा अभ्यास

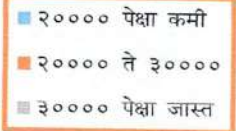
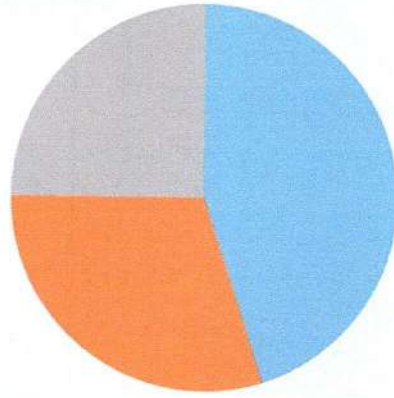
तक्ता क्रमाक : ४

फुल उत्पादक शेतक-याचेवार्षिक उत्पन्नाचा तपशील

अ.न.	वार्षिक उत्पन्न	संख्या
१	२०००० पेक्षा कमी	०९
२	२०००० ते ३००००	०६
३	३०००० पेक्षा जास्त	०५
	एकुण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

फुल उत्पादक शेतक-याचे वार्षिक उत्पन्नाचा तपशील

वरील तक्तामध्ये शेतक-याचे वार्षिक उत्पन्न दाखवले आहे. आधुनिक काळाचा विचार करता या शेतीपासूनचे उत्पन्न बरेच कमी आहे. ४५ टक्के शेतक-याचे उत्पन्न २०००० पेक्षा कमी आहे. केवळ २५ टक्के शेतक-याचे उत्पन्न ३०००० पेक्षा जास्त आहे . म्हणजेच आजही शेतकरी या शेतीकडे दुय्यम दृष्टीकोणातून बघत आहे.

• फुल उत्पादक शेतक-याचे फुलानुसार अभ्यास

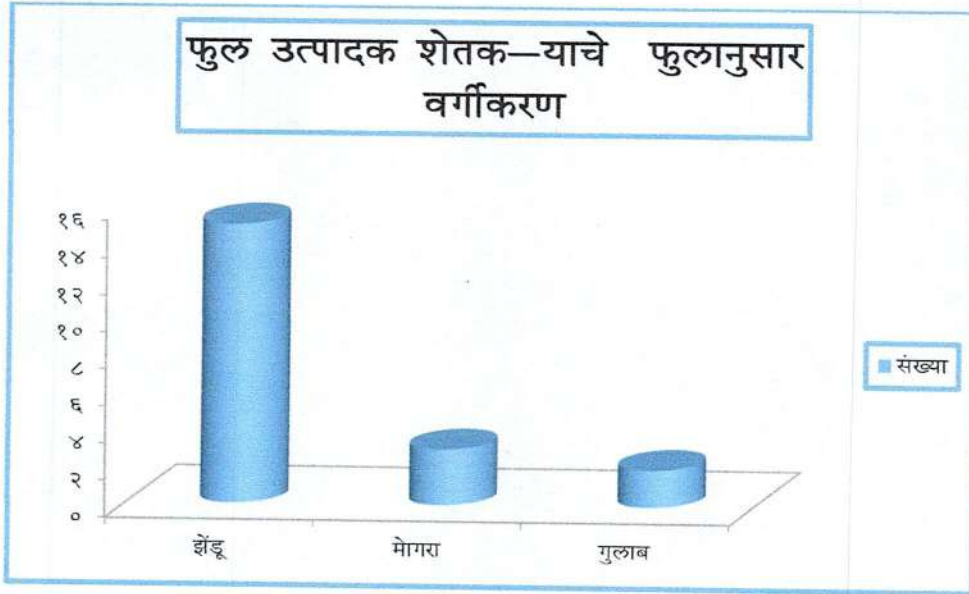

तक्ता क्र. : ५

फुल उत्पादक शेतक-याचे फुलानुसार वर्गीकरण

अ.न.	फुलाचा प्रकार	संख्या
१	झेंडू	१५
२	मोगरा	०३
३	गुलाब	०२
	एकुण	२०

स्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

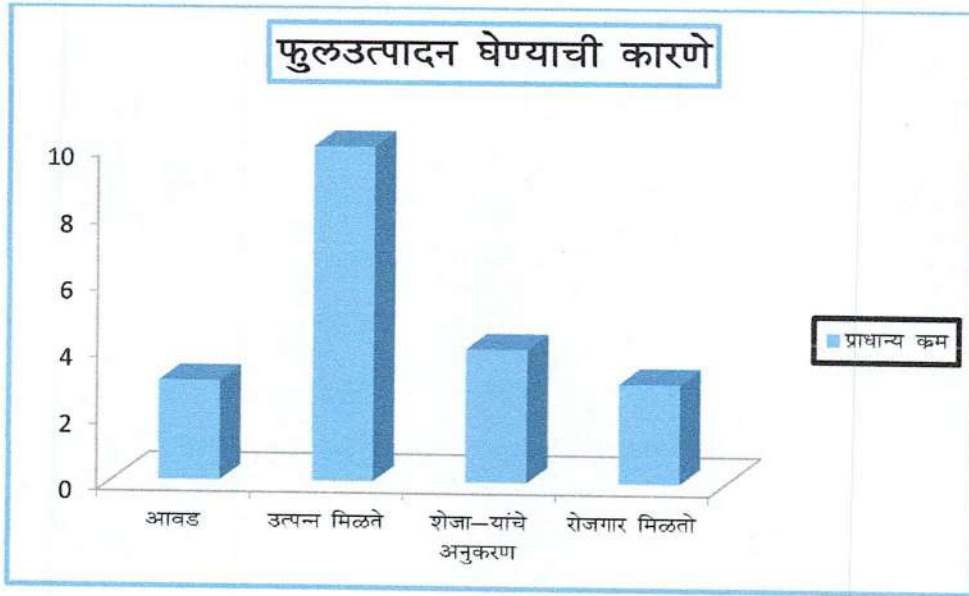
वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, ७५ टक्के शेतकरी झेंडूचे उत्पादन घेत आहेत. म्हणजेच झेंडू उत्पादन जास्त प्रमाणात घेण्याचा कल दिसून येतो. मोगरा आणि गुलाब यांचे उत्पादन अगदी नगन्य स्वरूपात घेतले जाते.

● फुलउत्पादन घेण्याची कारणे

तक्ता क्र. ६
फुलउत्पादन घेण्याची कारणे

अ.न.	कारण	प्राधान्य क्रम
१	आवड	३
२	उत्पन्न मिळते	१०
३	शेजा-यांचे अनुकरण	४
४	रोजगार मिळतो	३
	एकूण	२०

स्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, उत्पन्न जास्त मिळत असल्यामुळे फुल शेती घेतली जाते. केवळ रोजगार मिळतो म्हणून शेती केली जाते. याला कमी जणांनी प्राधान्य क्रम दिला आहे. म्हणजेच आजही एक रोजगाराचे साधन म्हणून या शेतीकडे पाहिले जात नाही.

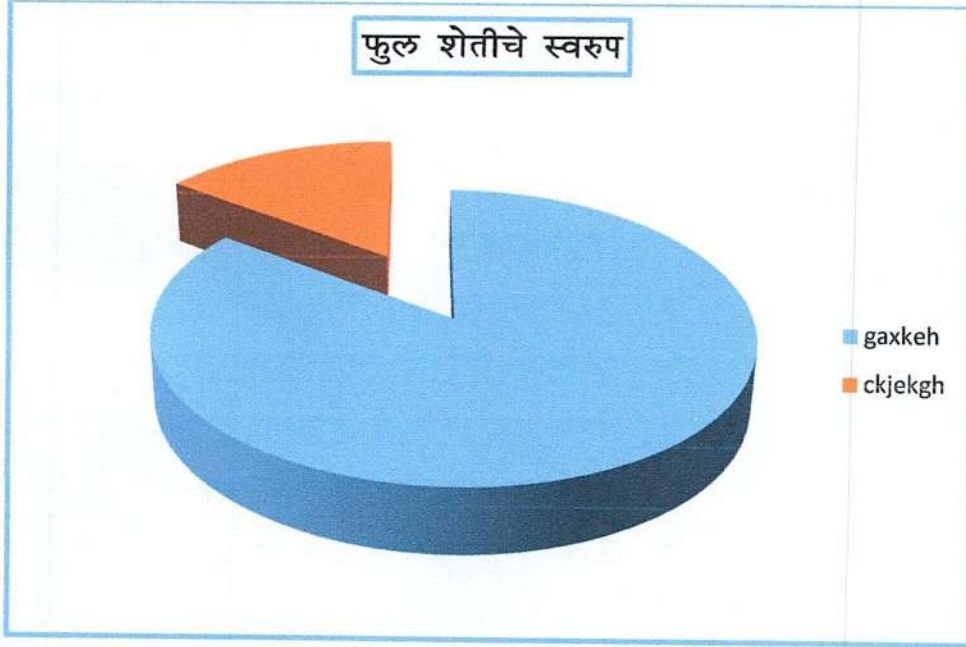
• फुल शेतीचे स्वरुप

तक्ता क्र. ७
फुल शेतीचे स्वरुप

अ.न.	स्वरुप	संख्या
१	हंगामी	१७
२	बारमाही	३
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, जवळजवळ ८५ टक्के शेतकरी फुलाचे उत्पादन हंगामी स्वरुपात घेतात. कारण फुलांसाठी बारमाही बाजारपेठ योग्य भाव देऊ शकत नाही.

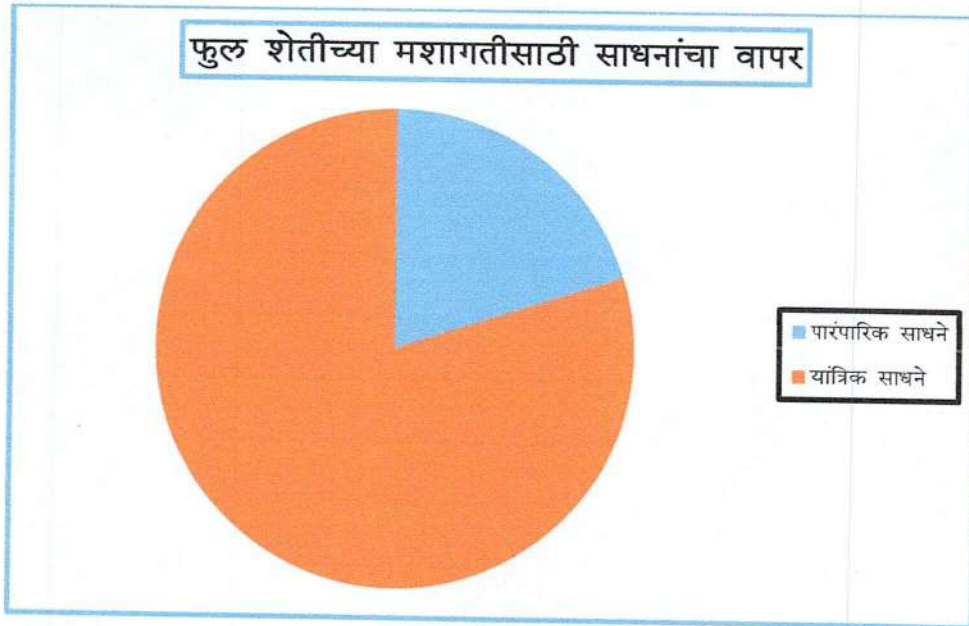
• फुल शेतीच्या मशागतीसाठी साधनांचा वापर

तक्ता क्र. ८

फुल शेतीच्या मशागतीसाठी साधनांचा वापर

अ.न	मशागतीसाठीची साधने	संख्या
१	पारंपारिक साधने	४
२	यांत्रिक साधने	१६
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, ८० टक्के शेतकरी यांत्रिक साधनांचा वापर उत्पादनासाठी करत आहेत. तर केवळ २० टक्के शेतकरी पारंपारिक साधने वापरत आहेत.

• फुल विक्रीसाठीच्या बाजारपेठा

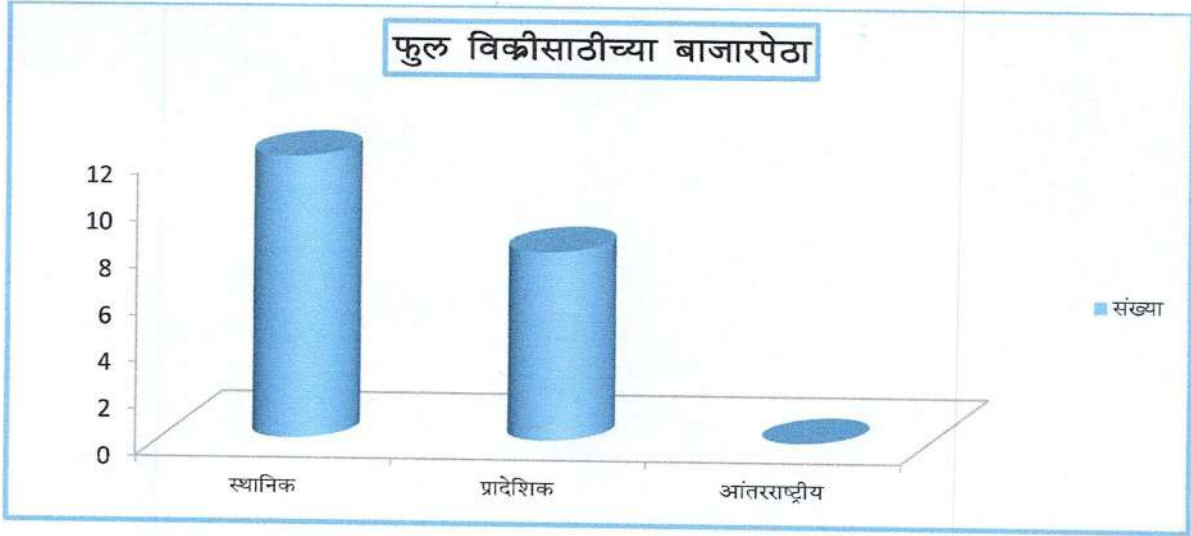

तक्ता क्र.९

फुल विक्रीसाठीच्या बाजारपेठा

अ.न.	बाजारपेठा	संख्या
१	स्थानिक	१२
२	प्रादेशिक	८
३	आंतरराष्ट्रीय	०
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्या मध्ये फुल उत्पादन विक्रीसाठीच्या बाजारपेठांचे वर्गीकरण दर्शविले आहे. एकही शशेतकरी आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेमध्ये फुलांची विक्री करत नाही. तर ६० टक्के शशेतकरी फुलांची विक्री स्थानिक बाजारपेठेत करताना दिसतात. तर उरलेले शशेतकरी प्रादेशिक बाजारपेठेचा वापर करतात

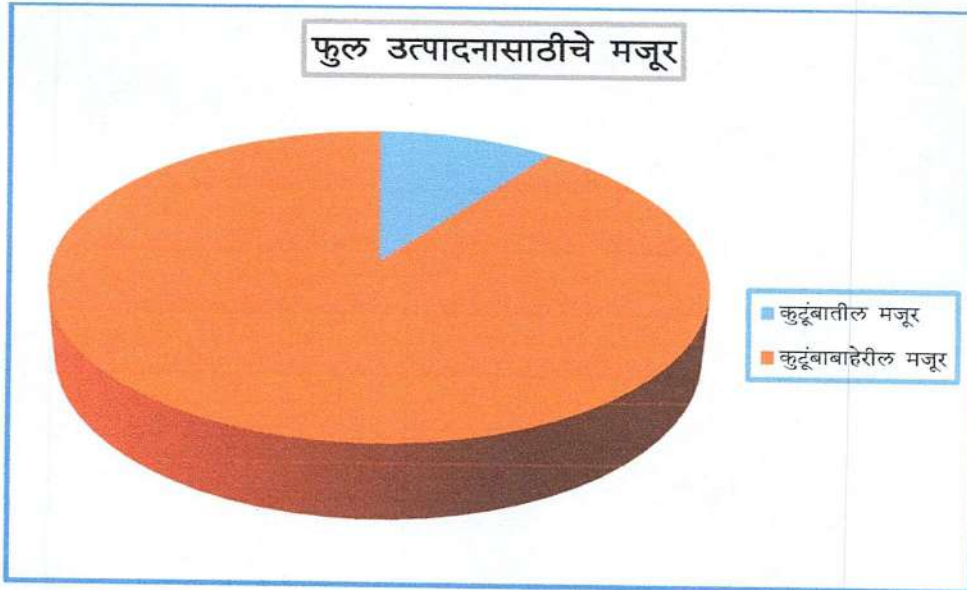
• फुल उत्पादनासाठीचे मजूर

तक्ता क्र. १०

फुल उत्पादनासाठीचे मजूर

अ.न.	मजूर	संख्या
१	कुटूंबातील मजूर	२
२	कुटूंबाबाहेरील मजूर	१८
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यामध्ये फुल शेतीमध्ये वापरल्या जाणा-या मजुरांची माहिती दर्शवली आहे. शेतमजुरांची कमतरता फुलशेतीमध्ये सुद्धा दिसून येते. ९० टक्के शेतक-यांना बाहेरील शेतमजुरांची मदत घ्यावी लागते त्यामुळे त्यांचा एकूण उत्पादन खर्च दिवसेंदिवस वाढताना दिसतो.

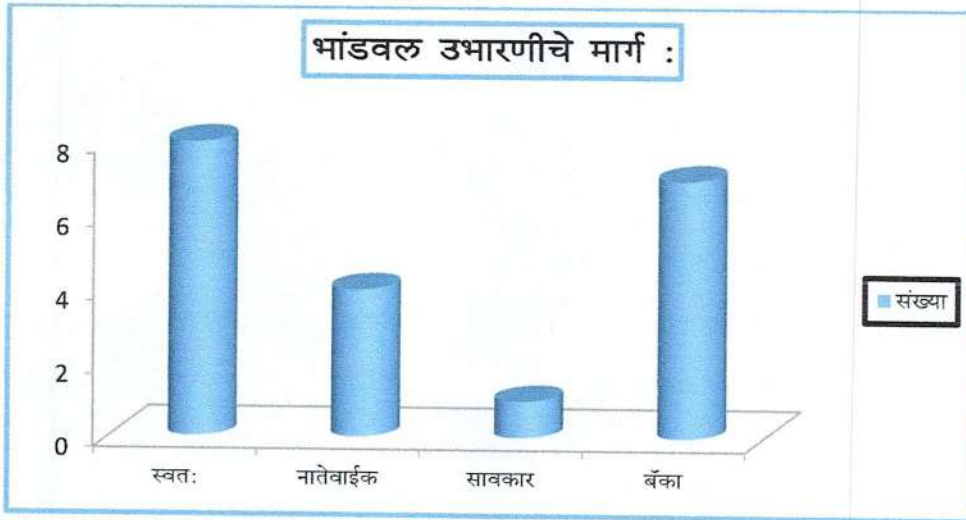
• भांडवल उभारणीचे मार्ग :

तक्ता क्र. ११

भांडवल उभारणीचे मार्ग :

अ.न.	मार्ग	संख्या
१	स्वतः	८
२	नातेवाईक	४
३	सावकार	१
४	बँका	७
	एकूण	२०

स्त्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यामध्ये फुल शेतीसाठी भांडवल उभारणी कशी केली जाते हे दर्शविले आहे. ४० टक्के शेतकरी स्वतःच्या उत्पन्नातून भांडवल उभारणी करतात. तर ३५ टक्के शेतकरी बँकांच्या माध्यमातून भांडवल उभारणी करतात. आजही सावकाराच्या माध्यमातून भांडवल उभारणी केली जाते हे दिसून येते.

● फुल उत्पादक शेतक-यांना भेडसावणा-या समस्या

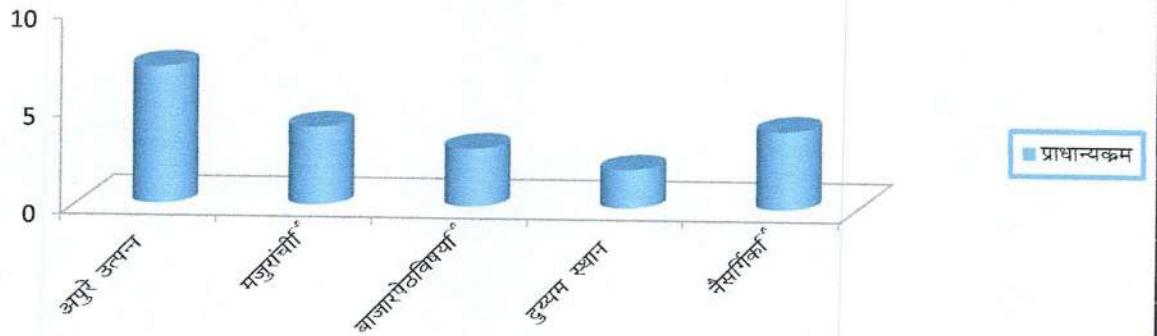
तक्ता क्र. १२

फुल उत्पादक शेतक-यांना भेडसावणा-या समस्या :

अ. न.	समस्या	प्राधान्यक्रम
१	अपुरे उत्पन्न	७
२	मजुरांची कमतरता	४
३	बाजारपेठविषयक माहितीची कमतरता	३
४	दुय्यम स्थान	२
५	नैसर्गिक आपत्ती	४
	एकूण	२०

स्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

फुल उत्पादक शेतक-यांना भेडसावणा-या समस्या

वरील तक्त्यामध्ये फुलउत्पादक शेतक-यांना भेडसावणा-या समस्या दर्शवल्या आहेत. अपुरे उत्पन्न ही समस्या ३५ टक्के शेतक-यांना भेडसावत आहे कारण अशा शेतक-यांचे एकूण वार्षिक उत्पन्न कमी आहे. २० टक्के शेतक-यांनी नैसर्गिक आपत्तीला प्राधान्य दिले आहे. यामध्ये रोगराई दुष्काळ, महापूर यासारख्या नैसर्गिक आपत्तींचा समावेश होतो.

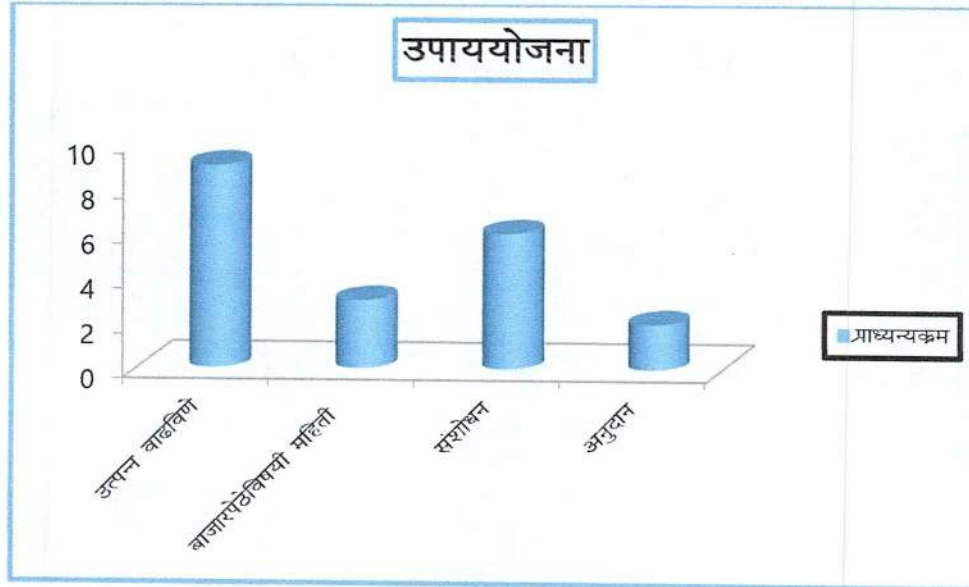
• उपाययोजना

तक्ता क्र. १३
उपाययोजना

अ.न.	उपाययोजना	प्राध्यान्यक्रम
१	उत्पन्न वाढविणे	९
२	बाजारपेठेविषयी महिती	३
३	संशोधन	६
४	अनुदान	२
	एकूण	२०

स्रोत: प्राथमिक तथ्य संकलन

वरील तक्त्यामध्ये उपाययोजना दर्शवले आहे. सर्वात जास्त उत्पन्न वाढविणे याला प्राध्यान्यक्रम दिला आहे. सर्वात कमी अनुदान या उपाययोजनेस प्राध्यान्यक्रम दिला आहे,

३. निष्कर्ष व उपाययोजना

1. ६५ टक्के पुरुषांचे प्रमाण आहे. तर ३५ टक्के फक्त स्त्रिया कार्यरत आहेत. तुलनेमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण कमी आहे.
2. ७५ टक्के शेतकरी साक्षर आहेत. तर २५ टक्के शेतकरी निरक्षर आहेत. १० वी पर्यंत शिक्षण घेतलेल्या शेतकऱ्यांची संख्या सर्वात जास्त आहे. तर पदवी पेक्षा जास्त शिक्षण घेतलेल्या शेतकऱ्यांची संख्या सर्वात कमी आहे.
3. सर्वात जास्त संख्या ३० ते ४० या वयोगटातील आहे. तर सर्वात कमी संख्या ५० पेक्षा जास्त या गटातील आहे. विशेषता वयोमानानुसार या शेतीकडे वळण्याचे प्रमाण कमी होताना दिसते.
4. ४५ टक्के शेतकऱ्यांचे उत्पन्न २०००० पेक्षा कमी आहे. केवळ २५ टक्के शेतकऱ्यांचे उत्पन्न ३०००० पेक्षा जास्त आहे. म्हणजेच आजही शेतकरी या शेतीकडे दुय्यम दृष्टीकोणातून बघत आहे.
5. ७५ टक्के शेतकरी झेंडूचे उत्पादन घेत आहेत. म्हणजेच झेंडू उत्पादन जास्त प्रमाणात घेण्याचा कल दिसून येतो. मोगरा आणि गुलाब यांचे उत्पादन अगदी नग्न्य स्वरूपात घेतले जाते.
6. उत्पन्न जास्त मिळत असल्यामुळे फुल शेती घेतली जाते. केवळ रोजगार मिळतो म्हणून शेती केली जाते. याला कमी जणांनी प्राधान्य क्रम दिला आहे. म्हणजेच आजही एक रोजगाराचे साधन म्हणून या शेतीकडे पाहिले जात नाही.
7. जवळजवळ ८५ टक्के शेतकरी फुलाचे उत्पादन हंगामी स्वरूपात घेतात. कारण फुलांसाठी बारमाही बाजारपेठ योग्य भाव देऊ शकत नाही.
8. ८० टक्के शेतकरी यांत्रिक साधनांचा वापर उत्पादनासाठी करत आहेत. तर केवळ २० टक्के शेतकरी पारंपारिक साधने वापरत आहेत.

9. एकही शेतकरी आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेमध्ये फुलांची विक्री करत नाही. तर ६० टक्के शेतकरी फुलांची विक्री स्थानिक बाजारपेठेत करताना दिसतात. तर उरलेल्या शेतकरी प्रादेशिक बाजारपेठेचा वापर करतात.
10. शेतमजुरांची कमतरता फुलशेतीमध्ये सुद्धा दिसून येते. ९० टक्के शेतक-यांना बाहेरील शेतमजुरांची मदत घ्यावी लागते त्यामुळे त्यांचा एकूण उत्पादन खर्च दिवसेंदिवस वाढताना दिसतो.
11. ४० टक्के शेतकरी स्वतःच्या उत्पन्नातून भांडवल उभारणी करतात. तर ३५ टक्के शेतकरी बँकांच्या माध्यमातून भांडवल उभारणी करतात. आजही सावकाराच्या माध्यमातून भांडवल उभारणी केली जाते हे दिसून येते.
12. अपुरे उत्पन्न ही समस्या ३५ टक्के शेतक-यांना भेडसावत आहे कारण अशा शेतक-यांचे एकूण वार्षिक उत्पन्न कमी आहे. २० टक्के शेतक-यांनी नैसर्गिक आपत्तीला प्राधान्य दिले आहे. यामध्ये रोगराई दुष्काळ, महापूर यासारख्या नैसर्गिक आपत्तींचा समावेश होतो.
13. सर्वात जास्त उत्पन्न वाढविणे याला प्राधान्यक्रम दिला आहे. सर्वात कमी अनुदान या उपाययोजनेस प्राधान्यक्रम दिला आहे,

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”
शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,
ता. पाटण जि. सातारा.

कॉमर्स विभाग 2019-20

पाटण तालुक्यातील फुल उत्पादक शेतक—याच्या आर्थिक स्थितीचा अभ्यास
प्रश्नावली

1. नाव
2. गाव
3. शिक्षण
4. वय
5. शेतीमध्ये घेतली जाणारी पिके
 - १.
 - २.
 - ३.
 - ४.
6. फुल उत्पादन करण्याची कारणे
 १. आवड
 २. उत्पन्न मिळते
 ३. शेजा—याचे अनुकरण
 ४. रोजगार मिळतो.
7. फुलशेतीचे स्वरूप

१. हंगामी
२. बारमाही
8. शेतीची मशागत कोणत्या साधनाद्वारे करतात.
 १. पारंपारीक साधने
 २. यांत्रिक साधने
9. फुल विक्री कोणत्या बाजारपेठेत करता.
 १. स्थानिक
 २. प्रादेशिक
 ३. आंतरराष्ट्रीय
10. फुलशेती पासून वार्षिक उत्पन्न किती मिळते.
11. फुलशेतात किती मजूर काम करतात.
 १. कुटूंबातील मजूर
 २. कुटूंबाबाहेरील मजूर
12. फुलशेतीसाठी भांडवल उभारणी कशी करता
 १. स्वतः
 २. नातेवाईक
 ३. सावकार
 ४. बँका
13. फुल वाहतुक खर्च किती येतो.
14. फुलशेतीसाठी कोणत्या समस्या निर्माण होतात.
15. फुल शेतीबद्दलचे आपले मत

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,
ता. पाटण जि. सातारा.

कॉमर्स विभाग

2019-20

पाटण तालुक्यातील फुल उत्पादक शेतक-यांच्या आर्थिक स्थितीचा अभ्यास

प्रश्नावली :

1. नाव - शिंदे महेश बाजीशिव
2. गाव - कीळेवाडी
3. शिक्षण - 7 वी
4. वय - 48
5. शेतीमध्ये घेतली जाणारी पिके
 १. इ ऊस
 २. जैजू
 ३. मोगरा
 ४. ज्वारी
6. फुल उत्पादन करण्याची कारणे
 १. आवड
 - ✓ २. उत्पन्न मिळते
 ३. शेजा-याचे अनुकरण
 ४. रोजगार मिळतो.

४. बँका

13. फुल वाहतुक खर्च किती येतो. - 18,000

14. फुलशेतीसाठी कोणत्या समस्या निर्माण होतात. पाण्याचा पुरवठा

15. फुल शेतीबद्दलचे आपले मत

फुल शेतीमुळे जगातील बहुतांश लोकांना या व्यवसाया मध्ये उत्पन्न मिळते. फुलशेती हा व्यवसाय भांडवल निर्माण करणारा व्यवसाय आहे.

Shinde M.B.

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” -शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावळे

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

◆ Sr. College ◆

Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt. 17.9.1969

Tal. Patan, Dist. Satara - 415 103

(Affiliated to Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. /FAX : (02372) 272060 Prin (02372) 272417

◆ Jr. College ◆

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
UDISE No. : 27310838102

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

◆ FOUNDER ◆

Shikshanmaharshi
Dr. Bapuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

◆ PRESIDENT ◆

Hon. Chandrakant (Dada) Patil
Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works. Govt. of Maharashtra

◆ EXECUTIVE PRESIDENT ◆

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M. A.

◆ SECRETARY ◆

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade
B.Sc.B.Ed.

I/C. PRINCIPAL Prof.(Dr.) Satish R. Ghatge M.A., M.PHIL., Ph.D. Website : www.kcctalmavale.edu.in E-mail : kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date :

सूचना

दि.16/11/2018

बी. कॉम. भाग तीन मधील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर सहासाठी प्रोजेक्ट तयार करणे आवश्यक आहे. प्रोजेक्टसाठी प्राथमिक स्रोत व दुय्यम स्रोत या दोन्हीही माहितीचा वापर करून प्रोजेक्ट तयार करावा लागणार आहे. तरी प्राथमिक स्रोतासाठी आवश्यक असणारी प्रत्रावली तयार करून विद्यार्थ्यांनी प्रा. साळुंखे यु.ई. यांच्याशी संपर्क साधावा. ज्यांची प्रश्नावली योग्य असेल त्यांना सर्वे करण्यास परवानगी दिली जाईल, व ज्यांचा प्रोजेक्ट चांगला असेल त्यातील एक प्रोजेक्ट निवडण्यात येईल, याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

प्रो. डॉ. सतिश घाटगे
Principal

Kakasaheb Chavan College
Talmavale, Tal-Patan, Dist-Satara

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

ता. पाटण जि. सातारा.

कॉमर्स विभाग

**पाटण तालुक्यातील नोटबंदीच्या काळातील परिणामाचा एक
चिकित्सक अभ्यास
सादरकर्ते**

- 1) कु. दिपाली राजाराम चव्हाण
- 2) कु. प्रतिक्षा अनिल पाटील
- 3) कु. अर्चना शंकर सुतार
- 4) कु. प्रियाका साहिल कोळगे

मार्गदर्शक

श्रीमती यु. ई. साळुंखे

कॉमर्स विभाग

सहाय्यक प्राध्यपक,

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,

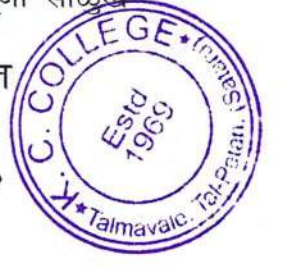
ता. पाटण जि. सातारा.

सन २०१८-१९

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,
ता. पाटण जि. सातारा.
कॉमर्स विभाग

पाटण तालुक्यातील नोटबंदीच्या काळातील परिणामाचा एक चिकित्सक अभ्यास या विषयावरील संशोधन प्रकल्प आम्ही . लिहिला आहे. हा संशोधन प्रकल्प अथवा त्याचा कोणताही भाग मी अन्यत्र कोठेही कोणत्याही पदवीसाठी अथवा परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

संशोधक

- 1) कु. दिपाली राजाराम चव्हाण
- 2) कु. प्रतिक्षा अनिल पाटील
- 3) कु. अर्चना शंकर सुतार
- 4) कु. प्रियाका साहिल कोळगे

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,
ता. पाटण जि. सातारा.
कॉमर्स विभाग

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करणेत येते की, विभागातील विद्यार्थ्यांनी ' पाटण तालुक्यातील नोटबंदीच्या काळातील परिणामाचा एक चिकित्सक अभ्यास' या विषयावरील संशोधन प्रकल्पाचे लेखन समाधानकारकरित्या पूर्ण केले आहे. माझ्या मार्गदर्शनाखाली स्वतंत्ररितीने हा संशोधन प्रकल्प लिहिलेला असून तो इतर कोणत्याही विद्यापीठातील कोणत्याही अन्य पदवी व परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

दिनांक .28 फेब्रुवारी 2019

श्रीमती यु. ई. साळुंखे
प्रकल्प मार्गदर्शक,
विभाग प्रमुख

ऋणनिर्देश

प्रस्तुतचा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी ज्यांचे सहाकार्य लाभले तसेच विषय निवडी संदर्भात मार्गदर्शन केले ते म्हणजे काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले, ता. पाटण जि. सातारा प्राचार्य डॉ. सतिश घाडगे तसेच प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी कॉमर्स विषयाचे डॉ.श्रीमती डॉ. यु. ई. साळुंखे यांचे सहाकार्य व मार्गदर्शन लाभले म्हणून मी त्यांची आभारी आहे.ज्यांच्या परवानगीने व प्रेरणेने प्रकल्प कामास गती मिळाली व आकार प्राप्त झाला ते आपल्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.यांचे आम्ही आभार मानतो.

विषयासाठी केलेल्या माहितीची सत्यता पडताळण्याच्या कामात ज्यांनी अत्यंत मौलिक मदत झाली ते आपल्या महाविद्यालयातील कॉमर्स विषयाचे डॉ. श्रीमती डॉ. यु. ई. साळुंखे यांचे आम्ही आभार मानतो.

तसेच प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी माझ्या सर्व मैत्रिणी माझे हितचिंतक तसेच आमचा प्रकल्प ज्यांनी बिनचूक टंकलेखन केले त्यांचे आभार मानतो. या प्रकल्पासाठी आमच्या कुटुंबियांचे मोलाचे सहाकार्य लाभले.

धन्यवाद.....

ठिकाण —तळमवले

दिनांक—28 फेब्रुवारी 2019

अनुक्रमणिका

अ.न.	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
१	प्रस्तावना व संशोधन पध्दती	६ ते १०
२	तथ्याचे निर्वाचन व तथ्याचे सादरीकरण	११ ते २२
३	निष्कर्ष व उपाययोजना	२३ ते २६
४	संदर्भ	२७
५	प्रश्नावली	२८ ते ३२

पाटण तालुक्यातील नोटबंदीच्या काळातील परिणामाचा एक चिकित्सक
अभ्यास

1. प्रस्तावना व संशोधन पध्दती

१.१ प्रस्तावना—

स्वातंत्र्योत्तर भारताच्या इतिहासामध्ये खऱ्या अर्थाने मोठ्या आर्थिक सुधारणांचे आणि आर्थिक क्रांतीचे पर्व सुरू झाले असल्याचे नजीकच्या काळात मोदी सरकारने घेतलेल्या दोन अत्यंत महत्त्वपूर्ण पावलान वरून दिसून आले आहे यातील पहिले पाऊल आहे वस्तू आणि सेवा कर अर्थात जीएसटी आणि दुसरे त्याहून मोठे पाऊल म्हणजे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जाहीर केलेला ५०० आणि १००० रुपयांच्या नोटा चलनातून रद्द करण्याचा निर्णय २८ सप्टेंबरच्या मध्यरात्री भारतीय लष्कराने पाकिस्तानात सर्जिकल स्ट्राइक करून देशवासियांना एक सुखद धक्का दिला तशाच प्रमाणे आठ नोव्हेंबरच्या रात्री पंतप्रधानांनी उच्च मूल्याच्या नोटा रद्द करण्याचा निर्णय घेऊन एक मोठा धक्का दिला हा निर्णय ऐतिहासिक आणि अत्यंत स्वागतार्ह आहे गेल्या काही वर्षांपासून आपण कॅशलेस इकोनॉमी हा शब्दप्रयोग वापरत आहोत त्या दिशेने जाण्यासाठीचे एक पाऊल म्हणजे ही याकडे पाहता येईल मात्र त्याहीपेक्षा सर्वात महत्त्वाच्या दोन मुद्द्यांच्या परिप्रेक्ष्यातून याकडे पाहिले हवे यातील पहिला मुद्दा आहे काळ्या पैशांचा आणि दुसरा आहे बनावट नोटा चा काया पैशांच्या साम्राज्याला महा प्रचंड धक्का देणारा निर्णय म्हणून निर्णयाचे स्वागत

करायला हवे प्रस्तुत सर्वेक्षणामध्ये पाटण तालुक्यामध्ये नोटाबंदी अपेक्षा आणि वास्तव एक चिकित्सक अभ्यास या घटकावर अभ्यास करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला

१.१.२ मुद्रिकरण व विमुद्रीकरणाचा इतिहास—

१९३८ मध्ये दहा हजार किमतीची नोट छापली गेली १९४६ मध्ये दहा हजार रुपये व एक हजार रुपये किमतीच्या नोटेचे विमुद्रीकरण करण्यात आले १९५४ मध्ये दहा हजार रुपये ५०० रुपये १००० रुपये नोट पुन्हा चलनामध्ये आणली १९७८ मध्ये पंतप्रधान मोरार्जी देसाई यांनी १० हजार रुपये पाचशे रुपये १००० रुपये नोटांचे विमुद्रीकरण केले त्यानंतर १९८७ मध्ये ५०० रुपये किमतीची नोट पुन्हा चलनामध्ये आणली त्यानंतर बराच वर्षांनी म्हणजे तब्बल तेरा वर्षांनंतर एक हजार रुपये किमतीची नोट चलनामध्ये आणण्यात आली २०१६ मध्ये जुन्या ५०० रुपये व १००० रुपये किमतीच्या नोटांचे विमुद्रीकरण करून नवीन पाचशे रुपये व दोन हजार रुपये किमतीच्या नोटा चलनात आणण्यात आल्या

अशोक स्तंभावरील मुद्रा असलेल्या दहा रुपये किमतीच्या नोटा १९६७ ते १९९२ वीस रुपये किमतीच्या नोटा १९७२ ते १९७५ पन्नास रुपये किमतीच्या नोटा १९७५ ते १९८१ व शंभर रुपये किमतीच्या नोटा १९६७ ते १९७९ दरम्यान जारी केल्या गेल्या १९८० मध्ये सर्वप्रथम सत्यमेव जयते राष्ट्रीय बोधवाक्य राजमुद्रेचा खाली नोटेवर छापण्यात आले १९८७ मध्ये पाचशे रुपये किमतीची नोट जारी करण्यात आली ज्यावरून राजमुद्रा व महात्मा गांधी यांचे छायाचित्र होते नोटांची फक्त महात्मा गांधी यांचे छायाचित्र

असणारी मालिका १९९६ ला सुरू झाली पाच रुपये (२००१) दहा रुपये (१९९६) बीस रुपये (२००१) पन्नास रुपये (१९९७) शंभर रुपये (१९९६) पाचशे रुपये (१९९७) एक हजार रुपये (२०००) नोटावरील महात्मा गांधी यांचे छायाचित्र १९४६ आली पेशिक लॉरेंस यांना भेटल्यानंतर चे आहे जुन्या नोटा वर ह्या छायाचित्राची आरशातील प्रतिमा (डपततवत चंढम) वापरण्यात आली आहे २००० च्या नवीन नोटेवर मात्र छायाचित्र वापरले गेले आहे

पाचशे व दोन हजार रुपयांच्या नवीन नोटांचा आकार कमी करण्यात आला आहे पाचशे रुपयांच्या नवीन नोटा नाशिक येथे छापण्यात आल्या आहेत पाचशे रुपयांची नोट हिरव्या रंगात असून त्यावर एका बाजूला महात्मा गांधी व दुसऱ्या बाजूला लाल किल्ल्याची मुद्रा आहे दोन हजार रुपयांची नोट गुलाबी रंगाची असून त्यावर एका बाजूस महात्मा गांधी व दुसऱ्या बाजूस मंगळ यानाची मुद्रा आहे २००० च्या नवीन नोटांची छपाई रिझर्व बँकेच्या छापखान्यात नाशिक व मैसूर येथे केली गेली आहे

१.१.३ उद्दिष्टे

१. नोटाबंदी उपक्रमामागील कारणांचा अभ्यास करणे
२. नोटाबंदी निर्णया पाठीमागील पार्श्वभूमीचा अभ्यास करणे
३. नोटा बंदी मुळे निर्माण झालेल्या परिणामाचा अभ्यास करणे
४. नोटाबंदी मुळे निर्माण झालेल्या समस्यांचा अभ्यास करणे
५. निर्माण झालेल्या समस्या वरती उपाय योजना सुचविणे

१.१.४ गृहितके

१. नोटाबंदी उपक्रमाचा सर्वात जास्त फटका बांधकाम क्षेत्राला बसला.
२. नोटा बंदी मुळे वस्तूच्या किमती कमी झाल्या आहेत.
३. नोटा बंदी मुळे बँकींग व्यवस्थेवर ताण पडला.
४. नोटाबंदीचे परिणाम शहरी भागापेक्षा ग्रामीण भागात मोठ्या प्रमाणात जाणवले.

१.१.५ संशोधन पद्धती व तथ्य संकलन

प्रस्तुत संशोधन प्राथमिक तथ्य संकलनावर आधारित आहे तासगाव तालुक्यातील विविध घटकापासून प्रश्नावलीच्या माध्यमातून प्राथमिक तथ्य संकलन करण्यात आले उपलब्ध माहितीचे साधारणीकरण करून त्याच्यावरती गणितीय प्रक्रिया करण्यात आली आहे

१.१.६ नमुना निवड

शेतमजूर शेतकरी नोकरदार कामगार व्यापारी उद्योगपती ज्येष्ठ नागरिक ग्राहक विक्रेता यांच्याकडून प्रश्नावली भरून घेण्यात आली यासाठी अ प्रमाणबद्ध स्तरीय यादृच्छिक नमुना (कपेचवतचवतजपवदंजम^१ जंतजपपिमक^२ उचसपदह) या पद्धतीचा वापर करण्यात आला आहे

१.१.७ तथ्य संकलन

१) प्राथमिक तथ्य—

प्राथमिक तथ्य संकलना मध्ये पाटण तालुक्यातील विविध क्षेत्रातील व्यक्तीकडून १८० प्रश्नावल्या भरून घेतल्या आहेत

२) दुय्यम तथ्य—

दुय्यम तथ्या मध्ये प्रामुख्याने संदर्भ ग्रंथ मासिके विविध वर्तमानातील लेख इंटरनेट इत्यादींचा वापर करण्यात आला आहे

१.१.८ उपसंहार—

समाजात तीन प्रकारच्या प्रवृत्ती असतात एक प्रकृती दुसरी संस्कृती आणि तिसरी विकृती पहिल्या प्रकारात लोक कष्ट करून प्रामाणिकपणे जीवन व्यतीत करतात दुसऱ्या प्रकारात आपल्या ताटात दोन पोळ्या असतील तर त्यातील एक समोरच्या भुकेल्या व्यक्तीला देऊन मदत केली जाते तर तिसऱ्या प्रकारात ज्याला विकृती म्हणतात ते दुसऱ्याच्या ताटातील उडून घेऊन खाल्ले जाते तिसऱ्या प्रकारच्या प्रवृत्तीला आळा घालायचा असेल तर हा निर्णय महत्त्वाचा होता आताही अर्थक्रांती कोणी थांबवू शकणार नाही. देशाची आर्थिक तब्येत सुधारायची असेल तर या औषधाची खूपच गरज होती हा उद्देश पुढे ठेवून पाटण तालुक्यातील नोटाबंदी संदर्भात वास्तवता आणि अपेक्षा या संदर्भात भाष्य करण्याचा प्रयत्न करण्यात आले आहे.

२ तथ्याचे निर्वाचन व तथ्याचे सादरीकरण

प्रस्तावना

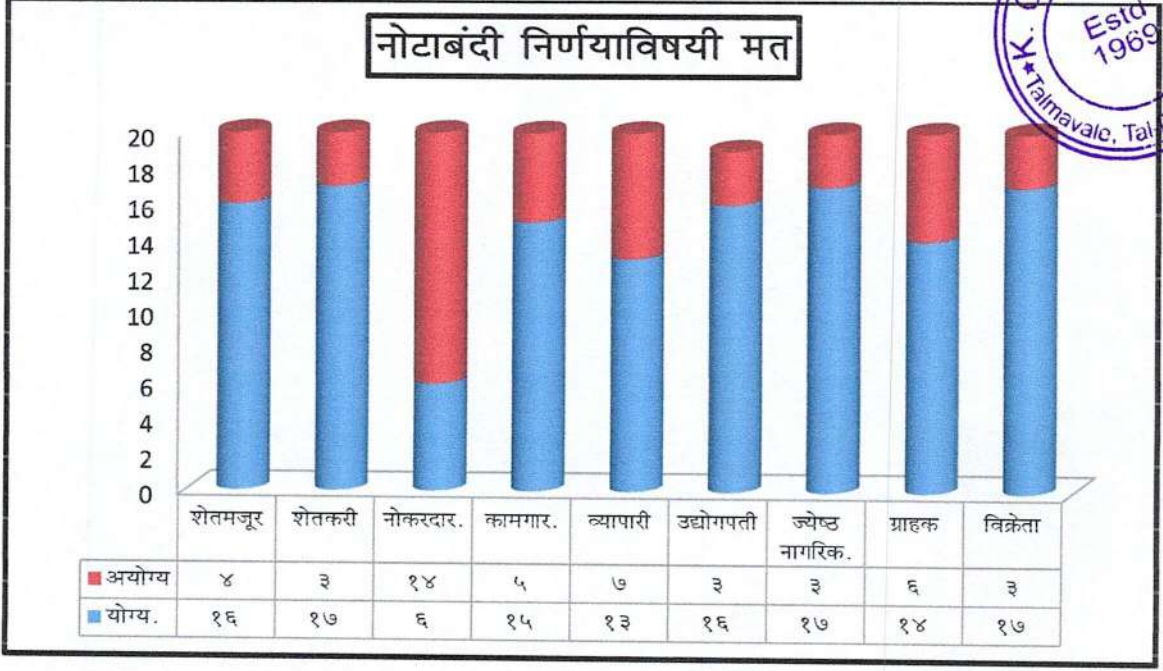
८ नोव्हेंबर २०१६ रोजी विद्यमान केंद्र सरकारने नोटाबंदीचा निर्णय घेतला चलनातील जुन्या पाचशे हजार रुपयांच्या नोटा बंद करून नवीन पाचशे व दोन हजार रुपये नोट चलनात आणली हाच उद्देश पुढे ठेवून तासगाव तालुक्यामध्ये नोटाबंदी वास्तव परिस्थिती अपेक्षा इत्यादीचा आढावा घेण्याचा प्रयत्न करण्यात आला

तक्ता क्रमांक :०१

नोटाबंदी निर्णयाविषयी मत

अ न.	घटक.	योग्य.	अयोग्य
१	शेतमजूर	१६(११.५१)	०४(९.७६)
२	शेतकरी	१७(१२.२३)	०३(७.३२)
३	नोकरदार.	०६(१४.६३)	१४(१०.०७)
४	कामगार.	१५(१०.७९)	०५(१२.२०)
५	व्यापारी	१३(९.३५)	०७(१७.०७)
६	उद्योगपती	१६(११.५१)	०३(९.७६)
७	ज्येष्ठ नागरिक.	१७(१२.२३)	०३(७.३२)
८	ग्राहक	१४(१०.०७)	०६(१४.६३)
९	विक्रेता	१७(१२.२३)	०३(७.३२)
	एकूण.	१३९(७७.२२)	४१(२२.७८)

स्त्रोत— प्रश्नावली(प्राथमिक तथ्य संकलन)

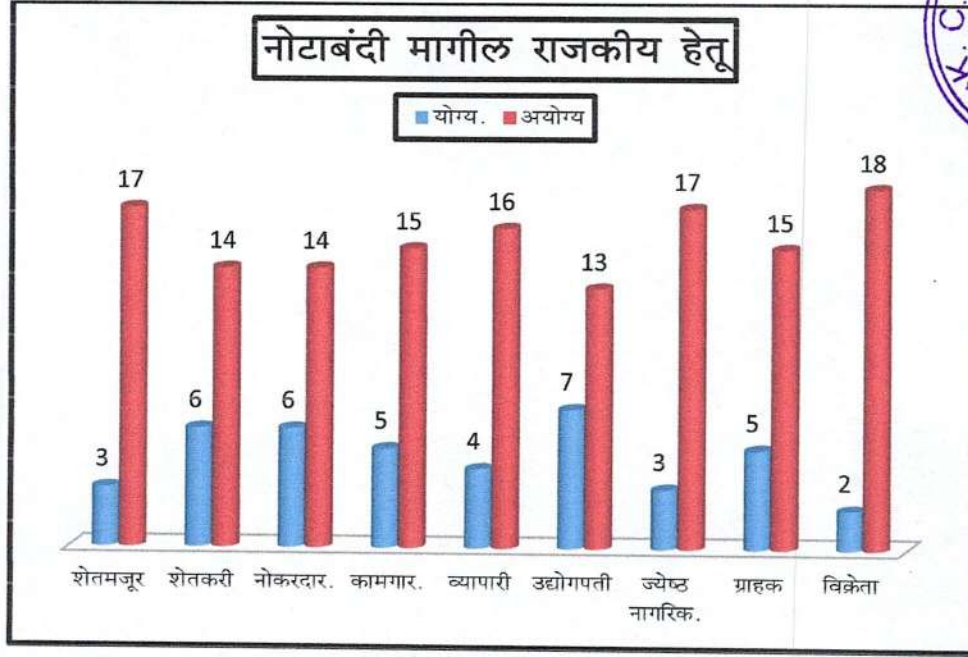
वरील कोष्टकावरून असे दिसून येते की १३९(७७.२२) जणांनी सरकारच्या नोटाबंदी निर्णयाचे स्वागत केले आहे केवळ ४१(२२.७८) जणांना हा निर्णय अयोग्य वाटतो

तक्ता क्रमांक:०२

नोटाबंदी मागील राजकीय हेतू

अ न.	घटक.	योग्य.	अयोग्य
१	शेतमजूर	३(७.३२)	१७(१२.२३)
२	शेतकरी	६(१४.६३)	१४(१०.०७)
३	नोकरदार.	६(१४.६३)	१४(१०.०७)
४	कामगार.	५(१२.२०)	१५(१०.७९)
५	व्यापारी	४(९.७६)	१६(११.५१)
६	उद्योगपती	७(१७.०७)	१३(९.३५)
७	ज्येष्ठ नागरिक.	३(७.३२)	१७(१२.२३)
८	ग्राहक	५(१२.२०)	१५(१०.७९)
९	विक्रेता	२(४.८८)	१८(१०.७९)
	एकूण.	४१(२२.७८)	१३९(७७.२२)

स्त्रोत— प्रश्नावली(प्राथमिक तथ्य संकलन)

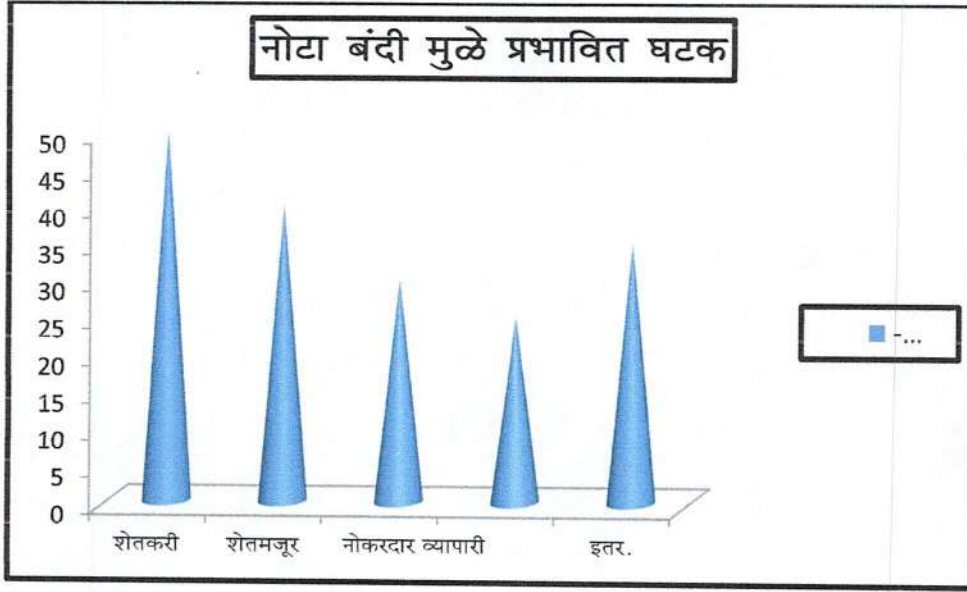
व्रील कोष्टकावरून असे दिसून येते की, १३९ जणाना नोटाबंदीमागील कोणत्याही राजकीय हेतूने घेतलेला निर्णय नाही असे नमूद केले आहे. ४१ जणाना असे वाटते की, हा निर्णय राजकीय हेतूने घेतला आहे.

तक्ता क्रमांक —३

नोटा बंदी मुळे प्रभावित घटक

अ.न.	घटक	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	शेतकरी	५०	२७.७८
२	शेतमजूर	४०	२२.२२
३	नोकरदार	३०	१६.६७
४	व्यापारी	२५	१३.८९
५	इतर.	३५	१९.४४
	एकूण.	१८०	१००

स्त्रोत : प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की नोटा बंदी मुळे सर्वात जास्त प्रभावित घटक शेतकरी झाला आहे चांगल्या पर्जन्यमाना नंतर चांगले उत्पादन झाले पण नोटा बंदी मुळे चांगला भाव मिळाला नाही त्याच खालोखाल शेतमजूर (४०) नोकरदार ३० व्यापारी (२५) आणि इतर (३५) यांचा क्रमांक लागतो

तक्ता क्रमांक-४

नोटा बंदी उपक्रमामागील कारणीभूत घटक

अ न.	घटक	प्राधान्यक्रम			
		१	२	३	४
१	काळापैसा नियंत्रण	१००	६०	२०	..
२	भ्रष्टाचार नियंत्रण	३०	४०	३०	८०
३	बनावट नोटा नियंत्रण	३०	७०	४०	४०
४	आर्थिक गैरव्यवहार नियंत्रण	२०	१०	९०	६०
	एकूण	१८०	१८०	१८०	१८०

स्रोत: प्रश्नावली(प्राथमिक तथ्य संकलन)

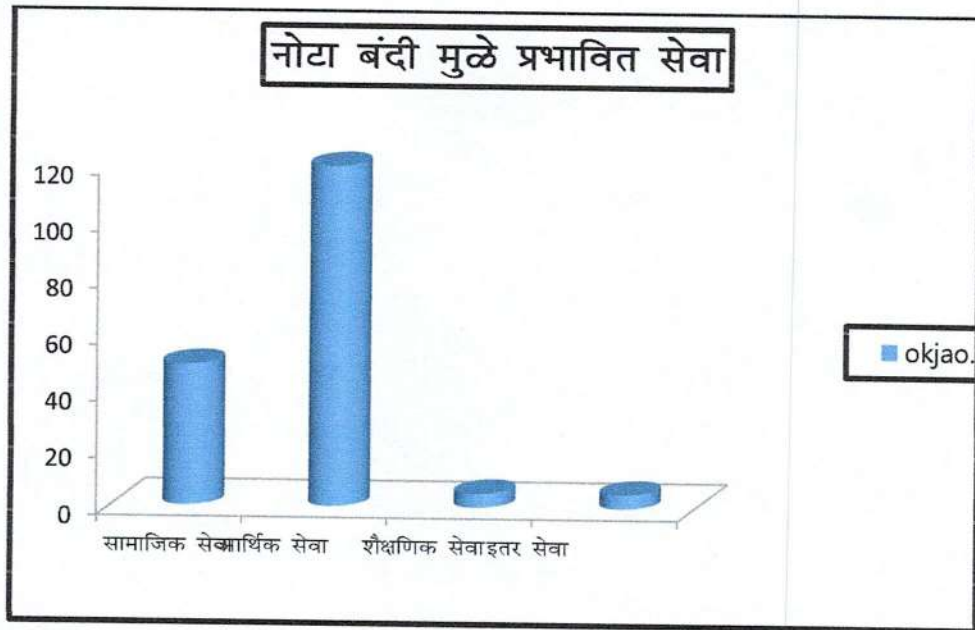
नोटाबंदी निर्णयामागील काळापैसा नियंत्रण करण्यासाठी प्राधान्यक्रम आहे .दुसरा प्राधान्यक्रम बनावट नोटा नियंत्रणासाठी दिला आहे तिसरा प्राधान्यक्रम आर्थिक गैरव्यवहार नियंत्रणासाठी दिला आहे.

तक्ता क्रमांक-५

नोटा बंदी मुळे प्रभावित सेवा

अ.न.	सेवा	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	सामाजिक सेवा	५०	२७.७८
२	आर्थिक सेवा	१२०	६६.६६
३	शैक्षणिक सेवा	०५	२.७८
४	इतर सेवा	०५	२.७८
	एकूण	१८०	१००

स्त्रोत : प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

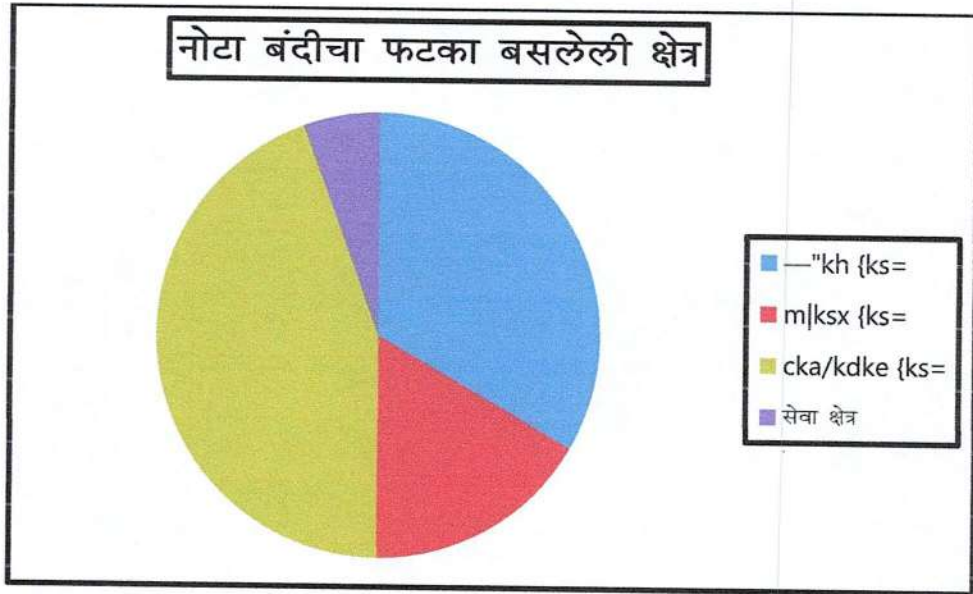
वरील कोष्टकावरून असे दिसून येते की, नोटा बंदी मुळे सर्वात जास्त अर्थिक सेवा २० (६६.६७) प्रभावित झालेला आहेत तर सर्वात कमी इतर प्रकारच्या प्रभावीत झालेल्या आहेत.

तक्ता क्रमांक —६

नोटा बंदीचा फटका बसलेली क्षेत्र

अ.न.	क्षेत्र	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	कृषी क्षेत्र	६०	३३.३३
२	उद्योग क्षेत्र	३०	१६.६७
३	बांधकाम क्षेत्र	८०	४४.४४
४	सेवा क्षेत्र	१०	५.५६
	एकूण	१८०	१००

स्त्रोत : प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

वरील कोष्टकावरून असे दिसून येते की नोटा बंदीचा फटका सर्वात जास्त बांधकाम क्षेत्राला बसला आहे त्यांच्या खालोखाल कृषिक्षेत्राला ६०(३३.३३) फटका बसला असे वाटते.

तक्ता क्रमांक-७

नोटाबंदी उपक्रमाच्या परिणामाचा तपशील

अ. न.	परिणाम	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	सोने खरेदी प्रमाण वाढले	१७	९.४४
२	जमीन व घराची किमती कमी झाल्या	०५	२.७८
३	ग्रामीण भागातील व्यवहार ठप्प झाले	४०	२२.२२
४	बँकिंग सुविधा वर ताण	७०	३८.८९
५	सहकारी बँकांना अधिकार नाही	१०	५.५६
६	पिकाचे भाव कमी	०५	२.७८
७	बेकारीचे प्रमाण वाढले	०३	१.६७
८	फसवेगिरी चे प्रमाण वाढले	३०	१६.६७
९	इतर	—	—
	एकूण	१८०	१००

स्त्रोत : प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

वरील गोष्ट का मध्ये नोटाबंदी उपक्रमाचे परिणाम दर्शवले आहे सर्वात जास्त परिणाम बँकिंग क्षेत्रावर दिसून येतो त्याच्या खालोखाल ग्रामीण भागातील व्यवहार ठप्प झाले आहे याचा क्रमांक लागतो

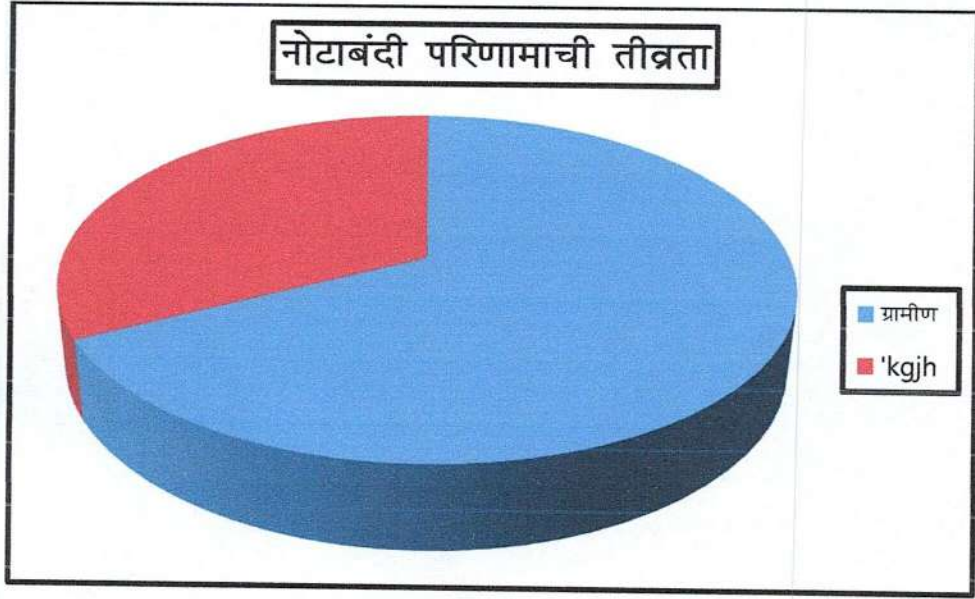

तक्ता क्रमांक -८

नोटाबंदी परिणामाची तीव्रता

अ.न.	सेवा	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	ग्रामीण	१२१	६७.७२
२	शहरी	५९	३२.७८
		१८०	१००

स्त्रोत: प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

वरील कोष्टकावरून असे दिसून येते की, नोटाबंदी परिणामाची तीव्रता ग्रामीण भागात जास्त दिसून येते कारण ग्रामीण भागात बरेच व्यवहार रोख स्वरूपात होतात.

तक्ता क्रमांक-९

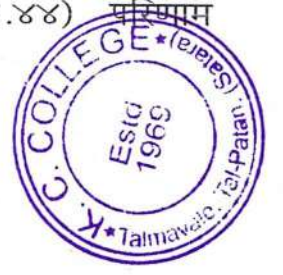
नोटाबंदी निर्णयाचा कौटुंबिक व्यवहारावर परिणाम

अ.न.	परिणाम	संख्या	टक्केवारी
१	कौटुंबिक व्यवहारावर परिणाम	१२१	६७.७२
२	कौटुंबिक व्यवहारावर परिणाम नाही	५९	३२.७८
	एकूण	१८०	१००

स्त्रोत: प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

नोटाबंदी निर्णयाचा परिणाम कौटुंबिक व्यवहारावर १७० (१४.४४) परिणाम

झालेला वरील कोष्टकावरून दिसून येते

तक्ता क्रमांक १०

जुन्या नोटा बदलण्या चे ठिकाण

अ.न.	ठिकाण	संख्या	टक्केवारी
१	पोस्ट ऑफिस	१३	७.२२
२	बँका	१६७	९२.७८
	एकूण	१८०	१००

स्त्रोत : प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

जुन्या १००० पाचशे रुपयाच्या नोटा बँकांमध्ये १६७ (९२.७८) बदलणे योग्य वाटते तर पोस्ट ऑफिस मध्ये केवळ १३(७.२२) जुन्या नोटा बदलल्या.

तक्ता क्रमांक ११

नोटा बंदी मुळे निर्माण झालेल्या समस्या

अ.न.	समस्या	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	लोकांच्या मध्ये गोंधळाची परिस्थिती	३०	१६.६७
२	नव्या नोटाचा अपुरा पुरवठा	४०	२२.२२
३	रक्कम काढण्यावर मर्यादा	५०	२७.७८
४	ठराविक बँकांना अधिकार	०५	२.७८
५	एटीएमची अपुरी संख्या	२०	११.११
६	एटीएम मधील तांत्रिक बिघाड	२५	१३.८९
७	इतर	१०	५.५६
	एकूण	१८०	१००

स्त्रोत: प्रश्नावली(प्राथमिक तथ्य संकलन)

नोटा बंदी मुळे रक्कम काढण्यावर मर्यादा ही समस्या मोठ्य प्रमाणात निर्माण झालेली दिसून येते त्याचबरोबर नव्या नोटाचा अपुरा पुरवठा लोकांमध्ये गोंधळाची परिस्थिती इत्यादी समस्यांना सामोरे जावे लागले आहे.

तक्ता क्रमांक १२

नोटा बंदी मुळे निर्माण झालेल्या समस्या वर उपाय योजना

अ.न.	उपाय योजना	वारंवारिता	शेकडेवारी
१	कॅशलेस अर्थव्यवस्था	४०	२२.२२
२	बँकिंग क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधा निर्माण करणे	७०	३८.८९
३	लघुउद्योगांना वित्त पुरवठा करणे	०९	५.००
४	कर सुधारणा	२१	११.६७
५	डिजिटल बँकिंग	३०	१६.६७
६	नागरिकांनी संयम ठेवणे	१०	५.५६
	एकूण	१८०	१००

स्रोत: प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

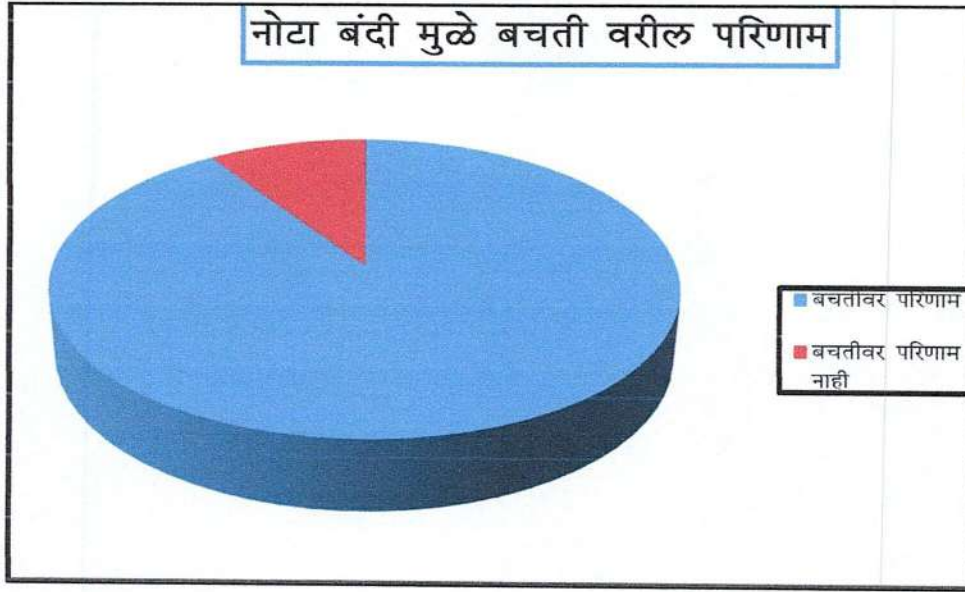
वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की नोटाबंदी मुळे निर्माण झालेल्या समस्येवर उपाययोजना म्हणून बँकिंग क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधा निर्माण करणे गरजेचे आहे असे विशद केले आहे त्यानंतर कॅशलेस अर्थव्यवस्था डिजिटल बँकिंग यांचा क्रमांक लागतो.

तक्ता क्रमांक :१३

नोटा बंदी मुळे बचती वरील परिणाम

अ.न.	परिणाम	संख्या	टक्केवारी
१	बचतीवर परिणाम	१६३	९०.५६
२	बचतीवर परिणाम नाही	१७	९.४४
	एकूण—	१८०	१००

स्रोत : प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

वरील कोष्टकावरून असे दिसून येते की नोटा बंदी मुळे बचतीचा दर कमी झाला आहे कारण दैनंदिन गरजा भागवण्यासाठी जवळ असणारा पैसा कमी पडत होता त्याचप्रमाणे उत्पन्न म्हणावे तशा प्रमाणात वाढत नाही.

तक्ता क्रमांक १४

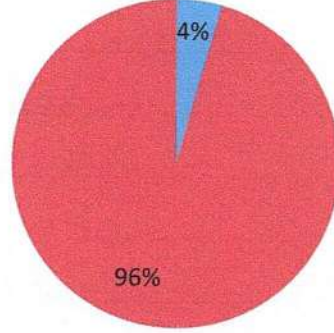
ग्रामीण भागातील कॅशलेस व्यवहार पद्धती

अ.न-	कॅशलेसपद्धती	संख्या	टक्केवारी
१	यशस्वी	०८	४.४४
२	अयशस्वी	१७२	९५.५६
	एकूण	१८०	१००

स्रोत: प्रश्नावली (प्राथमिक तथ्य संकलन)

ग्रामीण भागातील कॅशलेस व्यवहार पद्धती

■ यशस्वी ■ अयशस्वी

ग्रामीण भागात कॅशलेस व्यवहार पद्धती यशस्वी होणार नाही कारण ग्रामीण भागात अर्थसाक्षरता म्हणावी तशी नाही त्याचप्रमाणे मोबाईल सर्वांच्या जवळ आहे पण प्रत्येक मोबाईल असेलच असे ठामपणे सांगता येणार नाही.

वाढता काळा पैसा भ्रष्टाचार आर्थिक गैरव्यवहार नियंत्रण करण्यासाठी नोटाबंदीचा निर्णय घेण्यात आलेला निर्णय अतिशय चांगला होता पण नियोजनाचा अभाव मोठ्या प्रमाणात दिसून आला.

3. निष्कर्ष व उपाययोजना

निष्कर्ष

नोटा बंदीचा निर्णय ७७ टक्के लोकांना योग्य वाटतो या पाठीमागील वाढता काळा पैसा भ्रष्टाचार वाढते आर्थिक गैरव्यवहार इत्यादी कारणीभूत परिस्थिती आहे

1. देशाच्या विकासासाठीच हाच निर्णय घेतला आहे त्यामागे कोणालाही राजकीय हेतू नाही
2. नोटा बंदी मुळे कृषिक्षेत्र सर्वात जास्त प्रभावित झाले आहे कारण चांगले उत्पादन घेऊन या निर्णयामुळे योग्य भाव मिळाला नाही
3. नोटाबंदी ची तीव्रता ग्रामीण भागात मोठ्य प्रमाणात जाणवली कारण बँकिंग विस्तार (विशेषतः राष्ट्रीय कृत बँक) झालेला नाही
4. काळा पैसा नियंत्रणासाठी नोटाबंदी निर्णय घेतला आहे असे सर्वेक्षणामध्ये प्रामुख्याने आढळून आले
5. नोटा बंदी मुळे आर्थिक सेवा मोठ्य प्रमाणात प्रभावित झालेल्या आहेत

उपाय योजना—

1. पुरेशा तयारी अभावी शासनाने व रिझर्व बँकेने या निर्णयाची अंमलबजावणी हाती घेतली आहे असे म्हणण्यास नक्कीच जागा आहे

2. अंमलबजावणीच्या काळात आरबीआय समोर सर्वात मोठे हे आव्हान असणार आहे की लघुउद्योगांना भांडवलाचा पुरवठा नियमित करत राहणे लघु उद्योगाला होणारा ३०: अर्थपुरवठा हा काळ या पैशातून येतो असा तज्ञांचा अंदाज आहे इतक्या मोठ्या प्रमाणावरील पैसा जेव्हा आपण या उद्योगातून काढून घेतो तेव्हा मंदीचे संकट व बेकारी टाळण्यासाठी त्या उद्योगांना नव्याने पतपुरवठा करणे गरजेचे आहे
3. सुक्ष्म लघु व मध्यम उद्योजकाला बँकांनी चार ते पाच लाख कोटी रुपयाचा पतपुरवठा करणे आवश्यक आहे हे क्षेत्र एकूण जीडीपीच्या चाळीस टक्के वाटा उचलतात व ७५ टक्के पेक्षा जास्त रोजगार उपलब्ध करतात यावरून या उद्योगांचे महत्त्व अधोरेखित होते
4. समांतर अर्थव्यवस्था ही स्वयंभू नसते समांतर अर्थव्यवस्था व खरी अर्थव्यवस्था मूल्य साखळीने जोडल्या गेलेल्या असतात त्यामुळे फक्त विमुद्रीकरण (नोटा रद्द करणे) हा काळ या पैशावर मात करण्याचा उपाय असू शकत नाही इतर उपायांमध्ये बँकिंग क्षेत्रातील पायाभूत सुविधांची उभारणी व सुधारणा कर सुधारणा राजकीय पक्षांना मिळणार्या देणग्या यांचे पारदर्शक व्यवहार व बंकी करण याचा समावेश आहे
5. काळ्या पैशामध्ये रोख रकमेचे प्रमाण तुलनेने कमी असून बेनामी जमीन भूखंड सोनी विदेशी बँकांतील पैसा याचे प्रमाण जास्त आहे त्यामुळे विमुद्रीकरण यामुळे काळा पैशाची समस्या पूर्णपणे सुटेल म्हणणे शक्य नाही

6. ज्या कॅशलेस अर्थव्यवस्थेचे स्वप्न दाखवून हा निर्णय घेतला आहे त्या कॅशलेस अर्थव्यवस्थेमुळे काळा पैसा करचुकवेगिरी पूर्ण संपली आहे असे उदाहरण नाही.
7. कॅशलेस व्यवहारामुळे जी माहिती बँकाकडे जमा होते ती माहिती सुरक्षित राहिल याची खात्री नाही तसेच ही माहिती विविध उद्योगांना दिली जाणार नाही याची खात्री नाही कॅशलेस व्यवहारातील हा धोका लक्षात घ्यायला हवा.

उपसंहार—

केंद्र शासनाच्या नोटबंदी निर्णयावर संमिश्र प्रतिक्रिया पहायला मिळतात काळापैसा बजा वर नोटा भ्रष्टाचार यातून चालणारी समांतर अर्थव्यवस्था व या समांतर अर्थव्यवस्थेच्या ताकदीतून येणारे राजकीय बळ ही साखळी तोडण्यासाठी शासनाने घेतलेला निर्णय निश्चित अभिनंदनीय आहे या निर्णयाचे दीर्घकालीन परिणाम जाणून घेण्यासाठी अर्थसाक्षरता आवश्यक आहे काळ्या पैशाची सुरुवात मुळातच करचुकवेगिरी तून होते परिणामी सरकारला मिळणारा महसूल कमी होतो वंचित घटकांच्यासाठी राबवल्या जाणाऱ्या कल्याणकारी योजनांसाठी दिला जाणारा निधी कमी पडतो करचुकवेगिरीला पैसा रोखीने बाजारात असल्याने सार्वत्रिक भाववाढ होते या महागाईचा फटका म्हणून गुंतवणूक व बचत कमी होते यामुळे रिझर्व बँकेला व्याजाचे दर चढे ठेवणे भाग पडते म्हणून या समस्येवर मात करण्याच्या हेतूने केंद्र शासनाने ५०० व १००० रुपयांच्या नोटा वर बंदी घालण्याचा निर्णय घेतला आहे.

परंतु ज्या पद्धतीने या निर्णयाची अंमलबजावणी झाली आहे त्यामुळे या टीका होत आहे चलनातील मोठ्य नोटांचा वाटा ८४: होईपर्यंत रिझर्व बँक शासनाने उपाय केले एवढ्य मोठ्य प्रमाणातील नोटा एकदम बंद करताना पर्यायी कमी किमतीच्या नोटांचे बाजारातील प्रमाण का वाढवले नाही असे प्रश्न विचारले जात आहेत या निर्णयाचा सर्वाधिक त्रास रोखीने व्यवहार करणाऱ्या सर्वसामान्य नागरिकांना होत आहे तसेच रुग्णालय बस स्थानक रेल्वे स्थानक याठिकाणी गोंधळाची परिस्थिती आहे पुरेशा नियोजनाअभावी या निर्णयाची अंमलबजावणी केली आहे असे म्हणण्यास नक्कीच जागा आहे मोठ्य नोटा या काळ्या पैशाच्या यादीत असल्याचे कारण सांगून जरी बंद केले असल्याचे सांगितले जात असले तरी नव्या पाचशे व दोनशे रुपयांच्या नोटा शासनाने जारी केल्या आहेत हा निर्णय म्हणजे ज्या हेतूसाठी नोटा बंदीचा निर्णय घेण्यात आला त्या हेतूशी विसंगत आहे.

सर्व व्यवहाराचे बँकी करण करणे हाच या समस्येवरचा तोडगा आहे ठराविक रकमेपेक्षा जास्त रकमेच्या रोख व्यवहारांवर मर्यादा आणली गेली पाहिजे समांतर अर्थव्यवस्थेवरील पैशावर सरकारचे नियंत्रण नसते त्यामुळे नेट बँकिंग कार्ड पेमेंट चेक इत्यादी माध्यमातून होणाऱ्या व्यवहारांना चालना दिली गेली पाहिजे कारण या पूर्वीच्या नोटा रद्द करण्याचा प्रयत्न फारसा परिणामकारक नसल्याचा अनुभव आहे त्यामुळे जास्तीत जास्त व्यवहारांचे बँकी करण करणे हाच यावरचा उपाय असून नव्या मोठ्य रकमेच्या नोटा जारी करणे म्हणजे पुन्हा करणे'' पैशाच्या वाढीस चालना देण्यासारखे आहे

४ संदर्भ

1. डॉ. जे. एफ. पाटील (२०१६), अर्थी निश्चलीकरण संदर्भात विविध लेख समाजवादी प्रबोधिनीचे प्रबोधन प्रकाशन ज्योती (मासिक) इचलकरंजी
2. निश्चलीकरण अपेक्षा आणि वास्तव बुलेटीन ऑफ युनिक अकॅडमी पुणे(२०१६)
3. सुरेखा म .मुळे(२०१६) नवी अर्थक्रांती लोकराज्य मुंबई
4. संतोष दास्ताने (२०१७)विमुद्रीकरणरू एक चिकित्सा चाणक्य मंडळ परिवार स्पर्धा परीक्षा तयारी मासिक पुणे
5. तुषार सोनवणे (२०१७)व्यवस्थेचे सक्षमीकरण गरजेचे चाणक्य मंडळ परिवार स्पर्धा परीक्षा तयारी मासिक पुणे
6. चंद्रशेखर चितळे (२०१६)ऐतिहासिक पाऊल दैनिक पुढारी बहार पुरवणी कोल्हापूर (१३ नोव्हेंबर २०१६)
7. दिलीप साथ भाई (२०१६)नोटांमध्ये दडलेला अर्थ दैनिक सकाळ सप्तरंग पुरवणी (१३ नोव्हेंबर २०१६)
8. मुकुंद लेले (२०१६)कॅशलेस सोसायटी च्या दिशेने सेक्सी दैनिक सकाळ सप्तरंग पुरवणी (१३ नोव्हेंबर २०१६)
9. दीपक करंजीकर (२०१६) भारतीय अर्थव्यवस्थेत तले महत्त्वाचे दैनिक लोकमत मंथन पुरवणी (१३ नोव्हेंबर २०१६)

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ.बापूजी साळुंके

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित,

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,
ता. पाटण जि. सातारा.
कॉमर्स विभाग

पाटण तालुक्यातील नोटाबंदीच्या काळातील परिणामाचा एक चिकित्सक अभ्यास

प्रश्नावली

1. नाव

पत्ता

भ्रमणध्वनी

लिंग

व्यवसाय.

वय

2. नोटाबंदी उपक्रम योग्य आहे का ?

होय/ नाही

3. नोटाबंदी राजकीय हेतूने निर्णय घेतला आहे का ?

होय / नाही

4. नोटा बंदी मुळे कोणता घटक प्रभावित झाला आहे?

१. शेतकरी

२. शेतमजूर

३. नोकरदार

४. व्यापारी
- ५) इतर
5. नोटाबंदी उपक्रमामागील कारणे कोणती?
- १) काळा पैसा नियंत्रण
- २) भ्रष्टाचार नियंत्रण
- ३) बनावट नोटा नियंत्रण
- ४) आर्थिक गैरव्यवहार
- ५) इतर
6. नोटा बंदी मुळे कोणत्या सेवा प्रभावित झाले आहे
- १) सामाजिक सेवा
- २) आर्थिक सेवा
- ३) शैक्षणिक सेवा
- ४) इतर सेवा
7. नोटा बंदीचा फटका सर्वसामान्य माणसांना बसला आहे का? होय/नाही
8. नोटाबंदी सर्वात जास्त फटका कोणत्या क्षेत्राला बसला आहे?
- १) कृषी क्षेत्र
- २) उद्योग क्षेत्र
- ३) बांधकाम क्षेत्र
- ४) सेवा क्षेत्र
9. नोटाबंदी उपक्रमाचे परिणाम कोणकोणते दिसून आले आहेत अनुकूल परिणाम /प्रतिकूल परिणाम
- १) सोने खरेदी प्रमाण वाढले

- २) जमीन व घराची किमती कमी झाल्या
- ३) ग्रामीण भागातील व्यवहार ठप्प झाले आहे
- ४) बँकिंग सुविधावर तान पडला
- ५) सहकारी बँकांना अधिकार नाही
- ६) पिकाचे भाव कमी झाले
- ७) बेकारीचे प्रमाण वाढले
- ८) फसवेगिरी चे प्रमाण वाढले
- ९) इतर

(व्यापारात घट्ट उत्पादनात घट्ट मोठ्य प्रमाणात कर वसुली अशांतता)

10. नोटाबंदीचे परिणाम कोणत्या भागात जास्त प्रमाणात दिसून आले?
ग्रामीण / शहरी

कारण: १)

२)

11. नोटाबंदी निर्णयाचा आपल्या कौटुंबिक व्यवहारावर परिणाम झाला आहे का?
होय / नाही

होय असल्यास मात कशी केली?

नाही असल्यास परिणाम न पडण्याची कारणे कोणती?

12. नोटाबंदीचा दैनंदिन आहारामध्ये वापरत असणाऱ्या वस्तूवर परिणाम झाला
आहे का? होय / नाही

होय असल्यास कोणत्या प्रकारच्या वस्तूवर—

१)

२)

३)

४)

13. तुमच्या जवळ असणाऱ्या जुन्या ५०० व १००० च्या नोटा कुठे बदलेल्या?

१) पोस्ट ऑफिस

२) बँका

14. नोटाबंदी कालावधीमध्ये सहकारी बँकांना नोटा बदलण्याचा अधिकार दिला नाही हा निर्णय योग्य की अयोग्य?

योग्य असल्यास कारण

अयोग्य असल्यास कारण

15. नोटा बंदी मुळे कोणत्या समस्या निर्माण झालेल्या आहेत?

१) लोकांच्या गोंधळाचे वातावरण

२) नव्या नोटा चा अपुरा पुरवठा

३) रक्कम काढण्यावर मर्यादा

४) ठराविक बँकांना अधिकार

५) एटीएम ची अपुरी संख्या

६) एटीएम मधील तांत्रिक बिघाड

७) इतर

16. नोटा बंदी मुळे निर्माण झालेल्या समस्येवर योग्य तो उपाय सुचवा.

१) कॅशलेस अर्थव्यवस्था

२) बँकिंग क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधा निर्माण करणे

३) लघुउद्योगांना वित्त पुरवठा करणे

४) नागरिकांनी संयम ठेवणे

५) राजकीय पक्षांना मिळणाऱ्या देणग्या पारदर्शक करणे

६) कर सुधारणा

७) ऑनलाइन बँकिंग (डिजिटल बँकिंग)

17. नोटा बंदी मुळे बचतीचा वेग कमी झाला आहे का?

होय / नाही

18. ग्रामीण भागात कॅशलेस व्यवहार पद्धती यशस्वी ठरेल असे वाटते का?

होय / नाही

19. चलनामध्ये नवीन आणलेल्या दोन हजार रुपयाच्या नोटा मुळे दैनंदिन जीवनावर परिणाम झाला आहे का?

होय / नाही

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” शिक्षण महर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित,

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले,
ता. पाटण जि. सातारा.
कॉमर्स विभाग

पाटण तालुक्यातील नोटाबंदीच्या काळातील परिणामाचा एक चिकित्सक अभ्यास

प्रश्नावली

1. नाव श्री. राजेंद्र भाणसाहेब कदम
पत्ता मु. पो. मालद्वज ता. पाटण जि. सातारा
भ्रमणध्वनी 9850982000
लिंग पुरुष
व्यवसाय. नोकरी वय 54
2. नोटाबंदी उपक्रम योग्य आहे का ?
 होय / नाही
3. नोटाबंदी राजकीय हेतूने निर्णय घेतला आहे का ?
 होय / नाही
4. नोटा बंदी मुळे कोणता घटक प्रभावित झाला आहे?
१. शेतकरी
२. शेतमजूर
३. नोकरदार

- व्यापारी
- ५) इतर
5. नोटाबंदी उपक्रमामागील कारणे कोणती?
- काळा पैसा नियंत्रण
- २) भ्रष्टाचार नियंत्रण
- ३) बनावट नोटा नियंत्रण
- ४) आर्थिक गैरव्यवहार
- ५) इतर
6. नोटा बंदी मुळे कोणत्या सेवा प्रभावित झाले आहे
- १) सामाजिक सेवा
- आर्थिक सेवा
- ३) शैक्षणिक सेवा
- ४) इतर सेवा
7. नोटा बंदीचा फटका सर्वसामान्य माणसांना बसला आहे का?
- होय/ नाही
8. नोटाबंदी सर्वात जास्त फटका कोणत्या क्षेत्राला बसला आहे?
- १) कृषी क्षेत्र
- उद्योग क्षेत्र
- ३) बांधकाम क्षेत्र
- ४) सेवा क्षेत्र
9. नोटाबंदी उपक्रमाचे परिणाम कोणकोणते दिसून आले आहेत अनुकूल परिणाम / प्रतिकूल परिणाम
- १) सोने खरेदी प्रमाण वाढले

- २) जमीन व घराची किमती कमी झाल्या
- ३) ग्रामीण भागातील व्यवहार ठप्प झाले आहे
- ४) बँकिंग सुविधावर तान पडला
- ५) सहकारी बँकांना अधिकार नाही
- ६) पिकाचे भाव कमी झाले
- ७) बेकारीचे प्रमाण वाढले
- ८) फसवेगिरी चे प्रमाण वाढले
- ९) इतर

(व्यापारात घट्ट उत्पादनात घट्ट मोठ्य प्रमाणात कर वसुली अशांतता)

10. नोटाबंदीचे परिणाम कोणत्या भागात जास्त प्रमाणात दिसून आले?

ग्रामीण / ~~शहरी~~

कारण: १)

२)

11. नोटाबंदी निर्णयाचा आपल्या कौटुंबिक व्यवहारावर परिणाम झाला आहे का?

होय / ~~नाही~~

होय असल्यास मात कशी केली?

नाही असल्यास परिणाम न पडण्याची कारणे कोणती?

12. नोटाबंदीचा दैनंदिन आहारामध्ये वापरत असणाऱ्या वस्तूवर परिणाम झाला

आहे का? होय / ~~नाही~~

होय असल्यास कोणत्या प्रकारच्या वस्तूवर—

१)

२)

३)

४)

13. तुमच्या जवळ असणाऱ्या जुन्या ५०० व १००० च्या नोटा कुठे बदलेल्या?

१) पोस्ट ऑफिस

२) बँका

14. नोटाबंदी कालावधीमध्ये सहकारी बँकांना नोटा बदलण्याचा अधिकार दिला नाही हा निर्णय योग्य की अयोग्य?

योग्य असल्यास कारण

अयोग्य असल्यास कारण

15. नोटा बंदी मुळे कोणत्या समस्या निर्माण झालेल्या आहेत?

१) लोकांच्या गोंधळाचे वातावरण

२) नव्या नोटा चा अपुरा पुरवठा

३) रक्कम काढण्यावर मर्यादा

४) ठराविक बँकांना अधिकार

५) एटीएम ची अपुरी संख्या

६) एटीएम मधील तांत्रिक बिघाड

७) इतर

16. नोटा बंदी मुळे निर्माण झालेल्या समस्येवर योग्य तो उपाय सुचवा.

१) कॅशलेस अर्थव्यवस्था

२) बँकिंग क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधा निर्माण करणे

३) लघुउद्योगांना वित्त पुरवठा करणे

४) नागरिकांनी संयम ठेवणे

५) राजकीय पक्षांना मिळणाऱ्या देणग्या पारदर्शक करणे

६) कर सुधारणा

७) ऑनलाइन बँकिंग (डिजिटल बँकिंग)

17. नोटा बंदी मुळे बचतीचा वेग कमी झाला आहे का?

होय / नाही

18. ग्रामीण भागात कॅशलेस व्यवहार पद्धती यशस्वी ठरेल असे वाटते का?

होय / नाही

19. चलनामध्ये नवीन आणलेल्या दोन हजार रुपयाच्या नोटा मुळे दैनंदिन जीवनावर परिणाम झाला आहे का?

होय / नाही

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

O/C

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal.Patan, Dist. Satara 415 103

Sr. College
Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. / FAX : (02372)272060 Prin (02372)272417

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

Jr. College
HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
UDISE No. 27310838102

• **FOUNDER** •

Shikshanmaharshi
Dr. Babuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

• **PRESIDENT** •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil
Ex.Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

• **EXECUTIVE PRESIDENT** •

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M.A.

• **SECRETARY** •

Prin.Mrs. Shubhangi Gavade
M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL :- Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT/509-2022-33

Date : 20/2/2023

मा. सरपंच

आदर्शग्राम मान्याचीवाडी

ता.पाटण, जि.सातारा

विषय: महाविद्यालयातील बी.कॉम भाग १ मधील विद्यार्थ्यांना सर्व्हिकामी सहकार्य करणेबाबत.

महोदय,

आपल्या गावातील ग्रामस्थांच्या सामुहिक प्रयत्नांमुळे मान्याचीवाडीची ओळख राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर जाऊन पोहचली आहे. याबद्दल समस्त ग्रामवासियांचे व आपले मनःपूर्वक अभिनंदन! आमच्या महाविद्यालयातील बी.कॉम. भाग १ मधील विद्यार्थी आपल्या गावातील कुटुंबांचा सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक सर्व्हिसाठी येणार आहेत, यासाठी आपल्या गावाची निवड केली आहे. तरी विद्यार्थींना सर्व्हिसाठी आपले मौलिक मार्गदर्शन व सूचना देवून सहकार्य मिळावे, ही विनंती.

कळावे,

धन्यवाद.!

Handwritten signature and text:
का. दे. का.प
मा.चा.पे.वा.डी.
ग्रामपंचायत
ग्रामपंचायत मान्याचीवाडी
ता. पाटण, जि. सातारा

Handwritten signature and text:
सरपंच
ग्रामपंचायत मान्याचीवाडी
ता. पाटण, जि. सातारा

Handwritten signature and text:
डॉ. अरुण गाडे

प्रचारक

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय
तळमावले, ता.पाटण(सातारा)

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal. Patan, Dist. Satara 415 103

Sr. College

Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. / FAX : (02372)272060 Prin (02372)272417

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

Jr. College

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-00
UDISE No. 27310838102

• **FOUNDER** •

Shikshanmaharshi

Dr. Babuji Salunkhe

B.A.B.T.D.Lit

• **PRESIDENT** •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil

Ex. Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

• **EXECUTIVE PRESIDENT** •

Prin. Abhaykumar Salunkhe

M.A.

• **SECRETARY**

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade

M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL :- Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT/510/2022-23

Date : 21/2/2023

मा. सरपंच

आदर्शग्राम मान्याचीवाडी

ता. पाटण, जि. सातारा

महोदय,

आपल्या गावातील ग्रामस्थांच्या सामुहिक प्रयत्नांमुळे मान्याचीवाडीची ओळख राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर जाऊन पोहचली आहे. याबद्दल समस्त ग्रामवासियांचे व आपले मनःपूर्वक अभिनंदन! आमच्या महाविद्यालयातील बी.कॉम. भाग १ मधील विद्यार्थी आपल्या गावातील कुटुंबांचा सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक सर्व्हेसाठी आली होती. आपण विद्यार्थींना सर्व्हेसाठी मौलिक मार्गदर्शन केले, तसेच विविध सूचना देवून सर्वे करण्यास सहकार्य केले त्याबद्दल आपले मनःपूर्वक आभार व इथून पुढे ही आपले सहकार्य मिळावे ही विनंती.

कळावे

धन्यवाद.!

सरपंच
ग्रामपंचायत मान्याचीवाडी
ता. पाटण, जि. सातारा

डॉ. अरुण गाडे
प्राचार्य
काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय
तळमावले, ता. पाटण (सातारा)

दि.21/02/2023

आदर्शग्राम मान्याचीवाडी सर्व्हे महाविद्यालयातील बी.कॉम भाग १ मधील
विद्यार्थ्यांनी व प्राध्यापक

Sr.No.	Name of the Students	Class
1	Kumbhār Nivedita Ravindra	B.Com.I
2	Pachupate Rutuja Prakash	B.Com.I
3	Pawar Ankita Laxman	B.Com.I
4	Matekar Trupti Sunil	B.Com.I
5	Sutar Kavita Tukaram	B.Com.I
6	Todkar Pallavi Vijay	B.Com.I
7	Shirtode Ankita Hanmant	B.Com.I
8	Sawant Sakshi Sarjerao	B.Com.I
9	Pawar Sakshi Vikas	B.Com.I
10	Chavan Vaishnavi Ashok	B.Com.I
11	Tolsankar Sakshi	B.Com.I
12	Mane Pratiksha Rajesh	B.Com.I
13	Shiralkar Karina Babaso	B.Com.I
14	Pawar Swati Prakash	B.Com.I
15	Prof. Ms. P. R. Kadam	Assistant Professor
16	Prof.Mr.D.HRaste	Assistant Professor

PRINCIPAL
KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE
TALMAVALE, TAL-PATAN, DIST-SATARA

श्री. स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज तळमावले
कॉमर्स विभाग
प्रश्नावली

1) कुटुंबाची माहिती:

- a. कुटुंब प्रमुखाचे नाव: गणेशराम शानु केसरे
- b. पत्ता : मु. पी. मालवण मार्याचीवडी
- c. धर्म : - हिंदू 2. मुस्लिम 3. बौद्ध 4. जैन 5. ख्रिश्चन 6. इतर
- d. कुटुंब प्रमुखाचे शिक्षण : 1. निरक्षर 2. प्राथमिक 3. माध्यमिक 4. उच्च माध्यमिक 5. पदवी 6. पदवीत्तर
- e. कुटुंबाच्या उत्पन्नाचा मुख्य स्रोत : 1. शेती 2. सेवा/ नोकरी 3. व्यवसाय/ व्यापार 4. इतर
- f. कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न: 501,000 रुपये
- g. शेतीखालील एकूण क्षेत्र: 2.00 एकर
- h. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्र: 1.00 एकर

2) कौटुंबिक सुविधा व वैशिष्ट्ये:

अ. क्र सुविधा/ प्रकार पर्याय उत्तर

- 1) रेशन कार्ड 1. पांढरे 2. केशरी 3. पिवळे 4. अंत्योदय
- 2) कुटुंबाचे स्वरूप 1. एकत्र कुटुंब 2. विभक्त कुटुंब
- 3) सहकारी पतसंस्थेचे सदस्य आहात काय? होय / नाही
- 4) त्या संस्थेकडून गेल्या पाच वर्षांत किती वेळा कर्ज घेतले? हो
- 5) ते नियमितपणे परत केले का? होय / नाही
- 6) जमीन धारणे संबंधी -आज आणि पाच वर्षांपूर्वी एकर आणि गुंठे -स्वतःची वडिलोपार्जित मालकीची जमीन, खंडाने दिलेली जमीन, कुटुंबाची लागवडीखाली बागायत जमीन, कुटुंबाकडून चालू पडीत जमीन, कुळ कायद्याखाली कुटुंबास मालकी हक्काने मिळालेली जमीन, या जमीनीपैकी किती जमीन तुमच्याजवळ आहे?
_____ बाकीच्या जमिनीचे काय? - कर्जापोटी गहाण/ खंडाने दिलेली आहे. कुटुंबाबाहेरील नातेवाईकास दिली, अन्य कारणाने ताब्यात नाही. (कारणे द्या.) _____

- 7) तुम्हाला शेतीसाठी मालकी हक्काने मिळालेली जंगल जमीन /सरकारी जमीन किती आहे? त्यापैकी लागवडीयोग्य किती आहे? 10-20 गुंठे भागवडीसाठी योग्य 20 गुंठे आहे
- 8) आजपर्यंत स्वतःकडील जमीन किती विकली? कारणे: लग्नकार्य वरील खर्च भागविण्यासाठी /कर्जाची परतफेड /जमीन कसणे शक्य नव्हते /अन्य कारण नाही
- 9) तुमच्या जमिनीवर सरकारने गेल्या पाच वर्षात केलेल्या भांडवली खर्चाची माहिती - बांधबंदिस्ती, वृक्षारोपण, मजगती /टेरेलिंग, इतर. नाही
- 10) तुमच्याकडे जनावरे किती? बैल, गाई, म्हशी, शेळ्या अन्य. नाही
- 11) तुमच्या शेतीत आधुनिक हत्यारे /साधने तुम्ही वापरतात का? ट्रॅक्टर, नांगर, पंप, वरवर नूस कर्नर /कटर, वीजबंद /ड्रिल, इतर. ट्रॅक्टर, पंप
- 12) सुधारित बी- बियाणे, खते, कीटकनाशके यांचा वापर करता का? कोठून मिळविता -सरकार, सहकारी संस्था, बाजार, स्वतःच्या शेतावर सरकारी सहाय्यक किती? बी -बियाणे, संकरित बियाणे, रासायनिक बियाणे, रासायनिक खते, कीटकनाशके. _____
- 13) बी-बियाणे, खते, कीटकनाशके मिळण्यातील अडचणी कोणत्या? नाही
- 14) गेल्या पाच वर्षात तुमच्या कुटुंबातील कोणत्या सदस्याचे पीक -कर्ज माफ करण्यात आले काय? व्यक्ती- वर्ष - रक्कम. नाही
- 15) जलसिंचन -सिंचन प्रकार -विहीर, कालवा, उपसा सिंचन, क्षेत्र (एकर- गुंठे)आज आणि पाच वर्षापूर्वी. नैसर्गिक पाणी
- 16) तुमची जमिन धरणाच्या लाभक्षेत्रात येते का? होय /नाही.
- 17) गेल्या पाच वर्षात तुम्ही पाणी घेतले काय? नाही
- 18) उपसासिंचन सोसायटीचे सभासद आहात का? होय/ नाही.
- 19) तुमची जमीन सपाट करणे / तिला आकार देणे ही कामे सरकारने करून दिली आहेत का? होय / नाही
- 20) विहीर- खोदाई, उपसा-सिंचन यांसाठी कोणते सहाय्य मिळते? नाही
- 21) पिके, पिकाचे नाव, गतवर्षी आणि पाच वर्षापूर्वी क्षेत्र - एकर/ गुंठे उत्पादन (क्विंटल) _____
कडधाने

22) फळबाग- फळाचे नाव- फळबागांना मधील जमीन क्षेत्र- एकर/ गुंठे- झाडांची संख्या- गेल्या पाच वर्षात

फळबागांसाठी मिळालेले अर्थसाहाय्य- अनुदान/ कर्ज

नाही

23) सरकारतर्फे शेतकऱ्यांसाठी प्रशिक्षण शिबिरे चालविली जातात त्याचा लाभ घेता का? होय / नाही

24) ग्रामसेवकाची मदत कितपत घेता? होय

25) दूध उत्पादन, कोंबड्या, भाजीपाला अगर अन्य जोडधंदे आपण करता काय? कोणते? केव्हापासून? त्यापासून उत्पन्न किती रुपये मिळते? त्यासाठी कर्ज किती व कोठून घेतले? नाही

26) शेतमालाच्या किमती बाबत सरकारी धोरण आपणास माहित आहे काय? त्याबद्दल आपले मत काय आहे?

नाही

27) शेती विकासासंबंधी आपले मत काय आहे?

28) शेतीविषयी निर्णय आपण कुणाच्या सल्ल्याने घेता? कुटुंब सदस्य/अन्य शेतकरी/शेती तज्ज्ञ/ कृषी विद्यापीठाशी संपर्क साधून.

29) दूरदर्शन, आकाशवाणी यांचे कृषी विषयक कार्यक्रम नियमितपणे ऐकता का? होय / नाही

30) कृषी मेळावा / कृषी प्रदर्शन यामध्ये आपण आतापर्यंत सहभागी झाला आहात काय? होय / नाही

31) घराचे स्वरूप 1. कच्चे 2. अर्ध कच्चे 3. पक्के

32) स्वयंपाकासाठी स्वतंत्र खोली आहे का? होय / नाही

33) स्वयंपाकाचे मुख्य साधन 1. गॅस चूल 2. स्टोव्ह 3. मोकळी चूल 4. सौर चूल

34) स्वयंपाक इंधनाचा मुख्य स्रोत 1. एलपीजी गॅस 2. बायो-गॅस 3. विद्युत 4. रॉकेल 5. कोळसा 6. लाकूड

35) पिण्याच्या पाण्याचा मुख्य स्रोत.

1. विहीर 2. कूपनलिका(बोरिंग) 3. सार्वजनिक विहीर / आड 4. नदी/ तलाव

5. सार्वजनिक पाणीपुरवठा 6. पावसाचे पाणी 7. बाजारातील विकतचे पाणी 8. टँकर

36) पाणी शुद्ध करण्याची पद्धत.

1. कपड्यातून गाळणे 2. न ढवळता पाणी निवळणे 3. ब्लीच/ तुरटीचा वापर

4. पाणी उकळणे 5. बॉटल फिल्टर चा वापर 6. प्रत्यक्ष वापर

Research Projects

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार”

- शिक्षणमहर्षि डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

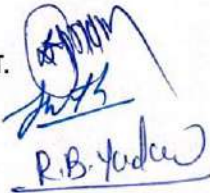
**KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE TALMAVALE,
TAL- PATAN, DIST-SATARA
Dept. of Economics**

शोध निबंध (Research Project) (2019-20)

अ.न.	रोल नंबर	विद्यार्थ्यांचे नाव	शोध निबंध विषय	विषय मांडणी (20)	सादरीकरण (20)	एकूण गुण (40)
1	3004	CHALKE AJAY SADASHIV	==	==	==	==
2	3007	CHALKE SHAILA LAXMAN	CPI ग्राहक किंमत निर्देशांक	13	13	26
3	3008	CHALKE UMA SANJAY	WTO जागतिक व्यापार संघटना	16	15	31
4	3009	CHAVAN AKHIL VIKAS	==	==	==	==
5	3014	DESAI VINOD SHARAD	IMF आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी	16	15	31
6	3021	JADHAV TEJASVI ARUN	OPEC तेल उत्पादक देश	15	15	30
7	3029	KALUGADE NIKITA SURESH	ADB आशियाई विकास बँक	16	18	34
8	3030	KAMBLE SHARAD SURESH	==	==	==	==
9	3040	MAGARE SHRADDHA MOHAN	यूरोपियन संघ	15	14	29
10	3044	MATEKAR ANKITA RAMESH	HDI मानव विकास निर्देशांक	16	14	30
11	3046	MATRE ASHWINI TANAJI	BoP व्यवहार तोल	16	14	30
12	3047	MATRE SONALI MARUTI	जी-7	15	15	30
13	3051	PANVAL KISHOR KASHINATH	सहकारी दूध उत्पादन संस्था	16	12	28
14	3055	PATOLE SAURABH SUNIL	==	==	==	==
15	3060	PAWAR PRAJAKTA BHIMRAO	जी-20	16	16	32
16	3065	PAWAR VIPUL BHAGWAN	==	==	==	==
17	3066	SALATE YOGITA SHANKAR	SAARC सार्क देश	15	14	29
18	3071	SALUNKHE SWAPNALI SHIVAJI	इज ऑफ इंडिंग बिझनेस	18	14	32
19	3084	VANDUSKAR ROSHAN JAGANNATH	WORLD BANK जागतिक बँक	13	13	26

मार्गदर्शक / परीक्षक

1. श्री. सावंत एस. एन.
2. श्री. पुजारी एन.के.
3. श्री यादव आर. बी.

R.B. Yadav

विभाग प्रमुख

“ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ”

शिक्षणमहर्षी डॉ. वापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्था कोल्हापूरचे,

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले ता. पाटण

अर्थशास्त्र विभाग

B.A. Part III

2019-2020

PROJECT WRITING

SUBJECT अर्थशास्त्र HOD मानव विकास निदेशांक

NAME OF STUDENT माटेकर अंकिता रमेश

ROLL NO. 3044

A.R. MATEKAR.
SIGNATURE OF STUDENT

16
20

HOD

पुस्तिका

- * मानव विकास निर्देशांक (Human Development Index : HDI)
यु. एन. डी पीने 1990 मध्ये पहिल्यांदा मानव विकास अहवाल जाहीर केला. त्यामध्ये विविध देशांचे मानव विकास निर्देशांक मोजण्यात आले होते. त्यामागील प्रेरणा पाकिस्तानी अर्थतज्ञ महबूब-उल-हक आणि अमर्त्य सेन यांची होती.
- * महबूब-उल-हक यांना 'मानव विकास निर्देशांकाचे जनक' म्हणून संबोधिले जाते.
2010 मध्ये हा निर्देशांक ज्या घटकांवरून काढला जातो, त्यात बदल करण्यात आला. त्यानुसार, मानव विकास निर्देशांक पुढील तीन निकष (dimensions) व त्यांच्याशी संबंधित चार निर्देशक (indicators) यांवरून काढला जातो.
- * आरोग्य (Health)
देशाचा आरोग्याचा स्तर मोजण्यासाठी जन्माच्या वेळेचे आयुमनि ही निर्देशक वापरला जातो.
- * शिक्षण (Education)
देशाचा शैक्षणिक स्तर मोजण्यासाठी पुढील दोन निर्देशक वापरले जातात. 25 वर्षांपेक्षा अधिक वयाच्या पुरुषांची सरासरी शालेय वर्षे (mean years of schooling) आणि 18 वर्षांपेक्षा कमी वयाच्या मुलांची अपेक्षित शालेय वर्षे (Expected years of schooling.) शिक्षणाचा निर्देशांक या दोन्ही निर्देशकांचा भूमितीय ^{सूच्य} _{असतो.}
- * जीवनमानाचा दर्जा (Living Standard)-
देशाच्या जीवनमानाचा दर्जा मोजण्यासाठी दरडीई स्थूल राष्ट्रीय उत्पन्न (Per capita GNI) हा निर्देशांक वापरला जातो.
- * प्रथम वरील चार निर्देशांकासाठी किमान व कमाल मूल्य ठरविली जातात त्यांना गोलपोस्ट म्हणतात. प्रत्येक देश या मूल्यांच्या दरम्यान कोठे आहे, यानुसार त्या देशाचा मानव विकास निर्देशांक ठरवला जातो. त्याचे मूल्य 0 ते 1 दरम्यान व्यक्त केले जाते. 1 च्या जवळ असलेले मूल्य मानव विकासाचा उच्च स्तर दर्शविते.
- * 2011 च्या मानव विकास अहवालानुसार भारताचा मानव निर्देशांक 0.570 इतका होता. 187 देशांच्या सूचीमध्ये भारताचा क्रमांक 134वा होता प्रथम क्रमांकावर नॉर्वे (0.943) तर शेवटचा क्रमांकावर कॉंगो (0.286) होता. भारताची गठाना मध्यम मानव विकास (medium human development) गटात करण्यात आली.

आर्थिक वृद्धी, आर्थिक विकास वद्वल माहिती

- * जनतेची सुस्थिती (well-being) हे विकासाचे ह्येय असते. केवळ पैसा लोकांची, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक अशा अंगांनी सुस्थिती निर्माण करू शकत नाही. त्यामुळे संयुक्त राष्ट्राने (UN) 'मानव विकास' या संकल्पनेचा पुरस्कार केला आहे.
- * संयुक्त राष्ट्राने मानवी विकासाची व्याख्या 'लोकांच्या निवडीच्या विस्ताराची प्रक्रिया' (Process of enlarging people's choices) अशी केली आहे.
- * मानवी विकासाच्या सर्वात महत्वाच्या व्याख्या घटकांमध्ये दीर्घ व आरोग्यजीवन, शिक्षण व उत्तम राहणीमानाचा दर्जा, यांचा समावेश होतो. इतर निवडीमध्ये (choices) राजकीय स्वातंत्र्य, मानवी हक्कांची हमी आणि स्वातंत्र्य व आत्म प्रतिपेचे विविध घटक, यांचा समावेश होतो. या अत्यावश्यक निवडी (essential choices) आहेत. कारण त्यांच्या अभावी इतर अनेक संधीपासून वंचित राहावे लागू शकते. यावरून, मानवी विकास ही लोकांच्या निवडीच्या विस्ताराच्या प्रक्रियाबरोबर सुस्थिती उंचवठ्याचीही प्रक्रिया आहे.
- * म्हणून, विकास लोकांभोवती रचला पाहिजे. लोक विकासाच्या भोवती नाही, तसेच विकास हा सहभाग्ययुक्त (participatory) असावा आणि त्यासाठी लोकांना आपल्या क्षमतांमध्ये (आरोग्य, शिक्षण व प्रशिक्षणापासून सुधारणा करण्यासाठी गुंतवणुकीच्या संधी उपलब्ध असाव्या. तसेच लोकांना आपल्या क्षमता नमूदण्याच्याही संधी.
- * ~~आर्थिक वृद्धी व मानवी विकास~~ या संकल्पनांमध्ये मूलभूत फरक असा आहे की, आर्थिक वृद्धीमध्ये केवळ राष्ट्रीय उत्पन्न वाढीवर भर दिला आहे. मात्र, मानवी विकासात मानवी जीवनाच्या सर्व अंगांचा - आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक किंवा राजकीय समावेश केला जातो.
- * अर्थात, मानवी विकास घडून येण्यासाठी आर्थिक वृद्धी गरजेची असतेच, मात्र वेगळ्या, दृष्टीकोनातून त्यामागील तत्व असे आहे, की मानवी निवडीच्या विस्तारासाठी राष्ट्रीय उत्पन्नापेक्षा उत्पन्नाचा वापर (use of income and not income itself) अधिक निर्णायक ठरत असतो. राज्याची थररी संपत्ती ही राष्ट्रातील लोक असल्याने मानवी जीवनाची समृद्धि हेच विकासाचे ह्येय असले पाहिजे.

विकासाचे आर्थिक व सामाजिक निर्देशक (economic and social indicators of Development)
विकासाचे आर्थिक निर्देशक (economic indicators)

विकासाचे अंतिम उद्दिष्ट्य मानवी पुढाती आहे हे उद्दिष्ट्य साध्य करण्यासाठी आर्थिक वृद्धी हे एक महत्वाचे माध्यम आहे. यामुळे एखाद्या देशाला झालेला किंवा होत असलेला आर्थिक विकास मोजण्यासाठी ज्या घटकांचा वापर केला जातो, त्यांना 'विकासाचे आर्थिक निर्देशक' म्हणतात. यामुळे पुढील निर्देशकांचा / सूचकांचा समावेश होतो.

* राष्ट्रीय उत्पाद व उत्पन्न

देशातील आर्थिक क्रियांचा स्तर मोजण्यासाठी राष्ट्रीय उत्पाद व राष्ट्रीय उत्पन्नाची मोजना केली जाते. राष्ट्रीय उत्पाद बाजारभावला मोजले जाते, तर राष्ट्रीय उत्पन्न घटक किमतींना मोजले जातात.

केवळ वस्तु-सेवांच्या किंमतीमध्ये वाढ झाल्यानेही राष्ट्रीय उत्पाद वाढते मात्र ही दृष्टी वाढ नसते. म्हणून राष्ट्रीय उत्पाद तसेच स्थिर किमतींना मोजले जातात.

* दरडोई उत्पन्न

दरडोई उत्पन्न म्हणजे राष्ट्रीय उत्पन्न भागिले लोकसंख्या होय. म्हणजेच एका व्यक्तीमागील राष्ट्रीय उत्पन्न होय. दरडोई उत्पन्न हा अधिक चांगला निर्देशक मानला जातो. मात्र तो एक साधा सरासरी असतो. त्यामुळे उत्पन्नाचे खरे वितरण समजून येत नाही.

देशाचे दरडोई उत्पन्न जास्त असले तरी मात्र त्याचे व्यक्ती निहाय वितरण अत्यंत असमान असू शकते.

* उत्पन्न व संपत्तीची समानता / विषमता

कोठत्याही देशात उत्पन्न व संपत्तीची पूर्ण समानता असणे शक्य नाही. यावरून उत्पन्न व संपत्तीच्या असामतेचे प्रमाण मोजण्यासाठी लॉरेंस वक्ररेषा व गिनी गुणाकांचा वापर केला जातो. लॉरेंस वक्ररेषेवरून, काढलेल्या गिनी गुणांक जेवढा कमी तेवढे उत्पन्न / संपत्तीचे वितरण अधिक समान असते. तर याउलट गिनी गुणांक जेवढा जास्त तेवढे हे वितरण अधिक असमान असते.

* विकासाचे सामाजिक निर्देशक

शिक्षण व आरोग्य हे मानवी विकासाचे महत्वाचे घटक आहेत यावरून, विकासाचे महत्वाचे सामाजिक सूचक पुढीलप्रमाणे आहेत.

* शिक्षणविषयक निर्देशक

देशातील शैक्षणिक स्तर दर्शविण्यासाठी साक्षरता दर, विशेषतः महिलांचा साक्षरता, विभिन्न वयोगटातील शाळकरी मुलांचे स्थूल व निव्वळ परसंख्ये प्रमाण (Drop out Ratio) विद्यार्थी- शिक्षक प्रमाण यांसारखे सूचक वापरले जातात.

* आरोग्यविषयक निर्देशक -

शिक्षणातून प्राप्त केलेली कौशल्ये वापरण्याची क्षमता आरोग्याचा स्तरावर अवलंबून असते. दीर्घ जीवनकाल (Longevity) दर्शविणाऱ्या निर्देशकांमध्ये पुढील बाबींचा समावेश होतो: जन्माच्या वेळेचे आयुर्मनि, गर्भक मृत्यू दर, बालमृत्यू दर, माता मृत्यू दर, पोषण दर्जा, स्वच्छतेची स्थिती इत्यादी.

* लोकसंख्येच्या वाढीचा दर -

आर्थिक विकास न लोकसंख्येच्या वाढीचा दर यांत जवळचा संबंध असतो पारंपरिक व न्यून-विकसित समाजात लोकसंख्येच्या वाढीचा दर उच्च असतो. लोकसंख्येच्या वाढीचा दर जन्म दर, मृत्यू दर, जनन दर यांसारख्या दारांवरून ठरत असतो.

* निर्गमविषयक विकास निर्देशक -

महिलांच्या विकासाच्या स्तर परिभाषित करण्यासाठी निर्गमविषयक सूचक वापरले जातात. उदा. जेडर असमानता निर्देशक

* जागतिक स्तरावरील विकासाचे निर्देशांक -

जागतिक स्तरावर 'संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (UNDP) ने विविध निर्देशांकांची रचना केली आहे. या आधारे देशांची तुलना करणे शक्य आहे. यु.एन. डी.पी मार्फत दरवर्षी 'मानव विकास अहवाल' (Human Development Report) जाहीर केला जातो. या अहवालात विविध देशांसाठी पुढील निर्देशांकांची गणना केली जाते.

जेडर, असमानता निर्देशांक

बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांक

मा

* २०१० च्या अहवालात लागू करण्यात आला. त्याने १९९५ पासून लागू करण्यात आला. हा निर्देशांक मानव विकास निर्देशांकापुढागेल काढला जातो.

* मानव विकास निर्देशांक काढताना पुढेक निर्देशांकाचे सरासरी मूल्य घरले जात असते. मात्र लोकसंख्येमध्ये त्याबाबीतील मोठी असमानता असते. त्यामुळे IHD काढताना ही असमानता समाथोजित (adjusted) केली जाते. देशात चारही निर्देशांकांच्या बाबत पूर्ण समानता असेल तर HDI आणि IHDI समान येतील. मात्र IHDI चे मूल्य HDI पेक्षा जसजसे कमी होईल तशी असमानता वाढत जाईल.

* लैंगिक असमानता निर्देशांक (Gender Inequality Index) GI
हा निर्देशांक २०१० च्या अहवालात लागू करण्यात आला. त्याने १९९५ पासून करण्यात आलेल्या लिंग-आधारित विकास निर्देशांक (GDI) व लिंग सबळीकरण परिणाम (GEM) यांची जागा घेतली आहे. हा निर्देशांक ३ निकष व ५ निर्देशांकांच्या आधारे काढला जातो.

* जनन आरोग्य (Reproductive) health -
ते मोलव्यासाठी पुढील निर्देशांक वापरले जाते.

माता मर्यता - Maternal mortality)

किशोरवयीन जन्यता - Adolescent Fertility

सबळीकरण (Empowerment)

त्याचे पुढाग मोलव्यासाठी पुढील निर्देशांक वापरले जातात.

संसदीय प्रतिनिधित्व (Parliamentary representation)

शैक्षणिक स्तर - (Education attainment : माथ्यमिक व वरीन स्तरावरीन

* श्रमवाजार - (Labour market) त्याचे पुढाग श्रम शक्तीतील सहभागावहन मोलले जाते.

* बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांक (Multi-Dimensional Poverty या निर्देशांकाची सुरुवात यु.एन. डी.पी आणि ऑक्सफर्ड विद्यापीठ यांनी मिळून जुलै २०१० मध्ये केली. या निर्देशांकाने १९९७ पासून लागू करण्यात आलेल्या मानवी दारिद्र्य निर्देशांकाची (HPI) जागा घेतली.

विकासापुमाणेच दारिद्र्य सुद्धा बहुआयामी (multi-dimensional) असते. हेडलाईन भाकडे दारिद्र्याचा बहुआयामीपणा दडवून ठेवतात. यामुळे या निर्देशांकाची रचना HDI च्या तिन्ही निकषांच्या बाबतीत आढळणारी बहुवंचितता (multiple deprivation) ओळखण्यासाठी करण्यात आली आहे

हा निर्देशांक 3 निकष व 10 निर्देशांकांच्या साहाय्याने काढला जातो.

आरोक्य (Education)-

पोषण

शिक्षण - शालेय वर्षे

- बालक पटसंख्या

जीवनमान दर्जा (Living standards)-

मालमत्ता, वीज, पाणी, स्वच्छतागृह, स्वयंपाकाचे इंधन, जमीन अस्वच्छ जमीनी वरील जत्रणे

भारताचे यश

भारताचे 'एचआयडी' मूल्य २०१७ मध्ये ०.६५० होते. त्यामुळे भारताची गठाना मध्यम मानवी विकास गटात कश्यात आली आहे, अशी माहिती 'यूएनडीपी' च्या मानवी विकास अहवालात दिली आहे. १९९० आणि २०१७ दरम्यान भारताचे 'एचडीआय' मूल्य ०.५२७ वरून ०.६५० पर्यंत म्हणजे सुमारे ५० टक्क्यांपर्यंत वाढले आहे. देशातील तळागाळातील नागरिकांना भारिबीतून बाहेर काढण्यासाठी केलेल्या यथास्वी पुयत्नाच हे द्योतक आहे, असे अहवालात म्हटले आहे.

विकसित देश अग्रस्थानी

'एचडीआय' निर्देशांक यादीत नार्वे, स्वीत्सर्लँड, ऑस्ट्रेलिया व जर्मनी हे देश अग्रस्थानी आहेत. नायगेर, मध्य आफ्रिका पुजासत्ताक, दक्षिण सुदान, छाड व बुर्ंडी भादी देशांची पुगती भारीभ्य, शिक्षण व उत्पन्न या स्तरांवर फारशी चांगली नसल्याने यादीत त्यांचे स्थान तळात आहे. अनेक देश मानवी विकासात सुधारणा करीत असल्याने चित्र जगभरात दिसत आहे. १८९ देशांमधील 'एचडीआय' मोजणी कश्यात आली. त्यापैकी ५९ देशांमध्ये मानवी विकास गटाचा वेग उच्च आहे तर केवळ ३८ देश यात मागे असल्याने दिसून येते. भारताने शैक्षणिक विकास व दरडोई उत्पन्नात आथाडी घेतली असली तरी असमानता हे मूख्य आव्हान देशापूढे आहे. आर्थिक विकासासाठी ते माशक ढस्त आहे.

मानवी विकास निर्देशांक हा आकडा जगातील देशांचे विकसित, विकसनशील व अविकसित असे वर्गीकरण करण्यासाठी वापरला जातो. हा सूचकांक तयार करण्यासाठी देशातील मागाशिकांचे सरासरी आर्यमान, शिक्षण व दरटोई उत्पन्न हे तीन घटक वापरले जातात.

इ.स. 1990 साली पाकिस्तानी अर्थतज्ञ महबूब इल हक ह्यांनी मानवी विकास निर्देशांकाची निर्मिती केली व तेव्हापासून हा निर्देशांक संयुक्त राष्ट्रे विकास कार्यक्रम ही संयुक्त राष्ट्रांची संस्था मानवी विकास अहवाल तयार करण्यासाठी वापरते.

1990 पहिल्या मानवी विकास अहवालात मानवी कल्याणासाठी पुढाती करण्याचा एक नवीन दृष्टीकोन सादर केला. 1990 मध्ये पहिला मानवी विकास अहवाल प्रकाशित करण्यात आला.

दक्षिण आशिया विभागात भारतात मानवी विकास निर्देशांकाचे मूल्य सरासरी 0.638 आहे साधारण समान लोकसंख्या असलेल्या बांगलादेश आणि पाकिस्तान या देशांचा क्रमांक अनुक्रमे 136 व 150 आहे 2016 मध्ये भारताचे "एचआयडी" मूल्य 0.624 टोत तर क्रमांक 131 वा टोता. मानवी विकासाची तीन स्तरांवरील दीर्घकालीन पुढातीचे मोजमाप म्हणजे "एचआयडी". असे समजले जाते. हे स्तर म्हणजे दीर्घ व निरोगी जीवन, ज्ञान मिळण्याची संधी व चांगली जीवनशैली या तीन स्तरांवर पुढातीचे मूल्य मोजले जाते.

महिलांची पीछेहाट

कायदा व धोरण या पातळीवर भारताची पुगती समाधानकारक दिसत असली तरी राजकीय, आर्थिक व सामाजिक पातळीवर महिला पुरुषांपेक्षा सामर्थ्य मिळणे असल्याचे निरीक्षण अहवालात मोदं विले आहे. उदा. संसदेत महिलांची संख्या 11.6 टक्के आहे.

शैक्षणिक पातळीवर माध्यमिक शाळेची पायरी - 46 वाज्या महिलांचे प्रमाण केवळ 39 टक्के आहे. पुरुषांच्या बाबतीत हे प्रमाण 64 टक्के आहे. ग्राम क्षेत्रातही पुरुषांचेच वर्चस्व आहे. काम करणाऱ्या पुरुषांचे प्रमाण 78.8 असून महिलांचे प्रमाण 27.2 आहे. मात्र स्त्री-पुरुष असमानता निर्देशांत भारताची कामगिरी बांग्लादेश व पाकिस्तानपेक्षा सरस आहे. यात 160 देशांमध्ये भारत 127 व्या क्रमांकावर आहे.

॥ एचआयडी ॥ चा अहवाल -

189 - एकूण देश

130 - भारताचा क्रमांक

136 - बांग्लादेशाचा क्रमांक

150 - पाकिस्तानचा क्रमांक

Talent Search Examinations

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्था, कोल्हापूर

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले.

ता. पाटण जि.सातारा

Date-25th Feb.2019

Notice

Students of the B.com III are informed that “Shivaji University Commerce and Management Teachers Association (SUCOMATA) ”WILL CONDUCTING “ COMMERCE TALENT SEARCH EXAMINATION” (CTSC 2019) exam

for commerce student promoting talent of commerce students.

Exam will be conducted on 28th Feb 2019 . Interested students must contact to Prof.

Smt .U.E.Salunkhe and Prof. R.D.Lidhade for further details.

Head of department
Prof. Smt .U.E.Salunkhe

Principal
Incharge Principal
Kakasaheb Chavan College, Talnavale
Tal. Patan, Dist. Satara

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” -शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

◆ Sr. College ◆

Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt. 17.9.1969

Tal. Patan, Dist. Satara - 415 103
(Affiliated to Shivaji University, Kolhapur)
ARTS / COMMERCE / SCIENCE
Off. /FAX : (02372) 272060 Prin. (02372) 272417

◆ Jr. College ◆

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
UDISE No. : 27310838102

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

◆ FOUNDER ◆

Shikshanmaharshi
Dr. Bapuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

◆ PRESIDENT ◆

Hon. Chandrakant (Dada) Patil
Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

◆ EXECUTIVE PRESIDENT ◆

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M. A.

◆ SECRETARY ◆

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade
B.Sc., B.Ed.

I/C. PRINCIPAL Prof.(Dr.) Satish R. Ghatge M.A., M.Phil., Ph.D. Website : www.kcctalmavale.com E-mail : kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT/797/2018-19

Date : 28 FEB 2019

The District Coordinator

CTSC 2019

SUCOMATA, Kolhapur

Subject: **Submission of Answer books (22) of CTSC 2019 Exam.**

Sir,

We conducted the STSC 2019 on 28 Feb. 2019 at 11 am as per your directives. Please accept the answerbooks of 22 students and acknowledge the receipt.

Thank you.

Yours,

Received

o/c
[Signature]
28 Feb 2019

[Signature]

(Prof. (Dr.) Satish Ghatge)
Incharge Principal
Kakasaheb Chavan College, Talmaavale
Tal. Patan, Dist. Satara

To
 The Chairman
 Commerce Talent Search Competition-2019 (CTSC-2019)
 SUCOMATA,
 Kolhapur

Subject-Details of Receipts and Expenditure of CTSC-2019

Sir,

I am submitting herewith the details of Receipts and Expenditure incurred on the organisation of CTSC-2019 at our college / centre as under.

Name of the College / centre- Kakasaheb Chawan College, Talmavale Tal-Patan.
 Name of the coordinator- Smt. U.E. Salunke

Statement of Receipts and Expenditure

Particulars	Rs.	Rs.
Receipts (No. of Students appeared ... <u>22</u> ... x Rs. 25)	550	550
Less: Expenditure-		
First copy print (Rs. 2 x 8)	160	
Photo copies (Rs. 5 x No. of Students appearing+ Rs. 10) Rs. 5 x <u>22</u> ... = <u>110</u> + Rs 10	120	
Contingencies (Not more than Rs. 50)	50	186
<u>Expenditure Total</u>		186
Balance amount		364

The
 bal
 anc
 e
 am

Amount Rs. 364/- (Rs. In words
) handed over to the district coordinator.

Name of the centre Coordinator- smt. U.E. Salunke

Signature- [Signature]

Received from Dr./ Mr./ M/s. N. K. Sawant
 The sum of Rs. 364 (Rs. In words Three Hundred sixty four
Rupees only)

Name the district Coordinator - Dr. V. K. Sawant

Signature - [Signature]
2/3/2019

**SHIVAJI UNIVERSITY COMMERCE AND MANAGEMENT TEACHERS ASSOCIATION
(SUCOMATA), KOLHAPUR
COMMERCE TALENT SEARCH (DISTRICT / UNIVERSITY LEVEL) COMPETITION-
2019(CTSC-2019) 28th Feb., 2019**

ATTENDANCE REPORT

Sr.No	Name of the Student (Beginning with Surname)	Male/Female	Seat No.	Sign. of Student
1	Achare Jyoti Babasa	Female	KCC001	J Achare
2	Bhaigade Sagar Eshwar	male	KCC002	SUB
3	Bhulekars Rohit Rajaram	male	KCC003	R.R.Bhulekar
4	chavan swapnali Dattatray	Female	KCC004	Chavan
5	chooge komal Hanmant	female	KCC005	choose
6	Dakare Pratiksha Ananda	Female	KCC006	Dakare
7	Gurav Paalkash Sanjay	male	KCC007	S.Paalkash
8	kadam Satyawjeet Sanjay	male	KCC008	Kadam
9	Karadhe Meenu Sanjay	Female	KCC009	Karadhe
10	Kolage Priyanka Sanjay	Female	KCC010	P.J. Kolage
11	Mahe Shubhangi Bipu	Female	KCC011	Mahe
12	mane Reshma Krishna	Female	KCC012	Mane
13	Mane Poonam Ashok	Female	KCC013	Mane
14	mane Poonam Rajaram	Female	KCC014	Mane
15	more Rasika Ramesh	female	KCC015	More
16	Mojar Komal Arvind	female	KCC016	Mojar
17	Patil Priyanka Pralhad	Female	KCC017	Patil
18	Patil Pratiksha Bageshwar	female	KCC018	Patil
19	Patil Pratiksha Anil	female	KCC019	Patil
20	Pachupate Nilchil Shantappa	male	KCC020	Pachupate
21	shibe Akshay Arun	male	KCC021	Shibe
22	shewale sandli marut	female	KCC022	shewale
23				
24				
25				
Total Present				22

Date- 28/02/2019

Name of the College- Karadhe chowari college, Tal. Patan

Checked and Verified by: (Name)- Tal. Patan

Sign of the Supervisor- (Call V.E. Salunke)

Signature

- Note - 1.** Write 'Absent' in the column of sign. of the student if the student is absent.
2. Take as many copies of this report as you required.
3. Valid identity card must be with the student.

SHIVAJI UNIVERSITY COMMERCE AND MANAGEMENT TEACHERS ASSOCIATION
(SUCOMATA), KOLHAPUR
COMMERCE TALENT SEARCH (DISTRICT LEVEL) COMPETITION-2019 (CTSC-2019)
28th Feb., 2019

Instructions

1. Read the instructions given on the question paper and also ask students to read them.
2. *Participation certificate will be issued to each participating student.*
3. Please observe the confidentiality and the quality of the competition.
4. Get as many photo copies of the question paper as you require.
5. No separate answer sheet will be provided. Answers are to be written in the given space on the right hand side of each question in the question paper.
6. Allot seat number to the students as under.
 - a. Abbreviation of the college name given by the university + serial number of students appearing for the test starting from 001
 - b. Eg. Jaysingpur College, Jaysingpur student's seat number will be JCJ001, JCJ002, JCJ003, & so on.
7. Seating arrangement should be 'one student on one bench' as per university examination.
8. Contact the district coordinators for any queries.

a. Kolhapur District-	Dr. A.G.Suryawanshi	Cell No. 9422590287
b. Satara District-	Dr. V. K Savant.	Cell No. 9423808100
c. Sangli District-	Mr. P. B. Lupane	Cell No.9890430455

Their contact numbers are given in the CTSC brochure also.
9. Allowable charges are -
 - a. First copy Rs. Two per page, photo copies Re. one per page.
 - b. Photo copies of question set should not exceed number of students appearing the competition.
 - c. Extra two Photo copies of question set will be allowed.
 - d. Contingency charges should not exceed Rs. 50 per center.
 - e. No other expenses will be allowed.
10. Prepare three copies of attendance report.
 - a. Copy 1- Insert in packet of papers and then seal the packet.
 - b. Copy 2- Send to District coordinator alongwith sealed packet of papers.
 - c. Copy 3- Keep with the college coordinator.
11. Prepare the Statement of Receipts and Expenditure in two copies (in the Format attached herewith).
12. Submit your sealed packet of question papers, detailed statement of Receipt and Expenditure and the balance amount to the district co-ordinator upto 3rd March,2019.
13. No sealed packet of question papers will be opened unless the statement of expenditure and the balance amount are received.

Seat No. KCC009	Sign of Student KCC009	Sign Supervisor msc...	
--------------------	---------------------------	---------------------------	--

SHIVAJI UNIVERSITY COMMERCE AND MANAGEMENT TEACHERS ASSOCIATION (SUCOMATA), KOLHAPUR
COMMERCE TALENT SEARCH COMPETITION – 2019 (CTSC – 2019)

Day & Date: - Thursday, 28/02/2019

Time: 10.00 a.m. to 11.00 a.m.

Total Marks: 60

INSTRUCTIONS:

1. Write alphabet (a,b,c or d) of correct answer in the box provide to right side of each question.
2. Change in answer or over writing will not be considered.
3. Although Marathi translation is provided wherever necessary, question in English version is the base.
4. All questions are compulsory.
5. There are sixty questions carrying one mark each.
6. Use only blue ink ballpoint pen. Answer in other colors will not be assessed and no marks will be issued.

सूचना

1. प्रश्नाच्या उजवीकडील चौकोनात बरोबर उत्तराचे अनुक्रम दर्शविणारे (a,b,c or d) इंग्रजी अक्षरच लिहावे.
2. उत्तरातील बदल अथवा खाळाखोड विचारत घेतले जाणार नाहीत व त्याचे गुण दिले जाणार नाहीत.
3. आवश्यक तेथे प्रश्नाचे मराठी भाषांतर दिलेले आहे. तथापि इंग्रजी भाषेतील प्रश्नच प्रमाण मानण्यात येईल.
4. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
5. प्रत्येकी एक मार्काचे 60 प्रश्न दिलेले आहेत.
6. फक्त निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा. अन्य कोणत्याही शाहीने लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत व त्याचे गुण दिले जाणार नाहीत.

1. insurance can be taken for maximum years
a) Fire b) Life c) Marine d) None of these
.....हा विमा जास्तीत जास्त कितीही वर्षासाठी घेता येतो.
a) अग्नि विमा b) आयुर्विमा c) सागरी विमा d) यापैकी नाही
2. Due to insurance, foreign business is developed.
a) Marine b) Fire c) Life d) None of these
.....विम्याच्या अस्तित्वामुळे विदेशी व्यापाराचा विकास झालेला आहे.
a) सागरी विमा b) अग्नि विमा c) आयुर्विमा d) यापैकी नाही
3. Third person liability (compensation) includes in.....
a) Crop Insurance b) Livestock insurance c) Accidental insurance d) None of these
त्रयस्थ व्यक्तीच्या नुकसानभरपाईचा समावेश..... विम्यात होतो.
a) पिक विमा b) पशुधन विमा c) अपघात विमा d) यापैकी नाही
4. principle is not related to life insurance.
a) Utmost good faith b) Compensating c) Transfer of ownership d) None of these
..... आयुर्विम्यास तत्त्व लागू होत नाही
a) परस्पर विश्वास तत्व b) नुकसान भरपाई तत्व c) मालकी हक्क हस्तांतर तत्व d) यापैकी नाही
5. Indian Life Insurance Corporation established in.....
a) 1952 b) 1969 c) 1956 d) 1979
भारतीय आयुर्विमा महामंडळाची स्थापना झाली.
a) 1952 b) 1969 c) 1956 d) 1979
6. Which of the following is not a measure of Central tendency.....
a) Mean b) Mode c) Median d) Standard Deviation
7. A batsman has scored following runs in last 5 innings 40, 25, 35, 60, 75. The mean score is.....
a) 47 b) 57 c) 35 d) 40
8. Concept of management by objective was developed by
a) FW Taylor b) Peter Drucker c) Henry Fayol d) George Terry
9. उद्दिष्ट द्वारे व्यवस्थापन ही संकल्पना..... यांनी विकसित केली.
a) एफ. डब्ल्यू टेलर b) पीटर ड्रकर c) हेनरी फेयॉल d) जॉर्ज टेरी

CTSC 2019

10. a) Henry Fayal b) Robinson c) Emails Ross d) Bill Smith
1980 मध्ये सर्वात पहिल्यांदा 'सिक्स सिगमा' ही संकल्पना..... यांनी मांडली.
a) हेन्री फेयॉल b) रॉबिन्सन c) इमेली रोज d) बिल स्मिथ
11. of the following management function are closely related.
a) Planning & Organizing b) Staffing & control c) Planning & Control d) Planning & decision making
12. ही व्यवस्थापनाची कार्ये परस्पर संबंधी आहेत.
a) नियोजन आणि संघटन b) भरती आणि नियोजन c) नियोजन आणि नियंत्रण d) नियोजन आणि निर्णय घेणे
13. Theory X and Theory Y of motivation is developed by.....
a) Douglas Mc Gregor b) Herzberg c) Williams Ouchi d) A.H.Maslo
14. यांनी कार्य प्रेरणेचा सिद्धांत मांडला.
a) डग्लस माग्ग्रेगोर b) हर्जबर्ग c) विल्यम औची d) अब्राहम मास्लो
15. was studied in Hawthorn Experiments.
a) Human relation b) Workers c) Technology d) None of these
16. चा अभ्यास करण्यासाठी होथोर्न प्रयोग केला गेला.
a) मानवी संबंध b) कामगार c) तंत्रज्ञान d) यापैकी नाही
17. Total Quality Management (TQM) focused on.....
a) Employee b) Customer c) Both a and b d) None of these
18. संपूर्ण गुणवत्ता व्यवस्थापनामध्ये (TQM)..... यावर भर दिला आहे.
a) कामगार b) ग्राहक c) दोन्ही अ आणि ब d) वरीलपैकी नाही
19. entrepreneur was related with 'Apple' company?
a) Steve Jobs b) Mark Zuckerberg c) Ratan Tata d) Waren Bufet
20. ॲपल या कंपनीशी संबंधित उद्योजक..... होता.
a) स्टिव्ह जॉब्स b) मार्क झुकेरबर्ग c) रतन टाटा d) वारेन बफेट
21. A is the documentary evidence in support of a transaction recorded in the books of account.
a) Cash memo b) Voucher c) Audit d) Receipt
22. In auditing..... is known as a watch dog.
a) Businessman b) Creditor c) Auditor d) Assesses
23. is tax on income.
a) Gift Tax b) GST c) Wealth tax d) Income tax
24. means the activities for earning livelihood which requires intellectual skill and Manual skill.
a) business b) Profession c) Trading d) Vocation
25. GST stands for.....
a) Goods and Service Trading b) Goods and Service Trade c) Goods and Service Tax d) None of these
26. Life Insurance Premium is paid by an assessee deducted U/c.....
a) 80 D b) 80 CCC c) 80 G d) 80 C
27. is a critical examination of the books and accounts with a specific objectives.
a) Investigation b) Audit c) Book-keeping d) Accounting
28. Income from..... is tax free income.
a) Agriculture b) Rent c) Salary d) Interest
29. audit is compulsory by law.
a) Statutory b) Internal c) Special d) Test
30. There are..... types of Accounts.
a) Two b) Three c) Four d) Several
31. Salary paid to an employee is..... expenditure.
a) Revenue b) Capital c) Personal d) Waste
32. Carriage on purchase of machinery is..... expenditure.
a) Capital b) Revenue c) Office d) Marketing
33. When the total of debit side of profit and loss account is more than the total of credit side, it results in.....
a) Net Profit b) Net Loss c) Net Sales d) Purchase
34. Canara Bank A/c, Tata Ltd, Manoj capital A/c are the..... accounts.
a) Nominal b) Real c) Personal d) None of these
35. The sum of direct material, direct wages and direct expenses is termed as.....
a) Factory cost b) Prime Cost c) Work Cost d) Total Cost.
36. The business entity concept is applicable to.....
a) Sole Proprietorship b) Partnership c) Corporate firm d) All of the above
37. At break- Even Point there is.....
a) Profit b) Loss c) No profit- No loss d) None of these.
38. Deduction U/c 80C for the assessment year 2018-19.....
a) 2,50,000 b) 1,50,000 c) 1,80,000 d) 5,00,000
39. of the following Balance sheet equations is wrong.
a) Assets + Liabilities = Capital b) Assets - Liabilities = Capital c) Assets - Capital = Liabilities d) Liabilities + capital = Assets
40. Every member of co-operative society has right to give..... Vote.
a) Two b) One c) Three d) All

‘ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’

शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे

श्री.स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था संचलित, कोल्हापूरचे

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले.

सन-2019-20

दिनांक – 31-07-2019

नोटीस

बी.कॉम भाग – I मधील विध्यार्थी व विध्यार्थिनीना कळवण्यात येते कि मंगळवार दिनांक – 06 – 08- २०19 रोजी , सकाळी- ११:०० ते १२:०० या वेळेत TALENT SEARCH TEST EXAM आयोजित करण्यात आली आहे. तरी सर्व विध्यार्थी व विध्यार्थिनी उपस्थित राहावे.

Incharge Principal
Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Patan, Dist. Satara

'ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार'
शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे
श्री.स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था संचलित, कोल्हापूरचे
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले.
सन-२०१८-१९
बी.कॉम-१

Talent Search Test (Competencies Test)

एकूण गुण-५०

वेळ- 60 मिनिटे

रोल नंबर-

सूचना-१.प्रत्येक प्रश्नास दोन मार्क्स आहेत.

२.उत्तराचा अंक पुढे दिलेल्या चौकनात लिहावा.

प्रश्न-क्र 1- खालील प्रश्नाचे योग्य उत्तर सोडवा.

१. Bank Account is a.....

- a) Personal Account b) Real Account
c) Nominal Account d) None of these

2. Outstanding wages is classified as

- a) Capital expenditure b) Revenue expenditure
c) Deferred renew expenditure d) None of these

3. Prepaid Insurance account is

- a) An expense b) A revenue
c) An asset d) A liability

4. Purchase for office furniture on account is recorded in

- a) Purchase Book b) General Journal
c) Cash Bank d) Sales Bank

- a) VK b) FW
c) FD d) EC

32. २०० रु व ५० रु नवीन नोट RBI कोणत्या तारखेस वितरीत केली.

- a) ८ सप्टेंबर २०१६ b) २५ ऑगस्ट २०१७
c) ५ ऑगस्ट २०१७ d) कोणतीही नाही

33. २०१३ भारतरत्नाचे मानकरी _____

- a) राणी भंग b) करुणा निधी
c) सचिन तेंडुलकर d) पंडित रवी शास्त्री

34. भारतात कोणत्या राज्याने GST लागू केली.

- a) बिहार b) आसाम
c) गुजरात d) राजस्थान

35. माऊंट अबू _____ कोठे आहे.

- a) गुजरात b) राजस्थान
c) मध्यप्रदेश d) महाराष्ट्र

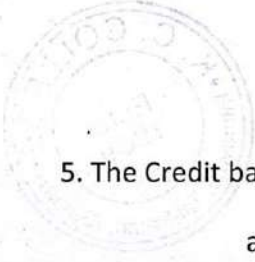
36. जागतिक महिला दिन कोणत्या तारखेस साजरा करतात.

- a) ३ मार्च b) ९ मार्च
c) ८ मार्च d) ५ मार्च

37. NSS

- a) राष्ट्रीय सेवा संघ b) रामकृष्ण मिशन
c) राष्ट्रीय सेवा योजना d) राष्ट्रीय सेवा सोसायटी

5. The Credit balance in the bank account

- a) As asset b) A liability?
c) Capital d) A revenue

6. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया स्थापना झाली.

- a) १ एप्रिल १९३५ b) ५ एप्रिल १९३५
c) ९ ऑगस्ट १९९५ d) ५ एप्रिल १९५३

7. सर्वात जास्त शाखा असलेली राष्ट्रीयकृत बँक कोणती ?

- a) S B I b) ICICI
c) RBI d) IDBI

8. इंपिरियल बँकचे सध्याचे नाव काय ?

- a) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया b) स्टेट बँक ऑफ इंडिया
c) महाराष्ट्र बँक ऑफ इंडिया d) यापैकी नाही

9. १४ बँक राष्ट्रीय करण..... साली झाली.

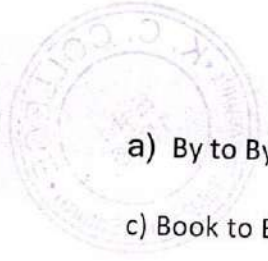
- a) जुलै १९९६ b) जुलै १९६९
c) जुलै १०७९ d) जून १९६९

10. शिखर बँक असे कोणत्या बँकेस म्हणतात.

- a) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक b) ग्रामीण विकास बँक
c) राज्य सहकारी विकास बँक d) पतपुरवठा संस्था

11. शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे यांचे जन्म स्थळ कोणते ?

- a) पाटण b) कराड

a) By to By

c) Bus to Bus

c) Book to Book

d) Business to Business

25. Miss India 2018 .

a) Meenakshi

b) shreya

c) Femina

d) Sana

26. उपभोक्त्याच्या वर्तुनुकीवर खालील कोणता घटक परिणाम करतात.

a) राजकीय

b) परकीय

c) आर्थिक

d) विकसित

27. $5 \times \underline{\hspace{1cm}} = 4808/8$

a) 122.2

b) 112.2

c) 120.2

d) 102.2

28. 5, 15, 35, 75, 155, _____

a) 295

b) 315

c) 275

d) 305

29. आई आणि मुलगी यांच्या वयाची सरासरी १९ वर्ष आहे यांच्या वयाचे गुणोत्तर १६:३

आहे. तर मुलीचे वय काय.

a) 9 वर्ष

b) ३ वर्ष

b) १२ वर्ष

d) ६ वर्ष

30. a__bba__bba__bb

a) bba

b) aab

c) abb

d) bbb

31. NP, MK, RT, IG, _____

‘ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’
शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे
श्री.स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था संचलित, कोल्हापूरचे
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले.

सन-2019-20

बी.कॉम-१

Talent search Test (Competencies Test)

एकूण गुण-५०

वेळ- 60 मिनिटे

Answer Key

Q. No.	Ans.	Q. No.	Ans.	Q. No.	Ans.	Q. No.	Ans.	Q. No.	Ans.
1	a	11	c	21	d	31	a	41	a
2	b	12	c	22	a	32	b	42	c
3	c	13	b	23	d	33	c	43	d
4	b	14	a	24	c	34	b	44	b
5	b	15	d	25	d	35	b	45	b
6	a	16	b	26	c	36	c	46	b
7	a	17	b	27	b	37	c	47	a
8	b	18	a	28	a	38	b	48	a
9	b	19	a	29	d	39	d	49	c
10	c	20	a	30	d	40	a	50	b

Teachers Signatur

2019-20

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार’

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित
काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा

Marks List

Sub-

Date - 6/8/2019

Class B.COM I

Talent Search Test [Competencies Test] B.COM I

Sr. No.	Roll No.	Name of Students	Marks	Signature	Slow & Fast
1	1501	Ambulke Jyoti Sampat	60	J. Ambulke	Fast
2	1504	Bhauke Kajal Sanjay	40	K. Bhauke	Fast
3	1505	Bhingaredevi Snehal Shankar	40	B. S. S.	11
4	1506	Chalke Dnyaneshwar Bajaji	46	D. B. Chalke	
5	1510	Chalke Mayur Maruti	56	Chalke P. M.	Fast
6	1511	Chalke Shubham Shambhaji	40	Chavhan S. G.	Fast
7	1513	Chavan Shradha Ganesh	50	S. Chavan	Fast
8	1514	Chavan Tejaswini Dilip	34	C. Chavan	Slow
9	1515	Chinchulke Omkar Vijay	26	C. Chinchulke	Slow
10	1516	Chorage Nisha Tanaji	32	C. Chorage	Slow
11	1517	Chorage Rupali Babasa	46	R. Chorage	Fast
12	1518	Chorage Sushma Subhash	54	S. Chorage	Fast
13	1519	Chorage Swapnil Sadashiv	40	S. Chorage	Fast
14	1520	Chorage Vaishali Balkrishna	36	V. Chorage	Slow
15	1521	Desai Ashika Ananda	32	D. Desai	Slow
16	1522	Desai Rohan Vasant	34	R. Desai	Slow
17	1523	Desai Vaibhav Ashok	34	V. Desai	Slow
18	1524	Deshmukh Aishwary Satejendra	26	A. Deshmukh	Slow
19	1525	Dhadam Gouri Vijay	44	G. V. Dhadam	Fast

Teacher Signature

'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार'

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित
काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा

Marks List

Sub-

Date - 6/8/2019

Class Bcom I

Sr. No.	Roll No.	Name of Students	Marks	Signature	Slow & Fast Learner
20	1526	Disale Vanita Arun	36	Disale	Fast
21	1527	Geikwad Rohit Ananda	38	Geikwad	Fast
22	1528	Ghorpade Monali Kisan	42	Ghorpade	Fast
23	1529	Gudhekar Rohini Shivaji	46	Gudhekar	Fast
24	1530	Gurav Bhagyshri Bajirao	34	B. B. Gurav	Slow
25	1531	Jadhav Gayatri Sanjay	38	Jadhav	Slow
26	1533	Jadhav Rohit Dinkar	32	Jadhav R.P.	Slow
27	1534	Jadhav Vijaya Pandurang	50	Jadhav	Fast
28	1535	Jambhale Aruna Anil	30	Arund	Slow
29	1538	Kajari Priyanka Anil	52	Prajari	Fast
30	1539	Kalantre Varesh Ramesh	52	Kalantre	F
31	1540	Kale Sanket Shankar	46	SSKale	F
32	1541	Kaspe Shubhangi Prakash	38	Kaspe	F
33	1542	Kesarkar Krishma Shankar	40	Kesarkar	F
34	1543	Kolekar Pooja Sanjay	34	Kolekar	Slow
35	1544	Kotawade Pooja Vijay	42	Kotawade	Fast
36	1545	Kulkarni Pooja Rantankar	52	P. R. Kulkarni	F
37	1546	Kumbhar Seeta Ramesh	60	Kumbhar	Fast
38	1547	Lohar Anjali Manohar	34	Lohar	Slow

Teacher Signature

'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार'

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित
काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले
ता. पाटण, जि. सातारा

Marks List

Sub-

Date - 6/8/2019

Class BCOM I

Sr. No.	Roll No.	Name of Students	Marks	Signature	Slow A Fast
39	1550	Mane Aarti Dilip	36		Fast
40	1551	Mane Aarti Shankar	20	Mane	Slow
41	1553	Mane Grauni Krishna	38	Mane	Fast
42	1554	Mane Komal Mohan	38	Mane	"
43	1555	Mane Rupali Ashok	48	Mane	"
44	1556	Mane Rutaja Ananda	38	Mane	"
45	1558	Mane Nisha Ananda	40	Mane	"
46	1559	matekar Ankita Arun	44	Ankita	"
47	1560	matre Dhanshree Ramjan	36	Matre D R	"
48	1562	Matre sneha Ramchandra	36	Matre	"
49	1563	Monde Neha Vasant	34	N.V. Monde	Slow
50	1565	More Ashwini sanjay	42	More	Fast
51	1566	more Komal Raghunath	40	More	"
52	1567	More Nikita Ramesh	66 ✓	More	"
53	1568	More Pooja Bhanat	26	More	Slow
54	1571	More shubhangi Kowhar	28	More	Slow
55	1572	Nalaje Achal Ananda	38	Nalaje	Fast
56	1574	Ni Vdunge Ankita Anil	62 ✓	Ni V	Fast
57	1575	pachupate Ravina shankar	38	Pachupate	Fast

Teacher Signature

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार’

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित
काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा

Marks List

Sub-

Date - 6/8/2019

Class Bcom 7.

Sr. No.	Roll No.	Name of Students	Marks	Signature	
58	1578	Patil Nilam Nagesh	40	Nipatil	Fast
59	1579	Patil pooja Ravindra	34	Patil	Slow
60	1580	Patil pooja vijay	44	P.V. Patil	Fast
61	1582	Patil Priya Bajirao	50	Patil	20
62	1587	Pawar Kajal Kaishant	52	K.K. Pawar	21
63	1588	Pawar Mihir Sunil	48	Pawar	21
64	1589	Pawar Pooja Bhanu	50	P.P. Pawar	21
65	1590	Pawar Sanjivani Suresh	58	Pawar	21
66	1591	Pendharkar Shivani Rajesh	34	Pendharkar	Slow
67	1593	Sabale Jyoti Bhimrao	34	Sabale	Slow
68	1594	Salte Yogesh Atandrao	36	Salteya	Slow
69	1595	Salunkhe Ashish Shamkar	32	Salunkhe AS	Slow
70	1596	Salunkhe omkar Ashok	58	O.A. Salunkhe	Fast
71	1597	Salunkhe pooja shankar	32	P. Salunkhe	Slow
72	1598	Salunkhe Pratiksha Dinkar	28	Salunkhe	Slow
73	1599	Sawant Karishma Ashok	38	Sawant	Fast
74	1603	Shelar Gayatri Sadashiv	32	Shelar	Slow
75	1604	Shewale Reshma Bhagwan	42	Shewale	Fast
76	1606	Shidole Rutik Subhash	50	Shidole R	Fast

Teacher Signature

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार’

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित
काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा

Marks List

Sub-

Date - 6/8/2019

Class B Com I

Sr. No.	Roll No.	Name of Students	Marks	Signature	Slow & Fast
77	1607	shinde modhuri sampat	36	Madhuri	Fast
78	1609	saphekar pratibha sunil	48	Pratikab.	Fast
79	1610	sutar Ashvini Atmaaram	66 ✓	Asutar	
80	1612	sutar vikramt Balaso	30	Sutar	Slow
81	1613	Taigade pooja bhavrat	24	Pratigade	Slow
82	1615	Tupe sadhana Ananda	34	TupesA	S
83	1619	more tejal jitendra	44	More	Fast
84	1622	Khandare Purnima Nishanjan	36	Khandarep	"
85	1623	Patil Ankita Nalin	46	Patil	Fast
86	1624	shitkar Uma Adhikar	34	U. A. Shitkar	S
87	1625	Kajari pragat shankar	36	Kajari	Fast
88	1630	padkar sanket sanjay	24	Jadhav	S
89	1634	Patil pratibha Dinlee	42	Patil PD	
90	1637	chavan Ganesha Sampat	30	Chavan G S	S
91	1641	sutar Arun Shankar	48	Sutar	
92	1646	Lohar shubham Jayaram	52	Lohar	
93	1639	Tate Harshad Baburao	38	Tate	F
94	1647	shinde Akash Prakash	64	Asinde	
95	1651	Kamble pratiksha sanjay	30	Kamble P S	S

Teacher Signature

Competitive Examinations

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षणप्रसार”

शिक्षणमहर्षी डॉ. वापूजी साळंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्था कोल्हापूर संचलित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज तळमावले ता. पाटण

दि. ३० / १२ / २०१९

सूचना

महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी विद्यार्थिनींना कळविण्यात येते की मंगळवार दि. ३१ / १२ / २०१९ रोजी सकाळी १०.१५ ते ११.१५ यावेळेत भारती विद्यापीठ, कराड यांचेकडून घेण्यात येणा-या स्पर्धा परीक्षेचे महाविद्यालयात आयोजन करण्यात येणार आहे. तरी इच्छुक विद्यार्थ्यांनी आपली नावे डॉ. साळंखे यु. ई. यांचेकडे नोंदवावीत. सदर परीक्षा ही विनामुल्य आहे. यापरीक्षेसाठी बी.ए. भाग तीन व बी. कॉम भाग तीन मधील सर्व विद्यार्थ्यांना सक्ती करण्यात येत आहे.

प्रो. डॉ. एस. आर. घाटगे
प्रभारी प्राचार्य
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले
ता. पाटण, जि. सातारा

B.A. (English) dkf

BA-III (Eco.) AMM

BA-III (Hindi) AMM

B.A. III (Mar) HL

B.Com III (Tax) Dr. R.D. Lidhade Rum

B.A. III Mar. Pote G. Rum

BHARATI VIDYAPEETH
(Deemed to be University) Pune, India
'A' Grade Status by Ministry of HRD, Govt. of India
Accredited with 'A+' Grade (2017) by NAAC

Yashwantrao Mohite Institute of Management, Karad.

BHARATI-STAR-GRAD 2020

FIRST ROUND
50 Marks

Marks Optioned

NAME OF THE CANDIDATE : _____

COURSE : _____ MOBILE NUMBER : _____ EMAIL ADDRESS : _____

NAME OF COLLEGE : _____ POSTAL ADDRESS : _____

NOTE : 1) All Questions carry equal Marks. 2) Darken ONLY ONE CIRCLE as the most appropriate answer to the question.

Que No.	Question	Answer
	Instruction:	
01	Who of the following was the first woman Chief Minister of Delhi? a) Sheila Dikshit b) Smritilrani c) Sushma Swaraj d) Kiran Bedi	(A) (B) (C) (D)
02	Which of the following is an incorrect option pertaining to the legendary dignitaries who were conferred with Bharat Ratna in August 2019? a) A. P. J Abdul Kalam b) Bhupen Hazarika c) Pranab Mukherjee d) Nanaji Deshmukh	(A) (B) (C) (D)
03	Which International city has been named as the world's best city for students for the second consecutive year? a) Paris b) London c) New York d) Sydney	(A) (B) (C) (D)
04	Who of the following was the first woman Director General of Police (DGP) in India? a) Kanchan Chaudhary Bhattacharya b) Meeran Chadha Borwankar c) Kiran Bedi d) Archana Ramasundaram	(A) (B) (C) (D)
05	Jack Ma is the founder of which of the following E-Commerce company? a) Amazon b) Alibaba c) Flipkart d) e-Bay	(A) (B) (C) (D)
06	Which of the following country will host FIFA world cup 2022? a) Qatar b) Russia c) France d) England	(A) (B) (C) (D)
07	Who of the following is the India's most successful overseas test captain till date? a) Mahendra Singh Dhoni b) Sourav Ganguly c) Virat Kohli d) Kapil Dev	(A) (B) (C) (D)
08	Who of the following took charge as the new Chief of the Indian Air Force on 30 September 2019? a) Birender Singh Dhanoa b) Rakesh Kumar Singh Bhadauria c) Pradeep Vasant Naik d) Arup Raha	(A) (B) (C) (D)
09	Who became the first Indian tennis player to win a set against Roger Federer? a) Rohan Bopanna b) Somdev Devvarman c) Yuki Bhambri d) Sumit Nagal	(A) (B) (C) (D)
10	Which Indian Badminton player created history by becoming the first Indian to win gold at BWF World Championship? a) Saina Nehwal b) Ashwini Ponnappa c) PV Sindhu d) Jwala Gutta	(A) (B) (C) (D)
11	Which of the following article got revoked along with Art. 370 of Indian Constitution that defined permanent residents of Jammu & Kashmir and granted special rights to them? a) Art. 35A b) Art. 44C c) Art. 300A d) Art. 371D	(A) (B) (C) (D)
12	Which of the following is Peacetime distinguished service award conferred by Govt. of India to our brave soldiers for their act of valor during peace time? a) MahaVir Chakra b) Sarvottam Yudh Seva Medal c) Vir Chakra d) Param Vishist Seva Medal	(A) (B) (C) (D)
13	Which was the only constituency for Lok Sabha (General Elections) 2019 to vote through ballot paper as there were 185 candidates in contention? a) Amravati b) Nizamabad c) Patna d) Tumkur	(A) (B) (C) (D)
14	The Government of India nationalized the Reserve Bank under the Reserve Bank (Transfer of Public Ownership) Act in which of the following year? a) 1947 b) 1948 c) 1951 d) 1949	(A) (B) (C) (D)
15	On which date is 'The Minorities Rights Day' celebrated by the National Commission for Minorities in order to focus on religious harmony of the minority communities in the country? a) 01st December b) 11th July c) 05th October d) 18th December	(A) (B) (C) (D)
16	Who of the following is presently serving as the Minister of Defence, Govt. of India? a) Amit Shah b) Nitin Gadkari c) Raj Nath Singh d) Nirmala Sitharaman	(A) (B) (C) (D)
17	Who of the following is presently performing his role as the Chairman of the Rajya Sabha? a) Venkaiah Naidu b) Om Birla c) M. Thambidurai d) Harivansh Narayan Singh	(A) (B) (C) (D)
18	Which of the following prize is awarded annually by the Norwegian Government to one or many outstanding Mathematician in the world? a) BAFTA Awards b) Abel Prize c) Pulitzer Prize d) BRIT Awards	(A) (B) (C) (D)
19	The motif of Sun Temple, Konark is one of the feature in which of the following new currency denomination (note) released by Reserve Bank of India? a) Rupees 200 b) Rupees 50 c) Rupees 2000 d) Rupees 10	(A) (B) (C) (D)

Kakasaheb Chavan College, Talmavale

Tal - Patan Dist - Satara

Program -

Date-31-12-2019

Sr.No.	Roll No.	Class	Name of the Students	Signature
1]	3572	B.com III	Sabale Sheetal Anil	<i>Sabale</i>
2]	3519	B.com III	Ghare komal Bhagvan	<i>Ghare</i>
3]	3553	B.com III	More Shradha Ramesh	<i>More</i>
4]	3537	B.Com III	Mane Purnima Pandurang	<i>Mane</i>
5]	3507	B.Com III	Chalke Vaasha Sudha	<i>Chalke</i>
6]	3551	B.Com III	More Rohini Ramesh	<i>More</i>
7]	3542	-11-	Matekar Ashwini Suresh	<i>Matekar</i>
8]	3592	-11-	Vaekar Teja Ananda	<i>Vaekar</i>
9]	3552	-11-	More Rohini Vishwas	<i>More</i>
10]	3506	-11-	Chalke Monali Nivrutti	<i>Chalke</i>
11]	3524	-11-	Kadam Madhuri Akaram	<i>Kadam</i>
12]	3538	-11-	Mane Rohini Bhausa	<i>Mane</i>
13]	3582	-11-	Sawant Shital Kisan	<i>Sawant</i>
14]	3544	-11-	Modak Akash Suresh	<i>Modak</i>
15]	3555	-11-	More Swati Shivaji	<i>More</i>
16]	3550	-11-	More Pooja Vitthal	<i>More</i>
17]	3554	-11-	More sunita kisan	<i>More</i>
18]	3539	-11-	Mane Tanya Tanuja Tanaji	<i>T.T. mane</i>
19]	3512	-11-	Desai komal Damodar	<i>Desai</i>
20]	3536	-11-	Lotale Ashwini Anil	<i>Lotale</i>
21]	3527	-11-	Kirtane Pragati Prasad	<i>Kirtane</i>
22]	3523	-11-	Jadhav Purnima Dilip	<i>P. Jadhav</i>
23]	3530	-11-	Koli Akshaya Sanjay	<i>Koli</i>
24]	3583	-11-	Shelar Pratiksha Ananda	<i>Shelar</i>
25]	3580	-11-	Sawant Roshni Arun	<i>Sawant</i>

'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार'

शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

Kakasaheb Chavan College, Talmavale

Tal - Patan Dist - Satara

Program -

Date-31-12-2019

Sr.No.	Roll No.	Class	Name of the Students	Signature
26	3505	B.comIII	Chalke Jayashri Ananda.	<u>Chalke</u>
27	3518	B.ComIII	Cadugale Anita Dhamaji	<u>Cadugale</u>
28	3540	-II-	Maskar Ravina Ramesh	<u>Maskar</u>
29	3589	-II-	Sutar shubham parmanand	<u>Sutar</u>
30	3587	-II-	Sutar Akshada sanjivao	<u>A.Sutar</u>
40	3558	-II-	Pachupate Devyani Prakash	<u>Pachupate</u>
41	3541	-II-	Matekar Akash Baburao	<u>Matekar</u>
42	3581	"	Sawant Sainath Manaji	<u>Sawant</u>
43	3545	-II-	Modak vijay Sitaram	<u>Modak</u>
44	3585	-II-	Sunyan Raviraj Shankar	<u>Sunyan</u>
45	3573	-II-	Sawant Abhishek pralhad	<u>Sawant</u>
46	3545	-II-	Pr	
46	3033	BA.TY	Kamble Sonali Raghureth	<u>Kamble</u>
47	3038	BA.TY	Kadam Sugandha Shivaji	<u>Kadam</u>
48	3047	BA.TY	Matee Sonali Manaji	<u>Matee</u>
49	3071	BA.TY	Salunkhe Swapnali Shivaji	<u>Salunkhe</u>
50	3078	BA.III	Tambavekar Shital Rajesh	<u>Shital</u>
51	3060	BA.III	Pawar Rajkumar Bhimrao	<u>Pawar</u>
52	3060	BA.III	Shroddh Mahan Magare	<u>Magare</u>
53	3021	BA.III	Tejasvi Arun Jadhav	<u>Jadhav</u>
54	3036	BA.III	Sonali Nattha Kumbhar	<u>Sonali</u>
55	3025	BA.III	Kadam Pravinakar Laxman	<u>Kadam</u>
56	3026	BA.III	Kadam Sonali Tanaji	<u>Kadam</u>

B.com K.C. COLLEGE, TALAMAVALE

Sl. No	Name and Address	Mobile No	Marks
1	Santyan Raviraj Shankar A/P Kumbhargaoon, Tal- Patan, Dist- Satara.	7888158048	11
2	Sahale Sheetal Anil A/P- Malhan, Tal- Patan, Dist- Satara	7888158048	20
3	Mane Pournima Pandurang A/P Kumbhargaoon, Tal- Patan, Dist- Satara	9823758526	22
4	More Sunita Kisan A/P- Talmavale, Tal- Dist- Satara	8806574089	21
5	More Shradha Ramesh A/P- Dhebewadi, Tal- Patan, Dist- Satara	7387023955	21
6	Modak Gorakh Suresh A/P- Modakwaadi, Tal- Patan, Dist- Satara	7507018053	21
7	Modak Viraj Sitaram A/P- Talmavale, Tal- Patan, Dist- Satara	7744055996	20
8	Kirtune Pragati Pramod A/P- Kumbhargaoon, Tal- Patan, Dist- Satara	9923629778	20
9	Sutar Akshada Sarjerao A/P- Marathewadi, Tal- Patan, Dist- Satara		
10	More Sunita Kisan A/P- Talmavale, Tal- Patan, Dist- Satara.	9158694913	19
11	Maskar Ravita Ramesh A/P- Yeleward, Kolegaon, Tal- Patan, Dist- Satara.	7069684005	18
12	Chalke Varsha Sudhir A/P- Kumbhargaoon, Tal- Patan, Dist- Satara.	8350855833	17
13	Chalke Monali Nivrupti A/P- Kumbhargaoon, Tal- Patan, Dist- Satara.	9067759327	17
14	Sawant Roshani Arun A/P- Ojhamani, Tal- Patan, Dist- Satara.	9594688174	17
15	More Rohini Vishwas A/P- Morewadi, Tal- Patan, Dist- Satara.	9112054709	17

Bharati Vidyapeeth (Deemed to be University)
Yashwantrao Mohite Institute of Management, Karad
Result of First Round of Bharati Star Grad 2020

B.A. III K.C. Talmavale

Sr. No.	Name And Address	Mobile No	Marks
1	Magare Shraddha Mohan A/P - Sanbur, Tal- Patan, Dist- Satara.	7507992201	25
2	Kumbhar Sonali Natha A/P - Sanbur, Tal- Patan, Dist- Satara.		
3	Tambavekar Shital Rajesh A/P - Sanbur, Tal- Patan, Dist- Satara	8007232857	23
4	Pawar Prajakta Bhimrao A/P - Saikade Tal- Patan, Dist- Satara.	7798272735	21
5	Jadhav Tejasvi Arun A/P - Sanbure Tal- Patan, Dist- Satara.	9764169304	19
6	Sabale Pratibha Maruti A/P- Sabalewadi, Tal- Patan, Dist- Satara.	8390171082	18
7	Mhatre Sonali Vinayak A/P - Mhatrewadi, Tal- Patan, Dist- Satara	8698177912	15
8	Veer Sarika Sadashiv A/P- Kolewadi, Tal- Karad, Dist- Satara.	7066521217	17

BHARATI VIDYAPEETH
(Deemed to be University) Pune, India
'A' Grade Status by Ministry of HRD, Govt. of India
Accredited with 'A+' Grade (2017) by NAAC

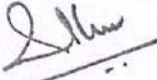
ymim
KARAD

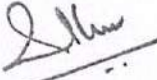
Yashwantrao Mohite Institute of Management, Karad.

Certificate

*This certificate is awarded to Mr./Ms Sabale sheetal Anil
Of k.c Talmavale for having participated in
Bharati Star Grad - 2020 at BVDU, Y. M. Institute of Management
Karad on 9 th January 2020
During the academic year 2019-2020*

Dr. R. K. Mudalkar
Convenor

Dr. V. P. Deshmukh
Convenor

Dr. N. R. Jadhav
Director

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Sr. College
Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

Tal.Patan, Dist. Satara 415 103
(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. / FAX : (02372)272060 Prin (02372)272417

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

Jr. College
HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-00
UDISE No. 27310838102

• **FOUNDER** •

Shikshanmaharshi

Dr. Babuji Salunkhe

B.A.B.T.D.Lit

• **PRESIDENT** •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil

Ex.Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

• **EXECUTIVE PRESIDENT** •

Prin. Abhaykumar Salunkhe

M.A.

• **SECRETARY**

Prin.Mrs. Shubhangi Gavade

M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL :- Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date : 14/12/2024

महत्वाची सूचना

महाविद्यालयातील बी.ए. भाग १, भाग २, व भाग ३ तसेच *बी. कॉम भाग १, भाग २ व भाग ३* मधील सर्व विद्यार्थी-विद्यार्थिनींना व प्राध्यापक बंधु- भगिनींना कळविण्यात येते की, गांधी रिसर्च फाउण्डेशन जळगाव यांचे तर्फे सर्व महाविद्यालयात दरवर्षी गांधी विचार संस्कार परीक्षा घेण्यात येते. महाराष्ट्र शासनाचे परिपत्रक क्र. संकीर्ण 2014/(26/14)एसडी -6, शालेय शिक्षण विभाग मंत्रालय, मुंबई दि. 12 जून 2014 द्वारे सर्व महाविद्यालयांनी गांधी रिसर्च फाउण्डेशनच्या गांधी विचार संस्कार परीक्षेत सहभागी करावे अशी सूचना केली आहे.

या परीक्षेसाठी नाममात्र पुस्तक मूल्य घेतले जाते. तसेच अत्यल्प आर्थिक उत्पन्न गटातील विद्यार्थ्यांना पुस्तक शुल्क माफ केले जाते. सविस्तर माहितीसाठी गांधी रिसर्च फाउण्डेशनचे प्राप्त झालेले परिपत्रक नियमावली पाठविली आहे. नियमावली /माहिती वाचून महाविद्यालयातील अधिकाधिक विद्यार्थी - विद्यार्थिनींनी व प्राध्यापक बंधु- भगिनींनी गांधी विचार संस्कार परीक्षेत सहभागी व्हावे. सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थी -विद्यार्थिनींनी तसेच प्राध्यापकांनी आपली नावे डॉ. जी. एन. पोटे, प्रा. एम. बी. चव्हाण व डॉ. यु. ई. साळुंखे यांचेकडे २० डिसेंबर २०२१ पर्यंत संपर्क साधून द्यावीत, याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

B.A. III (ECO)

B.A. II (HSRM)

Janth
Pokhe

मा. डॉ. अरुण गाडे
प्राचार्य

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय
तळमावले, ता. पाटण (सातारा)

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” – शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal.Patan, Dist. Satara 415 103

Sr. College

Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. / FAX : (02372)272060 Prin (02372)272417

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

Jr. College

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-00
UDISE No. 27310838102

• FOUNDER •

Shikshanmaharshi
Dr. Babuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

• PRESIDENT •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil
Ex.Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

• EXECUTIVE PRESIDENT •

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M.A.

• SECRETARY

Prin.Mrs. Shubhangi Gavade
M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL :- Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date : 25/08/2022

प्रति,

मा. उदय महाजन
(मुख्य समन्वयक)
गांधी रिसर्च फाउण्डेशन, जळगाव

विषय:- 'गांधी विचार संस्कार परीक्षा २०२२' सहभागी होणेबाबत..

संदर्भ :- मुख्य समन्वयक गांधी रिसर्च फाउण्डेशन यांचे दि. २ जुलै २०२२ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भिय पत्रास अनुसरून गांधी रिसर्च फाउण्डेशनच्या गांधी विचार संस्कार परीक्षेत आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थी -विद्यार्थिनी व प्राध्यापक सहभागी होत आहेत. आपल्या सूचनेनुसार प्रपत्र अ व प्रपत्र ब मधील आवश्यक माहिती सोबत पाठवित आहोत. कृपया स्वीकार व्हावा व परीक्षेसंदर्भात मार्गदर्शन मिळावे ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू

(डॉ. अरुण गाडे)

प्राचार्य

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज
तळमावले, ता. पाटण, जि. सातारा

"ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार" - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal.Patan, Dist. Satara 415 103

(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. / FAX : (02372)272060 Prin (02372)272417

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

Sr. College

Estd : June 1969

Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

Jr. College

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
UDISE No. 27310838102

• **FOUNDER** •

Shikshanmaharshi
Dr. Bapuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

• **PRESIDENT** •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil
Ex. Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

• **EXECUTIVE PRESIDENT** •

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M.A.

• **SECRETARY** •

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade
M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL :- Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date : 31/10/2022

सूचना

वरिष्ठ महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांना कळविण्यात येते की, ज्या विद्यार्थ्यांनी गांधी विचार संस्कार परीक्षा २०२२ साठी रुपये ५०/- इतकी फी भरली आहे. परंतु 'सत्याग्रही बापू' हे पुस्तक मिळाले नाही. त्यांनी 'सत्याग्रही बापू' हे पुस्तक प्रा. डॉ. जी. एन. पोटे, प्रा. डॉ. यु. ई. साळुंखे यांचेकडून घेऊन जावे. या पुस्तकाचा बारकाईने अभ्यास करावा व गांधी विचार संस्कार परीक्षा द्यावी. सदरची परीक्षा ६० गुणांची असेल. परीक्षेचे स्वरूप खालीलप्रमाणे आहे.

प्रश्न १) योग्य पर्याय निवडा. (गुण २०)

प्रश्न २) विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (गुण २०)

प्रश्न ३) योग्य जोड्या जुळवा. (गुण १०)

प्रश्न ४) पुढील दोन प्रश्नांची उत्तरे चार ते पाच ओळीत लिहा. (गुण १०)

परीक्षा दिनांक व वेळ आपणाला कळविली जाईल, याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

डॉ. अरुण गाडे
प्राचार्य

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय
तळमावले, ता. पाटण (सातारा)

गांधी रिसर्च फाउण्डेशन, जळगाव

3915

गांधी विचार संस्कार परीक्षा २०२२

प्रपत्र - अ

अ) शाळा/महाविद्यालयाचा तपशील

संस्थेचे नांव

: श्री. स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर

शाळा/महाविद्यालयाचे नांव

: काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावळे, ता-पाटण

मागील किती वर्षांपासून परीक्षेत सहभाग

:

शाळा/महाविद्यालयाचा पत्ता

: मु.पो-तळमावळे, ता-पाटण, जि-सातारा

गाव : तळमावळे

तालुका : पाटण

जिल्हा : सातारा

राज्य : महाराष्ट्र

पिन नं. : ४१५१०३

ई-मेल : kcc.talmavale@gmail.com

शाळा/महाविद्यालयाचा फोन नं. : ०२३७२-२७२०६० शाळा/महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या : ६९०

गांधी विचार संस्कार परीक्षेत शाळा/महाविद्यालयातून बसलेले एकूण विद्यार्थी : ०९ विद्यार्थीनी : ४३ =

मुख्याध्यापक/प्राचार्याचे नांव : डॉ. अरुण गाडे

मोबाईल नंबर Whatsapp No. : ९६३७४४८०५५

समन्वयकाचे नांव : प्रा. डॉ. जी. एन. पोटे

मोबाईल नंबर Whatsapp No. : ९८८१६२१८८४

ब) विद्यार्थी संख्येचा तपशील

इयत्ता	पुस्तकाचे नांव भाषा - (मराठी/हिंदी/इंग्रजी)	पुस्तक शुल्क	माध्यमानुसार विद्यार्थी			एकूण विद्यार्थी	एकूण पुस्तक शुल्क
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी		
५ वी	गांधीजींच्या आठवणी / गांधी बाबा / Our Bapu	४०/-					
६ वी	चिरंतन प्रकाश देणारी ज्योत-महात्मा गांधी / गांधीजी / Gandhiji	४०/-					
७ वी	महात्मा गांधी-एक जीवन दर्शन / बापू मेरी माँ / Bapu My Mother	४०/-					
८ वी	गांधीजींचे विद्यार्थीजीवन / गांधी कथा / Gandhi Katha	४०/-					
९ वी	गांधीजींचा विद्यार्थ्यांना संदेश / गांधी गंगा / Gandhi Ganga	४०/-					
१० वी	एकादश व्रत दर्शन / गांधीजी का जीवन उन्हीके शब्दों में / Gandhi's Life in His Own Words	४०/-					
११ वी	राष्ट्रनिर्माता बापू / मंगल प्रभात / Mangal Prabhat	५०/-					
१२ वी	गांधी व्यक्तित्व / आरोग्य की कुंजी / Key to Health	५०/-					
प्रथम वर्ष	मोहन ते महात्मा / रचनात्मक कार्यक्रम / Constructive Programme	५०/-	३४				१३६०
द्वितीय वर्ष	सत्याग्रही बापू / पंचायत राज / Panchayat Raj	५०/-	१८				७२०
तृतीय वर्ष	हिंद-स्वराज्य / हिन्द स्वराज / Hind Swaraj	५०/-					
चतुर्थ वर्ष/पी.जी./ डि.एड/बी.एड-१	हमारे गाँव का पुर्ननिर्माण	५०/-	-				
पी.जी./डि.एड/बी.एड-२	नेतृत्व की संकल्पना	५०/-	-				
शिक्षक/प्राध्यापक	बुनियादी शिक्षा	१००/-	०८				३२०
एकूण			६०				
२०% रकम			६०	६००			
एकूण पाठवायची ८०% रकम				२४००/-			२४००/-

क) पुस्तक शुल्क तपशील: बँकेत भरणा (NEFT/RTGS): डी.डी.: रोख: UPI: रकम: रु. २४००/-

बँकेचे नांव: बँक ऑफ महाराष्ट्र डी. डी. नं.: दिनांक: २६/०८/२०२२

ऑनलाईन पैसे जमा करणाऱ्या खातेदाराचे नांव: प्रा. डॉ. अकराम नाना पोटे UPI ID नंबर: २२३८५९४६४२

समन्वयक सही

शाळा/महाविद्यालयाचा शिक्षा

मुख्याध्यापक/प्राचार्याची सही
प्राचार्य

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज
तळमावळे, ता. पाटण, जि. सातारा

- १६

गांधी रिसर्च फाउण्डेशन, जळगाव.

2108

गांधी विचार संस्कार परीक्षा २०२२

नोंदणी क्र.:

प्रपत्र - ब

अ. क्र.	विद्यार्थ्यांचे नांव (आहनाव प्रथम)	इयत्ता	पुस्तक शुल्क	परीक्षा क्रमांक
१	कु. पाचुपते म्हनुजा प्रकाश ✓	B.Com.I	50/-	
२	कु. निवडुंगे रसिका प्रकाश	B.Com.I	50/-	
३	कु. आचरे श्रुती काकासा	B.Com.I	50/-	
४	कु. माने प्राजक्ता चंद्रकांत	B.Com.II	50/-	
५	कु. मोहिते अंकिता बबन ✓	B.Com.II	50/-	
६	कु. चाळके माधवी प्रकाश ✓	B.Com.II	50/-	
७	कु. चाळके विद्या आनंदा	B.Com.II	50/-	
८	कु. साबके अलिषा संजय ✓	B.Com.II	50/-	
९	कु. बागल पूजा चंद्रकांत ✓	B.Com.II	50/-	
१०	कु. शेडगे अंकिता कृष्णकांत	B.Com.II	50/-	
११	कु. शिंदे राखिका महेश ✓	B.Com.II	50/-	
१२	कु. तुपे साक्षी सुरास	B.A.I	50/-	
१३	कु. वीरगे वेदिका प्रकाश	B.A.II	50/-	
१४	कु. वीरगे अस्मिता प्रकाश	B.A.II	50/-	
१५	कोतावडे अक्षय आनंदा	B.A.II	50/-	
१६	श्री भावके ओमकार दत्तात्रय ✓	B.Com.II	50/-	
१७	सावंत मथुर पांडुरंग ✓	B.Com.II	50/-	
१८	कदम अजय लक्ष्मण ✓	B.A.II	50/-	
१९	साकुंखे रोहन अनिल ✓	B.A.II	50/-	
२०	प्रा. बागवान गुलाब ✓		50/-	
२१	प्रा. मिसे. डी. एम. ✓		50/-	
२२	प्रा. सावंत एस. एन. ✓		50/-	
२३	प्रा. पुजारी नवनाथ के. ✓		50/-	
२४	प्रा. चव्हाण एम. श्री. ✓		50/-	
२५	प्रा. नाईके एस. के. ✓		50/-	
२६	प्रा. साकुंखे यु. ई. ✓		50/-	
२७	प्रा. डी. पोट डी. एन. ✓		50/-	
२८	कु. चाळके ज्योती आनंदा ✓	BA II	50/-	
२९	कु. वीरगे वेदिका प्रकाश ✓	BA.II	50/-	
३०	कु. कांबळे अघनिता भरत ✓	BA.II	50/-	

टिप: १) विद्यार्थी संख्या जास्त असल्यास प्रपत्र क ची झेरॉक्स काढणे.

काकाराहेय चव्हाण कॉलेज
तळमावले, ता. पाटण, जि. सातारा

गांधी रिसर्च फाउण्डेशन, जळगाव.

2108

गांधी विचार संस्कार परीक्षा २०२२

नोंदणी क्र.:

प्रपत्र - ब

अ. क्र.	विद्यार्थ्याचे नांव (आडनाव प्रथम)	इयत्ता	पुस्तक शुल्क	परीक्षा क्रमांक
१	पवार निलेश बाळाराम ✓	B.A I.	50/-	
२	कदम प्रणव राजाराम ✓	B.A.I	50/-	
३	सावंत कैलास चंद्रकांत ✓	B.A.I	50/-	
४	ढेरे रोहित शंकर ✓	B.A.I	50/-	
५	ड. शिरतोडे अंकिता हंगमंत ✓	B.Com.I	50/-	
६	ड. कचनकर रुपाली बळवंत ✓	B.Com I	50/-	
७	ड. सुतार सरस्वती पांडुरंग ✓	B.Com I	50/-	
८	ड. चव्हाण वनिता पोपट ✓	B.Com I.	50/-	
९	ड. भिंगारेद्वे पूजा सुरेश ✓	B.Com I.	50/-	
१०	ड. लोकेशनकर साक्षी अशोक ✓	B.Com.I	50/-	
११	ड. चाळके सायली रुष्णात ✓	B.Com I.	50/-	
१२	ड. करेकर सानिका श्रीरंग ✓	B.Com I.	50/-	
१३	ड. सावंत साक्षी रजेशराव ✓	B.Com.I.	50/-	
१४	ड. पवार साक्षी विकास ✓	B.Com I.	50/-	
१५	ड. माने सपना संजय ✓	B.Com I	50/-	
१६	ड. शिंदुक घनश्री संजय ✓	B.Com I	50/-	
१७	ड. जाधव अंकिता विठ्ठल ✓	B.Com I.	50/-	
१८	ड. बर्गे प्रियांका शिवाजी ✓	B.Com I	50/-	
१९	ड. ढळवी सानिका मारुती ✓	B.Com I	50/-	
२०	ड. कुंभार निवेदिता रवींद्र ✓	B.Com I	50/-	
२१	ड. चव्हाण वैष्णवी अशोक ✓	B.Com I	50/-	
२२	ड. पन्हाळे घनश्री भरत ✓	B.Com I	50/-	
२३	ड. नायकवाड प्राची शरद ✓	B.Com I.	50/-	
२४	ड. पेठारकर गहनूजा अनिल ✓	B.Com I	50/-	
२५	ड. माने प्रतिष्ठा राजेश ✓	B.Com I	50/-	
२६	ड. बाटे तनुजा सुरेश ✓	B.Com I	50/-	
२७	ड. भालेकर सायली रजेंद्र ✓	B.Com I	50/-	
२८	ड. सुतार कविता तुकाराम ✓	B.Com I	50/-	
२९	ड. टोळे सोनाली दिलीप ✓	B.Com I	50/-	
३०	ड. पाटील सानिका पंढरीनाथ ✓	B.Com I	50/-	

टिप: १) विद्यार्थी संख्या जास्त असल्यास प्रपत्र क ची झेरॉक्स काढणे.

काकाराहेय चव्हाण कॉलेज
तळमावले, त. पाटण, जि. सातारा

गाँधी रिसर्च फाउण्डेशन

• सत्य • अहिंसा • शांती

गाँधी विचार संस्कार परीक्षा प्रमाण-पत्र

श्री. / कु. कांके महिषिता भरत कक्षा द्वितीय वर्ष
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तुळमावळे महाविद्यालय में आयोजित
“गाँधी विचार संस्कार परीक्षा” वर्ष २०२२ में सहभागी होने के उपरुक्ष्य में यह प्रमाण-पत्र प्रदान किया जा रहा है।
महात्मा गाँधी के विचार रूपी संस्कार पथ पर चलने के लिए आपका हार्दिक अभिनंदन!

अशोक जैन
विश्वस्त

डा. अनिल काकोडकर
चेअरमन

गाँधी तीर्थ, जैन हिल्स, पो. बाँ. नं. ११८, शिरसोली रोड, जरुगाँव ४२५००१ (महाराष्ट्र). वेबसाईट: www.gandhifoundation.net

गाँधी रिसर्च फाउण्डेशन

• सत्य • अहिंसा • शांती

गाँधी विचार संस्कार परीक्षा प्रमाण-पत्र

श्री. / कु. भालेकर सायली राजेंद्र कक्षा प्रथम वर्ष
काकासाहेब चव्हाण कलेज, एकमावले महाविद्यालय में आयोजित
“गाँधी विचार संस्कार परीक्षा” वर्ष २० में सहभागी होने के उपलक्ष्य में यह प्रमाण-पत्र प्रदान किया जा रहा है।
महात्मा गाँधी के विचार रूपी संस्कार पथ पर चलने के लिए आपका हार्दिक अभिनंदन!

अशोक जैन
विश्वस्त

डा. अनिल काकोडकर
चेअरमन

गाँधी तीर्थ, जैन हिल्स, पो. बाँ. नं. ११८, शिरसोली रोड, जरुगाँव ४२५००१ (महाराष्ट्र). वेबसाईट: www.gandhifoundation.net

Online Quiz Competitions

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार”

– शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur's

Kakasaheb Chavan College, Talmavale

Tal. Patan, Dist. Satara

Dept. of History

2019 – 20

B. A. II Sem. II

Pre-Exam 2

IDS - 2

History of Social Reforms in Maharashtra

HSRM Pre 2

बी. ए. II सेम. II पेपर नं. 2 सराव क्र. 2 प्रा. ए. ए. पटेल

* Indicates required question.

1. विद्यार्थ्यांचे नाव *

2. परमहंस सभेच्या स्थापनेच्या श्रेय यांना दिले जाते.

2 points

Mark only one oval.

- दादोबा पांडुरंग तर्खडकर
- आत्मराम पांडुरंग तर्खडकर
- महादेव गोविंद रानडे
- राजा राममोहन रॉय

3. सन मध्ये परमहंस सभेची स्थापना केली गेली.

2 points

Mark only one oval.

- १८४५
- १८४७
- १८४९
- १८५१

4. येथे परमहंस सभेची स्थापना झाली.

2 points

Mark only one oval.

- पुणे
- मुंबई
- कोल्हापूर
- सातारा

5. पुढील पैकी ही परमहंस सभेची उद्दिष्ट्ये होती.

2 points

Mark only one oval.

- जातीसंस्था नष्ट करणे
- मूर्तीपूजा करू नये
- विधवा पुनर्विवाहाचा पुरस्कार करणे
- स्त्री-शिक्षणाला महत्व व आधार देणे
- दलित वर्गात शिक्षणाचा प्रसार करणे
- वरील सर्व

6. परमहंस सभेच्या मार्गदर्शनासाठी दादोबा पांडुरंग यांनी हा काव्यग्रंथ लिहिला होता.

2 points

Mark only one oval.

- सत्यार्थ प्रकाश
- सार्वजनिक सत्यधर्म
- पारमहंसिक ब्राह्मधर्म
- माझे सत्याचे प्रयोग

7. यांनी 'परमहंस मतप्रशंसा' ही कविता प्रकाशित केली.

2 points

Mark only one oval.

- रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा
- बाबा पदमनजी
- विष्णुबुवा ब्रह्मचारी
- केशवचंद्र सेन

8. इ.स. मध्ये परमहंस सभेतील सदस्यांची यादी चोरीस गेली.

2 points

Mark only one oval.

- १८७०
- १८७५
- १८८०
- १८८५

This content is neither created nor endorsed by Google.

Google Forms

Timestamp	Score	विद्यार्थ्यांचे नाव	परमहंस सभेच्या स्थापनेच्या श्रेय यांना दिले जाते.	सन मध्ये परमहंस सभेची स्थापना केली गेली. येथे परमहंस सभेची स्थापना झाली.	पढील पैकी ही परमहंस सभेची उद्दिष्ट्ये होती.	परमहंस सभेच्या मार्गदर्शनासाठी दादोबा पांडुरंग यांनी हा काव्यग्रंथ लिहिला होता. यांनी 'परमहंस मतप्रशंसा' ही कविता प्रकाशित केली.	इ.स. मध्ये परमहंस सभेतील सदस्यांची यादी चोरीस गेली.
26/04/2020 21:22:18	8 / 14	Sanjivani patil	आत्माराम पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	दलित वर्गात शिक्षणाचा प्रसार करणे	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	बाबा पदमनजी	1880
26/04/2020 21:24:15	14 / 14	Priyanka pendharkar	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 21:30:12	2 / 14	Manoj	राजा राममोहन रॉय	1851	कोल्हापूर	स्त्री-शिक्षणाला महत्त्व व आधार देणे	माझे सत्याचे प्रयोग	विष्णूबुवा ब्रह्मचारी	1880
26/04/2020 21:31:47	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 21:35:54	14 / 14	Asa Shaikh	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 21:36:03	14 / 14	Asa Shaikh	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 21:36:07	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 21:37:11	14 / 14	Asa	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 21:52:12	6 / 14	Shweta sabale	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1845	पुणे	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	विष्णूबुवा ब्रह्मचारी	1885
26/04/2020 22:20:10	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 22:24:08	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 22:36:32	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 22:36:37	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 22:44:39	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
26/04/2020 22:48:01	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
27/04/2020 12:52:28	14 / 14	Kachare bhagyashri chandrakant	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
27/04/2020 20:01:36	14 / 14	Nikita jagannath nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
28/04/2020 09:59:55	14 / 14	Pratiksha Suresh vyawahare	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
28/04/2020 19:42:21	14 / 14	Nikita nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
28/04/2020 22:30:28	14 / 14	Nikita nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
30/04/2020 20:05:52	14 / 14	Pratiksha Suresh vyawahare	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
30/04/2020 20:28:29	14 / 14	Vaishali Mukund mundhekar	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880

Timestamp	Score	विद्यार्थ्यांचे नाव	परमहंस सभेच्या स्थापनेच्या श्रेय यांना दिले जाते.	सन मध्ये परमहंस सभेची स्थापना केली गेली. येथे परमहंस सभेची स्थापना झाली.	पुढील पैकी ही परमहंस सभेची उद्दिष्ट्ये होती.	परमहंस सभेच्या मार्गदर्शनासाठी दादोबा पांडुरंग यांनी हा काव्यग्रंथ लिहिला होता. यांनी 'परमहंस मतप्रशंसा' ही कविता प्रकाशित केली.	इ.स. मध्ये परमहंस सभेतील सदस्यांची यादी चोरीस गेली.
30/04/2020 22:45:17	6 / 14	Potekar priyanka pandurang	राजा राममोहन रॉय	1849	पुणे	विधवा पुनर्विवाहाचा पुरस्कार करणे	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	विष्णूबुवा ब्रह्मचारी	1880
30/04/2020 22:45:17	6 / 14	Potekar priyanka pandurang	राजा राममोहन रॉय	1849	पुणे	विधवा पुनर्विवाहाचा पुरस्कार करणे	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	विष्णूबुवा ब्रह्मचारी	1880
30/04/2020 22:48:22	14 / 14	Potekar priyanka pandurang	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
01/05/2020 07:48:48	6 / 14	chalke vidya sanjay	महादेव गोविंद रानडे	1851	मुंबई	वरील सर्व	माझे सत्याचे प्रयोग	बाबा पदमनजी	1880
01/05/2020 07:50:42	14 / 14	chalke vidya sanjay	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
01/05/2020 20:27:39	14 / 14	Rohini babaso shiralkar	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
01/05/2020 21:04:39	14 / 14	शिवानी दिपक चाल्के	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
02/05/2020 10:42:11	14 / 14	Jadhav Rutuja Nivas	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
02/05/2020 19:16:07	14 / 14	Rohini babaso shiralkar	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880
03/05/2020 19:50:39	14 / 14	Nikita nalawade	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	1849	मुंबई	वरील सर्व	पारमहंसिक ब्राह्मधर्म	रा. अ. जोशी उर्फ गजाबा	1880

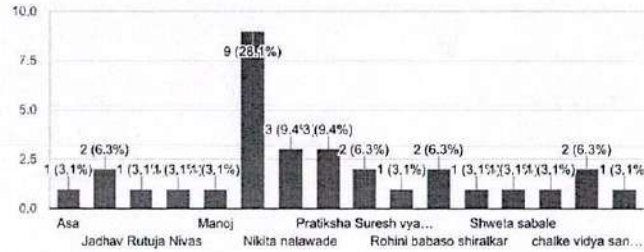
HSRM Pre 2

32 responses

Publish analytics

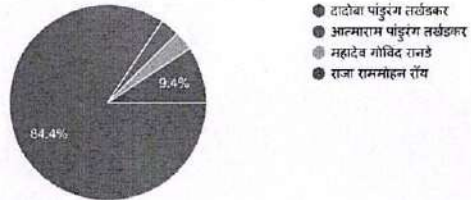
विद्यार्थ्यांचे नाव

32 responses

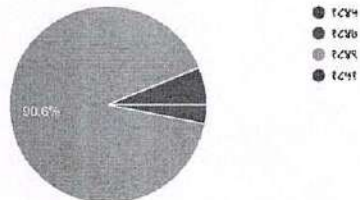
परमहंस सभेच्या स्थापनेच्या श्रेय यांना दिले जाते.

32 responses

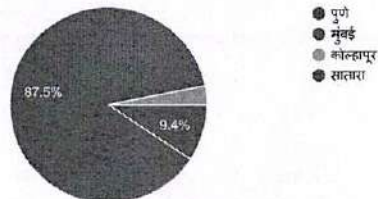
सन मध्ये परमहंस सभेची स्थापना केली गेली.

32 responses

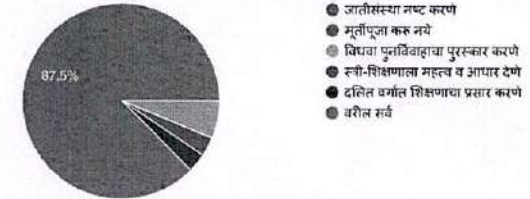
..... येथे परमहंस सभेची स्थापना झाली.

32 responses

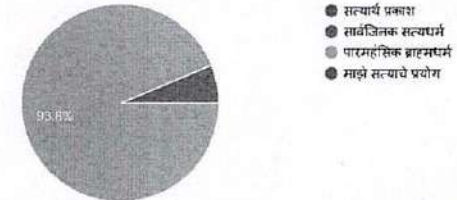
पुढील पैकी परमहंस सभेची उद्दिष्टे होती.

32 responses

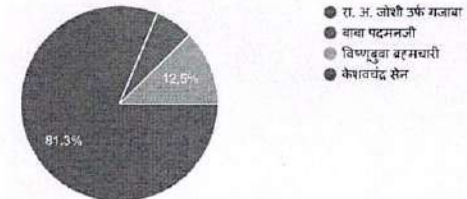
परमहंस सभेच्या मार्गदर्शनासाठी दादोबा पांडुरंग यांनी हा काव्यग्रंथ लिहिला होता.

32 responses

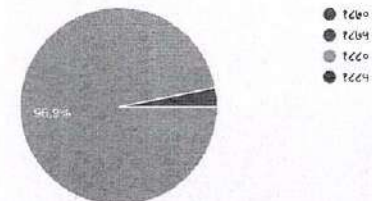
..... यांनी 'परमहंस मतप्रशंसा' ही कविता प्रकाशित केली.

32 responses

इ.स. मध्ये परमहंस सभेतील सदस्यांची यादी घोरीस गेली.

32 responses

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

Google Forms

Sr. College: Estd. June 1969
Mah/UKF8769/dt. 17.09.1969

ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार." -शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur
KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal. Patan, Dist. Satara - 415 103

(Affiliated to Shivaji University, Kolhapur)

Arts and Commerce

Fax/Ph.: 02372-272060, Prin. 02372-272417

Reaccredited by NAAC with B+ Grade
(CGPA 2.68)

Jr. College: HSC1479/3023/XII

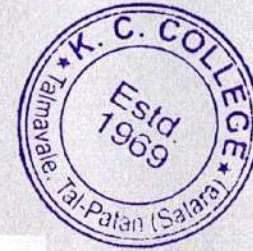
H.S.Dir. of Edu., Maha. St. dt. 11.09.1979

Index No. J-21-09-002, UDISE No.: 23310838102

Certificate of Appreciation

This is to certify that *{{full name}}* has successfully completed online quiz entitled "*{{title}}*" organized by Dept. of Marathi, Kakasaheb Chavan College, Talmavale, Tal. Patan, Dist. Satara on *{{date2}}*.

Certificate ID : *{{Certificate id}}*

Dr. Hemant Kumbhar

Prof. (Dr.) Satish Ghatge

Coordinator

Dr. Gawaram Pote

Head Dent of Marathi

काकासाहेब चव्हाण कालेज, तळमावले. ता. पाटण, जि. सातारा

26 responses

Publish analytics

Student Name

26 responses

hnk

Bhandwalkar Nayan Bajirao

Anup Laxman Desai

Garud harshada hindurao

Waydande Vidya Dipak

Shweta kamble

Gayatri Arun Bhokare

Sandesh Dilip suryawanshi

ASHISH ANANDRAO WAYDANDE

Dhiraj Laxman Jarag

Subhash Mahadev Vhalkhande

Mj

Sayaji Dhondiram Shingate

Dhananjay Bhaskar Sutar

Mohini sanjay sawant

Pooja

Sharwari Dattatray Mohite

Nirmala bhagawan patil.

More ganesh laxman

Mohini laxman more

Monali laxman more

Pk

Kiran rathod

Mohini laxman more

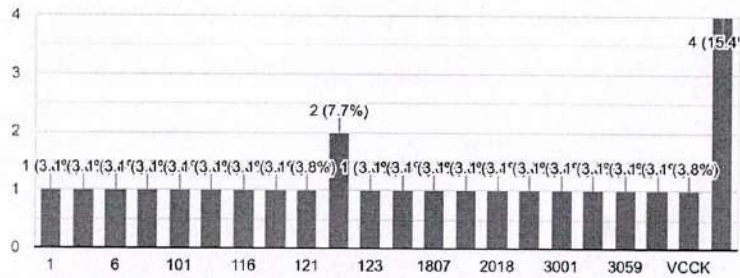
Siddhi tanaji lokare

Pawar Pooja Pawar

Roll Number

Copy

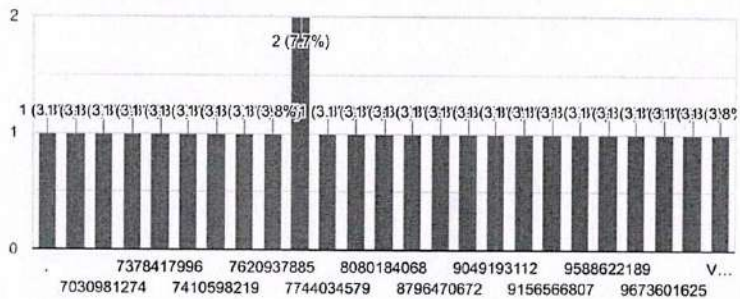
26 responses

CONTACT NO

Copy

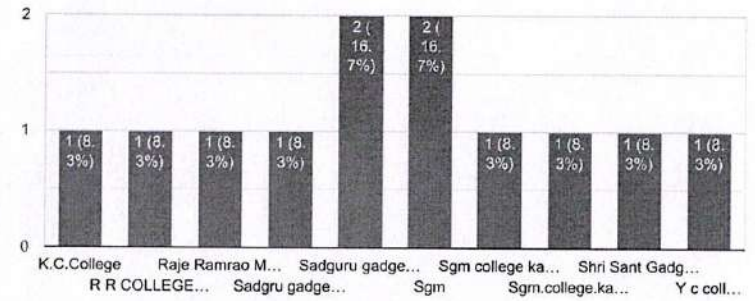
26 responses

College Name

Copy

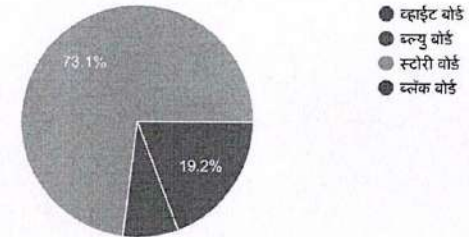
12 responses

जाहिरातीच्या मसूद्याच्या कच्चा आराखड्याला काय म्हणतात.

Copy

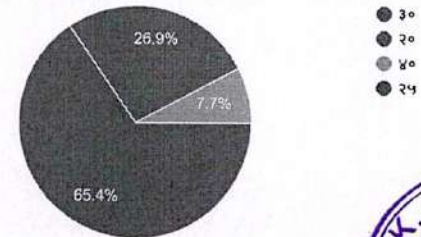
26 responses

सामान्यता दूरदर्शनच्या जाहिरातीचीप्रमाणभूत लांबी किती सेकंदाची असते.

Copy

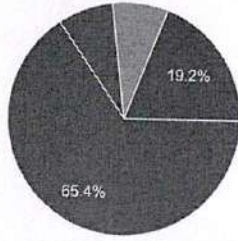
26 responses

अक्षर लेखनाची सुरुवात कोठे झाल्याचे मानले जाते

26 responses

Copy

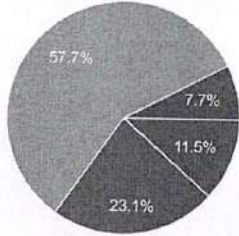

- इजिप्त
- रुस
- जपान
- भारत

संपादकाने साहित्येवर जे दोन संस्कार करावयाचे असतात ते कोणते.

26 responses

Copy

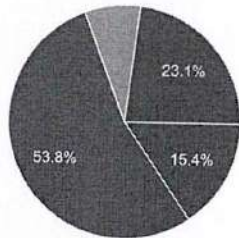

- लेखन संस्कार, संपादकीय संस्कार
- अभियांत्रिकी संस्कार, लेखन संस्कार
- आशय संपादन, तांत्रिक संस्कार
- आशय संपादन, संपादकीय संस्कार

डॉ. रा. ग. हर्षे यांनी आपली ज्ञानेश्वरीची प्रत सर्वात जुनी म्हणजे शके ची असल्याचे संगितले आहे.

26 responses

Copy

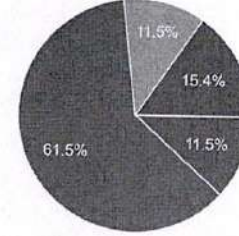

- १२७४
- १२७२
- १२७३
- १२७१

डॉ. वि. भि. कोलते यांना प्राप्त झालेले महानुभवीय हस्तलिखित 'पद्मपुरण' किती हजार ओव्याचे आहे.

26 responses

Copy

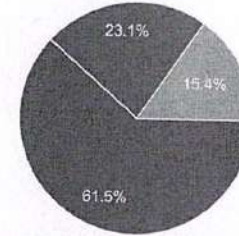

- १
- ३
- ४
- २

शुभेच्छापत्राला असे ही म्हणतात.

26 responses

Copy

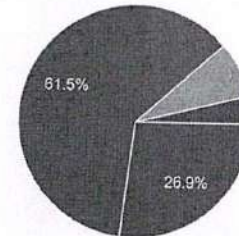

- अभिष्टुत
- अभिर्दंत
- गौरव
- इष्टुत

रस्त्यावरील अंधारासाठी ग्रामपंचायतेला जे पत्र लिहिले जाईल त्यास कोणते पत्र म्हणता येईल.

26 responses

Copy

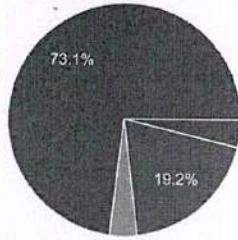
- चिन्तीपत्र
- तक्रारपत्र
- निर्गमणपत्र
- शुभेच्छापत्र

अमृत महोत्सव म्हणजे वा वाढदिवस.

Copy

26 responses

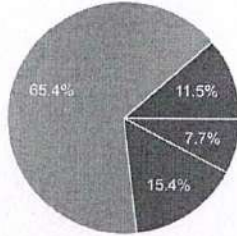

- ५१
- ६०
- ६१
- ७५

'प्राचीन मराठी कोरीव लेख' हा ग्रंथ कोणी लिहिला.

Copy

26 responses

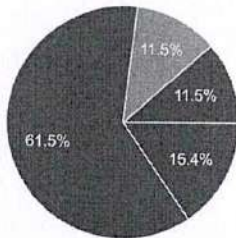

- वि.स.खांडेकर
- डॉ. रा. ग. हर्षे
- डॉ. शं. गो. तुळपुळे
- डॉ. वि. भि. सोलंते

शासनव्यवहाराची म्हणून स्वतंत्र भाषा असते असे मत प्रथम कोणी मांडले.

Copy

26 responses

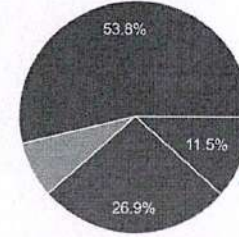

- कृष्णाजी सभासद
- छ. शिवाजी महाराज
- संभाजी महाराज
- शालचंद्र नेमाडे

कार्यालयाकडे प्राप्त झालेल्या सर्व पत्रांना दिलेली उत्तरे कोणत्या पत्रव्यवहारत मोडतात.

Copy

26 responses

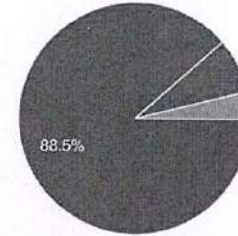

- तक्रार
- आवक
- विनंती
- जावक

आवक नोंदवहीमध्ये नोंदवलेल्या पत्रावर त्या कार्यालयाकडून काय नोंदवले जाते.

Copy

26 responses

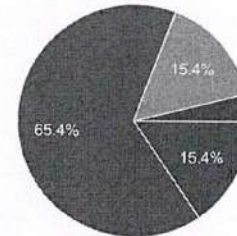

- आवकनंबर व तारीख
- तारीख
- जावकनंबर व तारीख
- आवेदनपत्र

संगणक हा कशा स्वरूपात माहिती हाताळतो.

Copy

26 responses

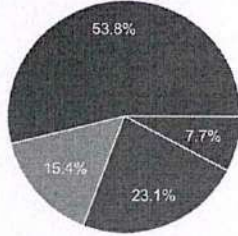
- कोड
- डिजिटल
- लिपी
- चिन्हांच्या

रघुनाथपंत हणमंते यांनी कोणत्या कोशाची निर्मिती केली.

Copy

26 responses

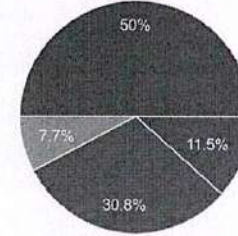

- विस्तारकोश
- ज्ञानकोश
- मराठीभाषाकोश
- राज्यव्यवहारकोश

छपाईसाठी तयार झालेली प्रत म्हणजे.

Copy

26 responses

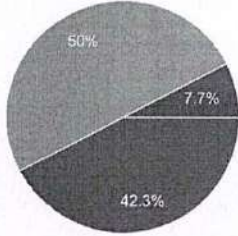

- लेखप्रत
- अर्धलिखितप्रत
- पत्रिका
- मुद्रणप्रत

आजच्या युगाला चे युग म्हणून ओळखले जाते.

Copy

26 responses

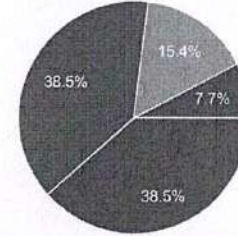

- प्रशासनिक
- संगणकयुग
- माहिती-तंत्रज्ञान
- लोकसत्तायुग

डॉ. प्रभाकर मांडे यांना प्राप्त झालेल्या पद्मपुराणात किती ओट्या आहेत.

Copy

26 responses

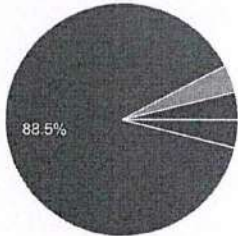

- २७५१
- २८५१
- २५७१
- २४५१

शिलालेख म्हणजे काय.

Copy

26 responses

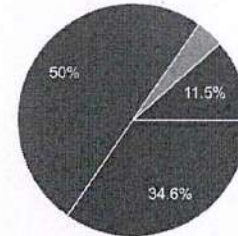

- तंत्र्यावरील कोरीव लेख
- दगडावरील कोरीव लेख
- पितळेवरील कोरीव लेख
- लोखंडावरील कोरीव लेख

'ज्ञानदेवीची सिद्धनाथ संहिता' हा प्रसिद्ध लेख कोणाचा.

Copy

26 responses

- डॉ. वि. मि. कोलते
- शालचंद्र नेमाडे
- डॉ. शं. गो. तुळपुळे
- डॉ. रा. ग. हर्षे

This content is neither created nor endorsed by Google. Report Abuse - Terms of Service - Privacy Policy

Google Forms

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले, ता. पाटण, जि. सातारा

मराठी विभाग BA.3 SEM 2 PAPER NO 15 TEST-2 - का.हा. हेमंत कुंभार

Student Name *

hrk

Roll Number *

1

CONTACT NO *

8668258163

College Name *

जाहिरातीच्या मसुद्याच्या कट्या आराबद्धाता काय म्हणतात. *

1 point

- व्हॉइड वॉर्ड
- म्यु वॉर्ड
- स्टोरी वॉर्ड
- ब्लॉक वॉर्ड

सामान्यतः टूटेशनच्या जाहिरातीचीप्रमाणभूत लांबी किती सेंगदाची असते. *

1 point

- 30
- 20
- 40
- 25

अक्षर लेखनाची सुरवात कोठे झाल्याचे मानले जाते *

1 point

- इजिप्त
- रूस
- जपान
- भारत

संपादकाचे सहिदयेपर्यंत जे टोन संस्कार करावयाचे असतात ते कोणते. *

1 point

- लैखन संस्कार, संपादकीय संस्कार
- अभिव्यक्ति संस्कार, लेखन संस्कार
- आराध्य संपादन, नौकिक संस्कार
- आराध्य संपादन, संपादकीय संस्कार

डॉ. ग. ग. हर्षे यांनी आपली ज्ञानेश्वरीची प्रत सर्वांत जुनी म्हणजे वर्षे ची असल्याचे संगितले आहे. *

1 point

- 1704
- 1702
- 1703
- 1701

डॉ. वि. वि. कोलते यांना प्राप्त झालेले महात्मनूचीच हस्तलिखित 'पद्यपुराण' किती हजार ओट्याचे आहे. *

1 point

- 1
- 3
- 4
- 2

पुणेचव्हाणजाल असे ही म्हणतात. *

1 point

- अग्निहवितन
- अग्निमंदन
- गौरव
- इहवितन

रस्त्यावरील अंधारासाठी यामचंघायतेल जे पत्र लिहिले जाईल त्यास कोणते पत्र म्हणता येईल. *

1 point

- विनिंतीय
- तळारपत्र
- निमंस्वरपत्र
- पुणेचव्हाणपत्र

अमूल महोत्सव म्हणजे वा वाढदिवस. *

1 point

- 11
- 10
- 12
- 15

'शाचीन मराठी खेरीच लेख' हा ग्रंथ कोणी लिहिला. *

1 point

- वि. स. काळेकर
- डॉ. रा. ग. हर्षे
- डॉ. रां. गो. तुळजुळे
- डॉ. वि. वि. कोलते

शासनरचयहाराची म्हणून स्वतंत्र भाषा असले असे मत प्रथम कोणी मांडले. *

1 point

- कृष्णाजी सभामद
- छ. विद्याजी महाराज
- संभाजी महाराज
- मालचंद तैमाडे

कायदेच्याकडे प्राप्त झालेल्या सधे पत्रांना दिलेली उत्रे कोणत्या पत्रव्यवहारत जोडतात. *

1 point

- तळार
- आवक
- विनिंती
- जवळ

आवक नोंदवहीमध्ये नोंदवलेल्या पत्रावर त्या कायदेच्याकडून काय नोंदवले जाते. *

1 point

- आवकपत्र व तारीख
- तारीख
- जायकनंबर व तारीख
- आवेदनपत्र

वुनेरुपववतल असे ही न्णतलत. *

1 point

अररररररर

अरररररर

रीर

इररररर

वररररररररररररी ररररुन ररररर रररर अररर असे ररत रररर ररीणी ररररर. *

1 point

वुनरणी ररररर

ख. ररररणी ररररर

संरररणी ररररर

अररररर ररररर

रररररररीर अररररररी अररररररररररल ले रर ररररररर लरररर रररर वरर रररररर ररररर. *

1 point

ररररीरर

लररररर

रररररररर

वुनेरुपववत

कररररररररररर ररर ररररररर ररर रररर ररररी अरर वररररर रररररररर ररररररर. *

1 point

लरर

अररर

ररररी

अररर

अररुत ररीरररर वररररर रर वररररररर. *

1 point

११

ॡॡ

ॢॢ

ॣॣ

अरररर लीररररीररररररी नरीरररररर रररर ररर कररररररररररर ररर नरीरररर रररर. *

1 point

अरररररर र ररीर

ररीर

अरररररर र ररीर

अरररररर

ररररीर ररररी ररीरर ररर रर ररर ररीररर. *

1 point

रि. अ. वरररर

इ. र. ग. इर

इ. र. गी. ररररर

इ. रि. रि. ररररी

ररररर रर करर रररररर ररररी ररररररी. *

1 point

वरर

ररररर

रररी

ररररर

ररररररररर रररररर ररररी वररररर करररररी रररररी ररीररी. *

1 point

रररररररर

अररररर

रररररररररर

ररररररररररर

अ. ररररर ररररी वरर रररररर रररररररर रररी अररर अररर. *

1 point

ॡॣॠ

ॢ।ॠ

ॣ॥ॣ

।॥ॠ

अरररर ररररर रर वुन ररररर अररररर ररर. *

1 point

ररररररर

ररररररर

ररररी-लरररर

लरररररररर

रररररीररी रररररर ररररर रर ररररर ररररर. *

1 point

इ. रि. रि. ररररी

अरररर ररररी

इ. र. गी. ररररर

इ. र. ग. इर

This content is neither created nor endorsed by Google.

Google Forms

ररररर ररररर रररर, *

1 point

लरररररर रररर रर

ररररररर रररर रर

ररररररर रररर रर

लरररररर रररर रर

खरररररी लरर ररररी रर रररररी. *

1 point

लररर

अररररररर

रररर

ररररर

जागतिक महिला दिन 2022-23

अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष 64 Responses

* Indicates required question

1. Email *

2. Name of the Student *

3. Name of College *

4. Class *

0 points

5. Mobile No. *

6. १) शिक्षणप्रसाराचे अलौकिक कार्य करणाऱ्या श्री. गोविंदराव ज्ञानोजीराव साळुंखे (बापूजी) यांचा गौरव कोणत्या उपाधीने केला जातो ?

* 2 points

Mark only one oval.

महर्षी

शिक्षणमहर्षी

शिक्षणतज्ज्ञ

कर्मयोगी

13 th b com

sy bcom

14 comerce

SY.Bcom

B.com.2

B. Com 1st year

B.com 1st

B-Com 1

B-Com-1

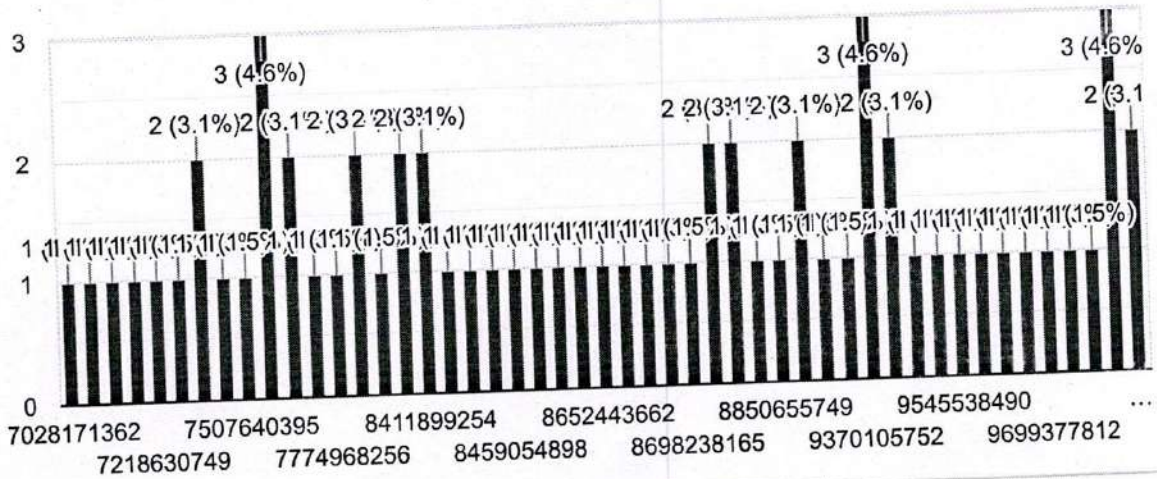
B-Com part 1

B-Com 1 st

Copy

Mobile No.

65 responses

7. 2) या देशातील स्त्री-कामगारांनी केलेल्या ऐतिहासिक कामगिरीच्या स्मरणार्थ जागतिक * 2 points
महिला दिन साजरा केला जातो ?

Mark only one oval.

- अमेरिका
 जपान
 भारत
 रशिया

8. 3) भारतात खालीलपैकी कोणत्या शहरात पहिला महिला दिवस साजरा करण्यात आला * 2 points
?

Mark only one oval.

- कलकत्ता
 मुंबई
 पुणे
 नागपुर

9. 4) बापूजींनी रोजी 'श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची स्थापना केली. * 2 points

Mark only one oval.

- १ जून १९५४
 ३१ डिसेंबर १९५४
 ३१ जानेवारी १९५४
 ३ जून १९५४

10. ५) आपल्या देशातील प्रथम महिला मुख्य न्यायाधीश (Chief Magistrate) खालीलपैकी कोण होत्या ?

* 2 points

Mark only one oval.

- फातिमा बीवी
 हिमा कोहली
 बी.वी. नागरत्न
 रंजना देसाई

11. ६) २००१ मध्ये 'भारतरत्न' या सर्वोच्च नागरी सन्मानाने कोणाचा गौरव करण्यात आला. * 2 points

Mark only one oval.

- आशा भोसले
 लता मंगेशकर
 मास्टर विनायक
 अभिनेता दिलीपकुमार

12. ७) १९८८ साली पहिली सर्वप्रथम रेल्वे चालविण्याचा विक्रम यांनी केला. . * 2 points

Mark only one oval.

- सुमित्रा यादव
 सुरेखा यादव
 राणी यादव
 रुपा यादव

13. ८. भारताच्या पहिल्या महिला पंतप्रधान खालीलपैकी कोण होत्या. * 2 points

Mark only one oval.

- विजयालक्ष्मी पंडीत
 सुचेता कृपलानी
 इंदिरा गांधी
 सी. बी. मुथम्मा

14. ९) महाराष्ट्रातील शिला डावरे या पहिल्या महिला ऑटोरिक्षा चालक कोणत्या जिल्ह्यातील आहेत ?

* 2 points

Mark only one oval.

- पुणे
 परभणी
 सातारा
 अहमदनगर

15. १०) दोन वेळा एव्हरेस्ट सर करणारी पहिली भारतीय महिला गिर्यारोहक कोण? *

2 points

Mark only one oval.

- प्रतीमा यादव
 संतोष यादव
 अरुंधती यादव
 माला यादव

16. ११) भारतातील पहिल्या मुख्याध्यापिका *

2 points

Mark only one oval.

- सावित्रीबाई फुले
 हंसाबेन मेहता
 कमला सोहोनी
 सावित्रीबाई पाटील

17. १२) 'जन गण मन' भारताचे आहे. *

2 points

Mark only one oval.

- राष्ट्रगान
 राष्ट्रगीत
 राष्ट्रकाव्य
 प्रेरणा गीत

18. १३) आपल्या राष्ट्रध्वजावरील चक्रावर एकूण..... आहेत. *

2 points

Mark only one oval.

- २२ आरे
 २४ आरे
 ४२ आरे
 १८ आरे

19. १४) सूर्यासारख्या असंख्य ताऱ्यांचा समूह म्हणजेच होय. *

2 points

Mark only one oval.

- तारगन
 आकाशगंगा
 धूमकेतू
 चांदण्या

20. १५) ग्रामीण व शहरी स्तरांवरील स्वशासनाचा कारभार करणाऱ्या व्यवस्थेला संस्था म्हणतात

* 2 points

Mark only one oval.

- ग्रामसंस्था
 स्थानिक
 स्थानिक स्वराज्य
 सरजाम शाही

21. १६) ज्ञानपीठ पुरस्कार लेखक कुसुमाग्रज म्हणजे..... होय. *

2 points

Mark only one oval.

- वि.वा. शिरवाडकर
 वि.स. खांडेकर
 ग.दि. माडगूळकर
 भालचंद्र नेमाडे

22. १७).....केळदी नायक राजघराण्यातील एक शूर राणी होय. *

2 points

Mark only one oval.

- चन्नमा देवी
 राणी रामेश्वरी
 रामेश्वरी
 चन्नमा राणी

23. १८) संत नामदेवाची दासी म्हणून कोणत्या संत कवयित्री जनमानसात लोकप्रिय आहेत. * 2 points

Mark only one oval.

- संत जनाबाई
 संत कानाई
 संत मिराई
 संत कान्होपात्रा

24. १९) राजमाता जिजाऊंच्या वडिलांचे नाव काय? *

2 points

Mark only one oval.

- लखुजी जाधव
 शहाजी जाधव
 लकोजी जाधव
 हंबीरराव मोहिते

25. 20) 6 वेळा वर्ल्ड चॅम्पियनचा पुरस्कार मिळवणारी जगातील पहिली महिला बॉक्सर * 2 points

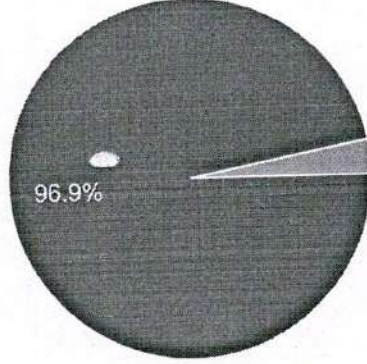
Mark only one oval.

- मेरी जोसेफ
 मेरी कॉमना
 मेरी कॉम
 मेरी पारकर फोलेट

१) शिक्षणप्रसाराचे अलौकिक कार्य करणाऱ्या श्री. गोविंदराव ज्ञानोजीराव साळुंखे (बापूजी) यांचा गौरव कोणत्या उपाधीने केला जातो ?

Copy

65 responses

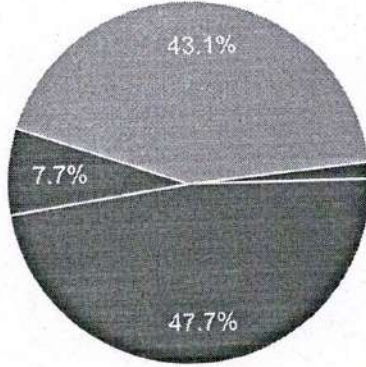

- महर्षी
- शिक्षणमहर्षी
- शिक्षणतज्ज्ञ
- कर्मयोगी

2) या देशातील स्त्री-कामगारांनी केलेल्या ऐतिहासिक कामगिरीच्या स्मरणार्थ जागतिक महिला दिन साजरा केला जातो ?

Copy

65 responses

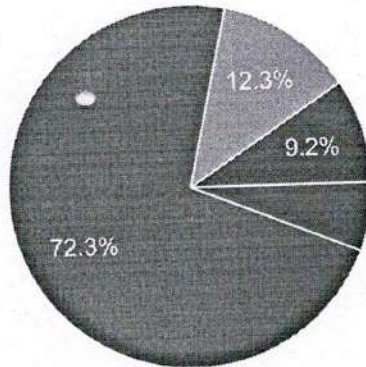

- अमेरिका
- जपान
- भारत
- रशिया

3) भारतात खालीलपैकी कोणत्या शहरात पहिला महिला दिवस साजरा करण्यात आला ?

Copy

65 responses

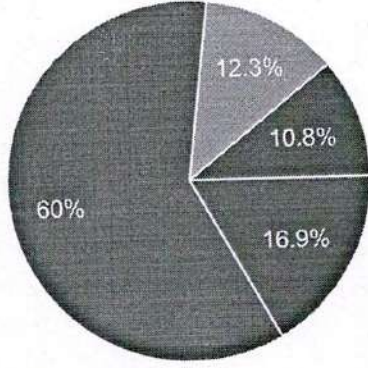

- कलकत्ता
- मुंबई
- पुणे
- नागपुर

४) बापूजींनी रोजी 'श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची स्थापना केली.

Copy

65 responses

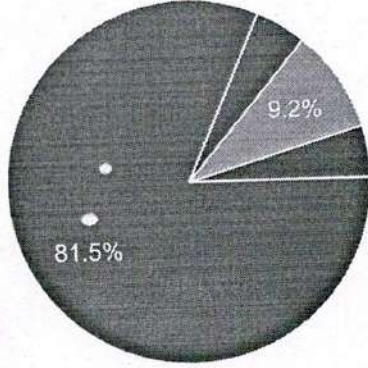

- १ जून १९५४
- ३१ डिसेंबर १९५४
- ३१ जानेवारी १९५४
- ३ जून १९५४

५) आपल्या देशातील प्रथम महिला मुख्य न्यायाधीश (Chief Magistrate) खालीलपैकी कोण होत्या ?

Copy

65 responses

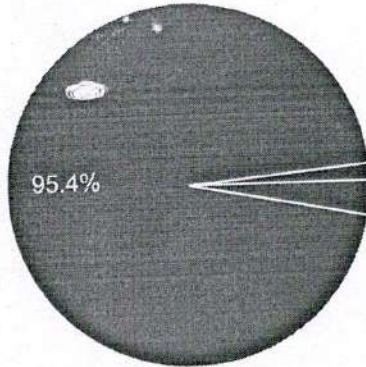

- फातिमा बीबी
- हिमा कोहली
- बी.वी. नागरत्न
- रंजना देसाई

६) २००१ मध्ये 'भारतरत्न' या सर्वोच्च नागरी सन्मानाने कोणाचा गौरव करण्यात आला.

Copy

65 responses

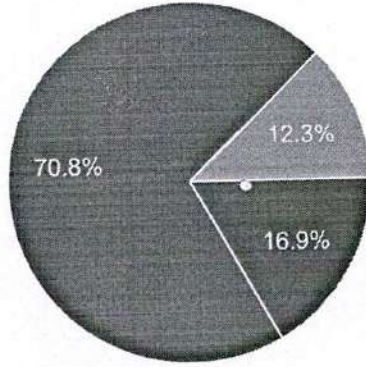

- आशा भोसले
- लता मंगेशकर
- मास्टर विनायक
- अभिनेता दिलीपकुमार

७) १९८८ साली पहिली सर्वप्रथम रेल्वे चालविण्याचा विक्रम यांनी केला. .

Copy

65 responses

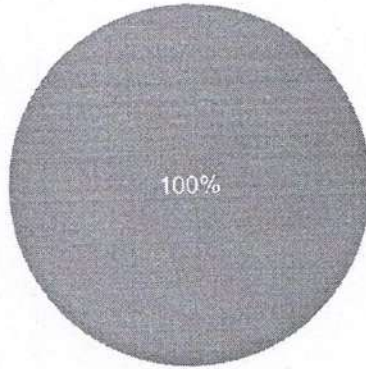

- सुमित्रा यादव
- सुरेखा यादव
- राणी यादव
- रुपा यादव

८. भारताच्या पहिल्या महिला पंतप्रधान खालीलपैकी कोण होत्या.

Copy

65 responses

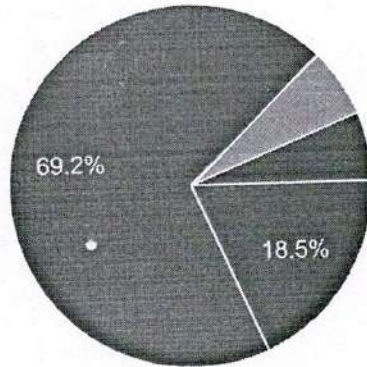

- विजयालक्ष्मी पंडीत
- सुचेता कृपलानी
- इंदिरा गांधी
- सी. बी. मुथम्मा

९) महाराष्ट्रातील शिला डावरे या पहिल्या महिला ऑटोरिक्षा चालक कोणत्या जिल्ह्यातील आहेत ?

Copy

65 responses

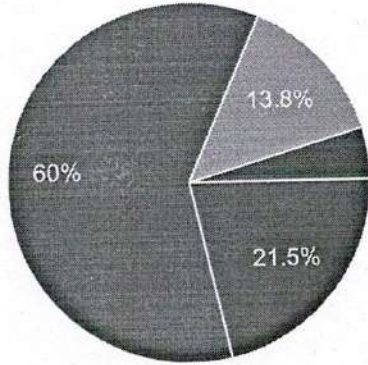
- पुणे
- परभणी
- सातारा
- अहमदनगर

१०) दोन वेळा एव्हरेस्ट सर करणारी पहिली भारतीय महिला गिर्यारोहक कोण?

Copy

65 responses

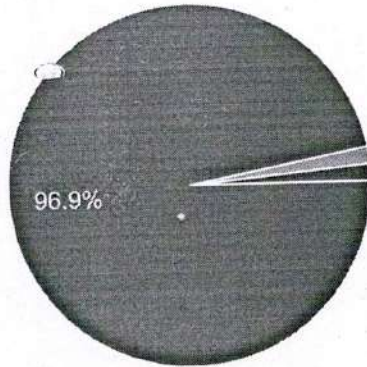

- प्रतीमा यादव
- संतोष यादव
- अरुंधती यादव
- माला यादव

११) भारतातील पहिल्या मुख्याध्यापिका

Copy

65 responses

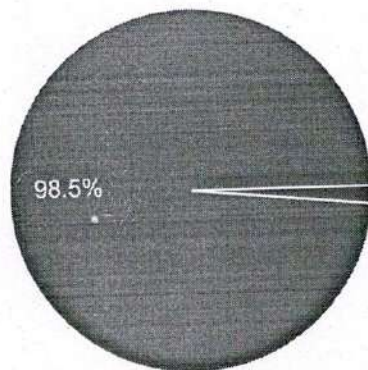

- सावित्रीबाई फुले
- हंसाबेन मेहता
- कमला सोहोनी
- सावित्रीबाई पाटील

१२) 'जन गण मन' भारताचे आहे.

Copy

65 responses

- राष्ट्रगान
- राष्ट्रगीत
- राष्ट्रकाव्य
- प्रेरणा गीत

१३) आपल्या राष्ट्रध्वजावरील चक्रावर एकूण.....आहेत.

Copy

65 responses

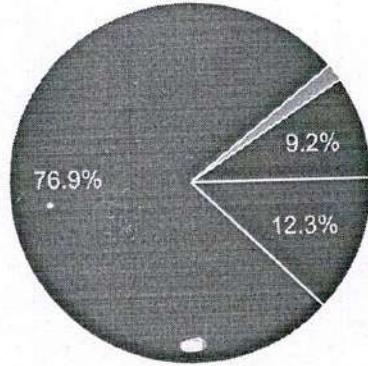

- २२ आरे
- २४ आरे
- ४२ आरे
- १८ आरे

१४) सूर्यासारख्या असंख्य तान्यांचा समूह म्हणजेच होय.

Copy

65 responses

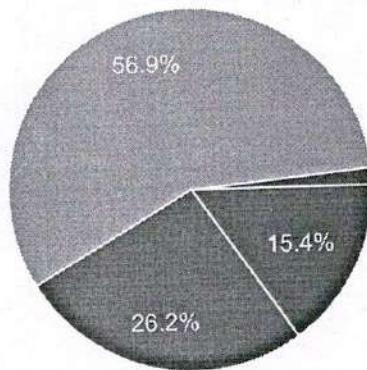

- तारगन
- आकाशगंगा
- धूमकेतू
- चांदण्या

१५) ग्रामीण व शहरी स्तरांवरील स्वशासनाचा कारभार करणाऱ्या व्यवस्थेला संस्था म्हणतात

Copy

65 responses

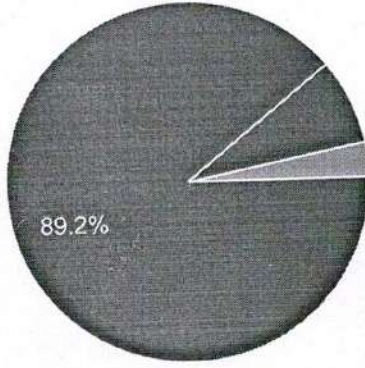

- ग्रामसंस्था
- स्थानिक
- स्थानिक स्वराज्य
- सरजाम शाही

१६) ज्ञानपीठ पुरस्कार लेखक कुसुमाग्रज म्हणजे.....होय.

Copy

65 responses

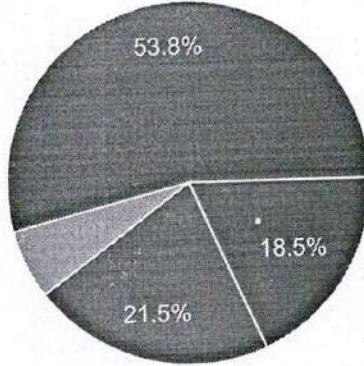

- वि.वा. शिरवाडकर
- वि.स. खांडेकर
- ग.दि.माडगूळकर
- भालचंद्र नेमाडे

१७).....केळदी नायक राजघराण्यातील एक शूर राणी होय.

Copy

65 responses

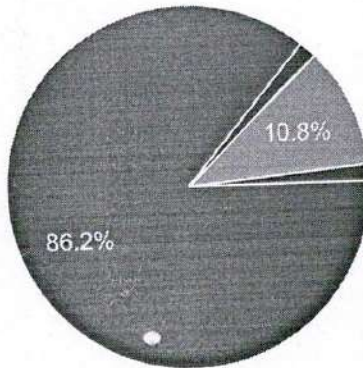

- चन्नमा देवी
- राणी रामेश्वरी
- रामेश्वरी
- चन्नमा राणी

१८) संत नामदेवाची दासी म्हणून कोणत्या संत कवयित्री जनमानसात लोकप्रिय आहेत.

Copy

65 responses

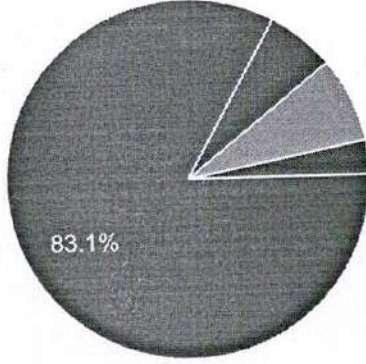

- संत जनाबाई
- संत कानाई
- संत मिराई
- संत कान्होपात्रा

१९) राजमाता जिजाऊंच्या वडिलांचे नाव काय?

65 responses

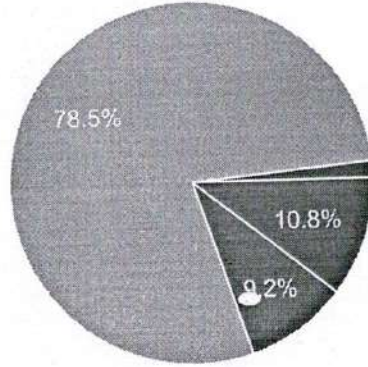

- लखुजी जाधव
- शहाजी जाधव
- लकोजी जाधव
- हंबीरराव मोहिते

Copy

20) 6 वेळा वर्ल्ड चॅम्पियनचा पुरस्कार मिळवणारी जगातील पहिली महिला बॉक्सर

65 responses

- मेरी जोसेफ
- मेरी कॉमना
- मेरी कॉम
- मेरी पारकर फोलेट

Copy

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

Google Forms

Surprise Tests

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”
शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे
श्री.स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले
बी.कॉम.-तीन(सेमिस्टर-5)
विषय-Auditing पेपर क्र.2

दि.15/09/2021

वेळ- एक तास
गुण-20

- सूचना:1) एका वेळी उत्तर न पाहाता लिहा.
2) प्रकरण 1 वर प्रश्नपत्रिका
3) उजव्या बाजूचे कंसातील अंक गुण दाखवतात.

Q.No.I What are the types of errors (10)

Q.No.II. Define the auditing and explain its objective. (10)

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’

शिक्षणमहर्षी डॉबापूजी साळुंखे.

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal-Patan Dist-Satara

Surprise test.

EXAM / UNIT TEST MARK STATEMENT -

Date- 15-09-2021

Subject- Auditing

Marks- 20

Sr. No.	Roll No.	Name of Student	Signature	Marks obtained
1	6100	Zende Harshda Dattatraya	Zende	15
2	6097	Sutar vikrant Balaso	Bhasle	17
3	6095	Sutar kajal Sunil	Sutar	16
4	6075	patil viraj Shivaji	Viraj	15
5	6074	Patil seema Prakash	Patil	14
6	6090	shinde omkar Anil	Gomkam	13
7	6077	Patil Megha Mahadev	Patil	12
8	6068	Patil komal Jaysing	Patil Komal	14
9	6063	Muttal Geeta Dhondiba	Geeta	13
10	6060	More monika Pruthiraj	M.P. More	12
11	6053	Mane Akshay suresh	Akshay	14
12	6040	Kajari Harshda dinkar	Kajari	15
13	6025	Dhere komal Santosh	Dhere	16
14	6001	Atkekar Sourabh Ashok	Sourabh	15
15	6011	Chalke Kanchan vilas	Chalke	14
16	6056	Monde Neha vasant	Neham	14
17	6098	Tupe sourabh Tukaram	Tupe	15
18	6099	yadav Priti vijay	Yadav	16
19	6062	mulani sagna shbbir	M. S. S.	15
20	6018	Chalke Shubhangi Ananda	Chalke	17
21	6066	pachupate sandhya sanjay	Pachupate	15
22	6088	Chavan ranocha vijay	Chavan	15
23	6084	salunkhe Nilam Nandani	Salunkhe	14
24	6094	surve Divya Dilip	Surve	15
25	6088	Sawant Robini prakash	Sawant	14
26	6021	chavan sonali Rajaram	Chavan	15
27	6046	Karpe Ratna Mahadev	Karpe	14
28	6058	more Chandni Dipak	More	15

"ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार" - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा.

Page No. _____
Date _____

घटक चाचणी परीक्षा सन २०२१ - २०२२

बैठक क्रमांक ६ ० १ ८

विषय Auditing

वर्ग T.Y.B.com तुकडी -

दिनांक _____ २०२

पर्यवेक्षक सही _____

प्रश्न क्रमांक	१	२	३	४	५	६	७	८	प्राप्त गुण	एकूण गुण	सही
प्राप्त गुण									17	20	Ball

(लिखाणास येथून सुरुवात करावी)

Q. 31 what are the types of the errors ?

Ans Types of Errors -

① Errors of omission ② Errors of commission ③ Errors of principles ④ compensating Errors.

① Errors of omission -

when a transaction remains to be recorded in the books of Accounts wholly or partially is error of omission. It is omitted wholly it does not effect the agreement of Trial balance. such errors cannot be detected easily. But if the transaction is recorded partially, It is effect the agreement of trial balance.

② Errors of Commission -

when entries are wrongly entered in the books Accounts wrong casting, wrong calculations, then is known as errors commission. This errors can be easily detected at they the agreement of trial Balance.

③ Errors of principles -

such errors takes place when proper allocation of expenditure/income is not made according to the fundamental principal Accountancy. when capital

④ Compensating Errors -

when an error is made for counterbalance of any other error or series of error it is said to be compensating errors. when trial balance does not agree, the difference is adjusted by showing more or less amount on debit/credit side of trial balance. such errors do not effect agreement of trial balance

Q. 2 Define Auditing and explain its objects.

Ans → In the initial stage Audit included only the ascertainment of the fact whether the accountant has properly recorded the receipts and payments of cash i.e. it was merely a cash audit But to day the scope of audit has much wider than that of previous following are some important definitions of Auditing

1. Spicer and Pegler -

An Audit is such an examination of the books of Accounts and vouchers of business as will enable the auditor to satisfy himself that the Balance sheet is properly drawn up so as to give true and fair view of state of the affairs of the business, and whether the Profit and Loss Account gives a true and fair view of the profit or loss of the financial period according to the best of his information and the explanations given to him as shown by the books and if not, in what respect he is not satisfied."

2. L. R. Diske -

An Audit is an examination of accounting records undertaken with a view to establishing whether they correctly and completely reflect the transaction to which they relate. In some instances it may be necessary to ascertain whether the transactions themselves are supported by proper authority.

3. L. R. Dicksee -

3. Audit is an instrument of financial control -
It acts as a safeguard on behalf of the proprietors, agents or servants in

realisation and utilisation of money or other assets. It also assures the proprietor that the expenditure and outgoing have been incurred with due regularity and propriety. The agency employed for this purpose is called an Auditor, Comptroller and Auditor General of India.

From the above definitions it is clear that the audit means:

(a) Examination of books of Accounts with a help of vouchers, evidences, informations and explanations.

(b) The audit work is carried out by an independent person who is not connected with writing of books of accounts.

(c) To state whether the profit and loss Account and Balance sheet show true and fair position of the state of affairs.

Objects of Auditing

As stated by L.R Dicksee, initially the object of audit was to detect errors and frauds. For this purpose an auditor has to do detailed checking of transactions. But with the changes in the volume and size of business this object became a subsidiary. Now the primary object is to check the accounts and statements with a view to confirm the accuracy and ascertain whether the final statement shows true and fair view of the state of affairs of the concern.

Secondary objects of Audit: (A) Detection and prevention of errors and (B) detection and prevention of frauds.

(A) Detection and prevention of Errors -

Errors means human mistakes in recording posting calculating such mistakes/ errors takes place due to ignorance or negligence on the part of clerical staff.

(B)

(B) Detection & prevention of frauds -

fraud means intentionally making a wrong entry false representation with a view to deceive others. frauds are done by top management with planned manner.

i) misappropriation of cash goods -

This may be committed either by omitting to enter receipts or by entering fictitious payments. misappropriation of goods is more difficult to detect unless accurate stock records are kept.

ii) Defalcation of Accounts -

It is generally done by the people at the top, such as directors or managers to boost the image of the company by showing fictitious profit or show less profit to avoid tax liability or to create secret reserves.

“ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri. Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

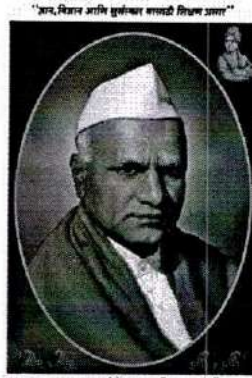
**Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Patan, Dist. Satara**

“ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri. Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

**Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Patan, Dist. Satara**

SURPRISE TEST -1

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार’

- शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा

बी. ए. भाग - १ Date: 24/08/2018

B.A.I, SEM-I, Surprise Test NO - 01

Sr. No	Roll No	Name of Student	Marks (10)
1	1017	Chalke Vidya Sanjay	8
2	1016	Chalke Shivani Dipak	9
3	1132	Mohite Shital Laxman	8
4	1015	Chalke Mansi Ashok	7
5	1012	Shidruk Nikita Bajarang	5
6	1065	Jadhav Rutuja Nivas	5
7	1135	More Harshada Krishnat	6
8	1002	Amrulkar Urmila Rajaram	4
9	1124	Matre Sonali Suresh	7
10	1120	Matne Anjali Uttam	7
11	1133	Mokashi Tejaswini Rajendra	7
12	1187	Sabale Malan Anil	5
13	1106	Madane Mayuri Baban	8
14	1198	Salunkhe Payal Shantaram	9
15	1159	Patil Pranoti Pandurang	7
16	1224	Yamgar Sonali Dhanaji	8
17	1090	Kamble Sneha Dipak	8
18	1163	Patil Sanjivani Mahendra	7
19	1180	Pendharkar Priyanka Prakash	5
20	1178	Pawar Swapnil Suryakant	8
21	1066	Jadhav Vishal Hanmant	7
22	1045	Dhere Ajit Shankar	6
23	1173	Pawar Madan Dadaso	8
24	1192	Salunkhe Abhishek Lalaso	7

25	1174	Pawar Pankaj Shivaji	6
26	1257	Inamdar Siddhesh Ramchandra	7
27	1058	Gotpagar Omkar Kailas	7
28	1184	Rajput Akash Rajendra	8
29	1047	Dubal Shubham Milind	7
30	1196	Salunkhe Komal Adhikrao	8

विभागप्रमुख

(एस.के. नाईक)

Name of Student : Salunke Payal ^{Sem I} Shikshak

Roll No : 1198

Class : B.A-I

Page No: _____
Date: / /

Surprise Test - 02

- 1) पॅन्जियाच्या दक्षिणेकडील भागाला गोंडवाना म्हणतात.
अ) लॉरेशिया ब) गोंडवाना क) रेथिस ड) झारिया
- 2) भूखंड वहन सिध्दात अल्फ्रेड वेगनर यांनी मांडला.
अ) व्लाश ब) अल्फ्रेड वेगनर क) टॉलेमी ड) कु एलन सैपल
- 3) ~~आ~~ कोणत्या गोलार्धास दक्षिण जलगोलार्ध म्हणतात.
अ) पूर्व ब) पश्चिम क) उत्तर ड) दक्षिण
- 4) जगातील सर्वात मोठा गारपर्वत सिझरा नेवाडा हा आहे.
अ) सिझरा नेवाडा ब) हिमालय क) वॉकी ड) झीज
- 5) जगातील जपान या देशाला भूकंपाचा देश म्हणतात.
अ) चीन ब) जपान क) भारत ड) पाकीस्तान
- 6) पॅन्जिया व पॅशान्जिया महासागराने वेढलेला आहे.
अ) रेथिस ब) पॅसिफिक क) पॅशालास्त ड) इटालीयन
- 7) W.M. डेव्हिस यांनी क्षरणचक्राची संकल्पना मांडली.
अ) W.M. डेव्हिस ब) टॉलेमी क) डॉगस्ट लॉस ड) वेगनर
- 8) उत्तर या गोलार्धास भूगोलार्ध असे म्हणतात.
- 9) प्राणी जैविक या विदर्भाशी संबधीत आहेत.
अ) दार्शनिक ब) रासायनिक क) जैविक ड) प्राकृतिक
- 10) सायमा हे सिलिका व मॅग्नेशियम या घातूपे मिळवण आहे.
अ) अॅल्युमिनियम ब) मॅग्नेशियम क) फेरस ड) निकेल

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार”

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

KAKASAHEB CHAVAN MAHAVIDHYALAYA, TALMAVALE

Department of Commerce Surprise Test

Date- 15/12/2021

Subject - Advanced
Accountancy - III

Marks- 20

Sr.No	Roll No.	Name of the Students	Signature	Marks obtained
	6031	Tadav Aniket Vitthal	Aniketjadav	15
	6033	Tadhav Anuradha Ramchandra	Tadava.R	14
	6035	Tadhav Puja Kisan	Tadhav.P.	16
	6038	Kachre Komal Vyankat	K.K.Kachre	12
	6040	Kajari Harshd Dinkar	Kajari	13
	6048	Khade Shubhm Shankar	KhadeShubhm	12
	6053	Mane Akshay Suresh	ManeAkshay	14
	6058	More Chandni Dipak	Morechandni	13
	6069	Patil Omkar Ashok	Omkar	12
	6072	Patil Rutuja Rajesh	Rutupaatil	16
	6074	Patil Seema Prakash	Seema	14
	6084	Salunkhe Nilam Nanasa	Salunkhe	15
	6092	Shinde Sakshi Anil	S.Sakshi	13
	6098	Tupe Saumabh Tukaram	Tupes	16
	6094	Surve Divaya Dilip	SurveDivaya	17
	6095	Sutar Kajal Sunil	Sutarkajal	12
	6019	Chavan Sagar Dinkar	Sagarchavan	14
	6006	Bhingardere Tushar Vishnu	Bhingardere	17
	6017	Chalke Shubhm Shantam	Shubham	13
	6014	Chalke Punam Suresh	Chalkepunam	16
	6013	Chalke Pranali Sanjay	Bchalke	14
	6011	Chalke Kanchan Vilas	Chalke	18
	6043	Kamble Shubhm Sadasiv	Kamble	12
	6071	Patil Pritam Bajirav	PatilPritam	14
	6088	Sawant Rohini Prakash	SawantRohini	16

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’
शिक्षणमहर्षी डॉ. बापुजी साळुंखे
श्री. स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था संचलित, कोल्हापूरचे
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

Sub- Advanced Accounting-III

B.Com – II

वेळ : 30 मिनिटे

दिनांक - 15/12/20 21

माक्स - 20

Instructions 1. All Questions are compulsory

Q. 1 From the Following Particulars, Prepare a cost Statement Showing the component of Total Cost and Profit for the year ended 31st March, 2020. (20)

Balance Sheet as on 31/03/2017

Particulars	1 April 19	31 March 20
Stock of Finished Goods	3000	7500
Stock of raw Materials	20000	25000
Work in Progress	7500	5000
		Rs
Purchase of raw materials		2,37,500
Carriage In wards		6250
Wages		87500
Works Managers Salary		15000
Factory Employee's salary		30000
Factory Rent, Taxes & Insurance		3625
Power Expenses		4750
Other Production Expenses		21500
Sales for the year		430000
Income Tax		2500
Interest on Debentures		5000
Transfer to Sinking Fund for Replacement of Machinery		10000
Dividend Received		1250
Goodwill Written off		5250
Payment to Sales Tax		8000
General Expenses		10250
Office Rent		6000

"ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार" - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

ता. पाटण, जि. सातारा.

Page No.

Date

घटक चरित्र परीक्षा सन २०२१ - २०२२

Surprise Test

Papers III

बैठक क्रमांक 6 0 0 6

विषय Advanced Accountancy

वर्ग T.Y.B.Com तुकडी

दिनांक 15 12 2021

पर्यवेक्षक सही

प्रश्न क्रमांक	१	२	३	४	५	६	७	८	प्राप्त गुण	एकूण गुण	सही
प्राप्त गुण									17	20	Fail

(लिखाणास येथून सुरुवात करावी)

Q 1 From the following particulars, prepare a Cost statement showing the Component of total Cost and profit for the year ended 31st march, 2020.

	on 1 st April 2019	on 31 st March 20
Stock of finished goods	8000	7500
Stock of raw materials	20000	25000
Work in Progress	7500	5000
		RS.
Purchase of raw materials		237500
Carriage Inwards		6250
Wages		87500
Works manager's Salary		15000
Factory Employee's Salary		30000
Factory Rent, Taxes & Insurance		3625
Power Expenses		4750
Other Production Expenses		21500
Sales for the year		430000
Income Tax		2500
Interest on Debentures		5000

	Transfer to Sinking Fund for Replacement of machinery	10000
	Dividend Received	1250
	Goodwill Written off	5250
	Payment to Sales Tax	8000
	General Expenses	10250
	office Rent	6000

Statement of Cost & Profit

Page No. _____

Date _____

Particulars	Rs.	Rs.
Opening stock of Raw materials	20000	
Add: Purchase of R.M.	237500	
Carriage Inward	6250	
	263750	
Less: Closing stock of R.M.	25000	
Material Consumed		238750
Wages		87500
Direct Expenses		—
PRIME COST		326250
Add: Factory Overheads:		
Works Manager's Salary	15000	
Factory Employees' Salaries	30000	
Factory Rent, Taxes & Insurance	3625	
Power Expenses	4750	
other Production Expenses	21500	
		74875
FACTORY COST		4,01,125
Add: Opening Work In Progress		+ 7500
Less: Closing Work In Progress		- 5000
FACTORY COST OF FINISHED GOODS		4,03,625
Add: Office & Administrative Overheads		
General Expenses	10250	
office Rent	6000	
		16250
COST OF PRODUCTION		4,19,875
Add: Opening stock of finished goods		+ 3000
Less: Closing stock of finished goods		- 7500

Statement of Cost & Profit

		COST OF GOODS SOLD	4,15,375
		Add: Selling & Distribution overheads	
		Sales Tax	<u>8000</u>
		COST OF SALES	4,23,375
		Profit	<u>6625</u>
	 	SALES	4,80,000

Q 2 Write Short Notes :

1] Direct Materials

The materials which can be conveniently identified in the product and which can be easily measured and charged to the product are called direct materials.

The Direct materials normally include:

i] Raw materials such as fabrics in the manufacture of cloth, pig iron in foundry, pulp in manufacture of paper, jute in manufacture of gunny bags.

ii] Part and Components such as spare parts of mechanical goods such as scooters, cars, radio, fan machines, etc.

6 iii] Primary packing materials like wooden or card board boxes, cartons, wrapping, etc.

iv] Buying Expenses on Raw materials / Spare parts / Packing materials such as carriage and freight, import duty, custom duty, octroi, etc.

Group Discussions

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार”

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

सूचना

बी. ए. भाग ३ मराठी विभागातील सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की, सोमवार दि. १५/०३/२०२१ रोजी 'आपले शिक्षण मराठीतून की इंग्रजीतून' या विषयावर गट चर्चा आयोजित केली आहे. तरी सर्वांनी या चर्चेत सहभागी होणे अनिवार्य आहे.

Head

Department Of Marathi
K.C.College, Talmavale
प्रा. डॉ. जी. एन. पोटे

मराठी विभाग प्रमुख

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले

Group Discussion

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुरंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार”
- शिक्षणमहर्षि- डॉ. बापूजी साकुंखे

श्री. स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था संचळित
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावळे ता. पाटण,
- मराठी विभाग -

“आपले शिक्षण मराठीतून की, इंग्रजीतून” या विषयावरील
गटचर्चेचा अहवाल.

काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय, तळमावळे मराठी
विभागात शैक्षणिक वर्ष- 2020-21 मध्ये द्वितीय सत्रातील
अंतर्गत मूल्यमापनासाठी (90 मुलांसाठी) “आपले शिक्षण
मराठीतून की इंग्रजीतून” या विषयावरील गटचर्चेत बी. ए.
भाग तीन मधील खालील विद्यार्थिनी सहभागी झाल्या

१) कु. पेठारकर प्रियांका प्रकाश-

२) कु. साकुंखे वैष्णवी आनंद-

३) कु. व्यवहारे प्रतीक्षा सुरेश-

४) कु. पाटील प्रणोदी पांडुरंग

५) कु. मोकाशी तेजस्विनी राजेंद्र

६) कु. भोसले महतुजा भारत.

७) कु. चव्हाण मोनिका आनंद

८) कु. मुंढेकर वैशाळी सुकुंद-

९) कु. भिंगारेदेवे कोमल हिंदूराव

Rw-2

Head
Department Of Marathi
K.C. College, Talmavale

अह्वाल.

“आपले शिक्षण मराठीतून की इंग्रजीतून ” या विषयावर वी.ए.भाग III च्या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित मंचवेत विद्यार्थिनी बहुरसंख्येने उपास्थित होत्या. या मंचवेचा प्रमुख हेतू मराठी विभाग प्रमुख प्रा.डॉ. जी. रम. पोटे यांनी विद्यार्थ्यांना पलून दिला. त्यामध्ये इंग्रजी शिक्षणाचे महत्व आणि आपल्या मायमराठीचे महत्वही त्यांनी पलून दिले. मराठीतून शिक्षण दिल्याने व बोलल्याने ज्ञानाची आद्वय प्रदानता अधिक गतीने होते. ती सुद्धा परंतु मराठी परंतु इंग्रजी भाषा परकीय भाषा असली तरी तिचा ज्ञानाची खिळी म्हणून जगभर मान्यता मिळालेली आहे.

मराठी मातृभाषेतून शिक्षण दिले तर शिक्षणाची आद्वय प्रदानाची प्रक्रिया आधिकाधिक सुलभ होईल हे प्रत्येकाचे लक्षात ठेवल्याने आपण परकीय भाषेचा अतिरेक होणार नाही हे या गरचेतून स्वनिा समजले. मराठी विभागातील या सत्य उपक्रमाचे काळजमध्ये काळुक करव्यात आले.

P. P. P.

Head

Department Of Marathi
K.C. College, Talmavala

प्रा.डॉ. जी. रम. पोटे.

मराठी विभाग प्रमुख

(काकासोब चव्हाण कॉलेज तळमवाले)

'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार'
शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे
Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

Kakasaheb Chavan College, Talmavale

Tal - Patan Dist - Satara

DEPARTMENT OF COMMERCE

Program- Group Dictation

Date-15/06/2022

Sr. No.	Class	Roll No.	Group Name	Name of the students
1	B.com. III	6034	अजिंक्य ग्रुप	जाधव निलेश विवाजी
2	B.com. III	6078		पवार वैष्णव संभाजी
3	B.com. III	6009		चालके अर्चना संजय
4	B.com. III	6040		काजारी हर्षद दिनकर
5	B.com. III	6065		पाचुपते करिष्मा कृष्णत
6	B.com. III	6021		चव्हाण सीनाली राजाराम
7	B.com. III	6011		चालके कांचन विलास
8	B.com. III	6019	शैयल ग्रुप	चव्हाण सागर दिनकर
9	B.com. III	6048		जाधव अनिकेत विठ्ठल
10	B.com. III	6031		मोरे प्रह्लाद विलास
11	B.com. III	6061		पाचुपते संहया संजय
12	B.com. III	6066		पाटील पायल मीचंछद्र
13	B.com. III	6070		खाडे शुभम शंकर
14	B.com. III	6092		शिंदे साह्या अनिल

परीक्षकाची सही 15/06/22
डॉ. सादळे मंगोज

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Department of Commerce organizes

"COMMERCE DAY"

EVENT: Group Discussion

DATE: 15/06/2022

Sr. No.	Name of the Participant	Knowledge (5)	Analytical Ability (5)	Communication (5)	Leadership (5)	Participation (5)	Total Marks (25)
Topic: ऑनलाईन शिक्षणाचे फायदे व तोटे अजिंक्य ग्रुप							
1	जाधव निलेश दिवाजी	3	-	-	-	-	03
2	पवार वैष्णव संकाजी	33	4	33	4	4	18
3	चाक्रे अर्चना संजय	4	4	4	3	4	19
4	काजरी हर्षद दिनकर	4	3	4	3	-	14
5	पाचुपते करिष्मा कृष्णान	-	-	-	-	-	-
6	चव्हाण सोनाळी राजाराम	4	3	-	-	-	07
7	चाक्रे कीचन विकास	3	-	-	-	-	03
							64
Topic: शंभल ग्रुप							
1	चव्हाण सागर दिनकर	3	-	-	-	-	03
2	साडे शुक्लम शंकर	-	-	-	-	-	-
3	जाधव अनिकेत विश्णू	4	3	-	-	-	07
4	भोरे प्रथा विकास	-	-	-	-	-	-
5	पाचुपते संध्या संजय	3	3	-	-	-	06
6	परिल पायल मच्छिंद्र	4	4	4	4	4	20
7	शिंदे साक्षी अनिल	4	3	4	4	3	18
							54

विजेता : अजिंक्य ग्रुप

Name & Sign of the Examiner

Dr. M. M. Sawale
15/06/2022

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार” - शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Sr. College

Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt.17-9-1969

Tal.Patan, Dist. Satara 415 103

(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE / SCIENCE

Off. / FAX : (02372)272060 Prin (02372)272417

Re-accredited by NAAC with 'B+' Grade (CGPA 2.68)

Jr. College

HSC1479/30230/XII H.S. Director of
Education, Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
UDISE No. 27310838102

• **FOUNDER** •

Shikshanmaharshi
Dr. Bapuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

• **PRESIDENT** •

Hon. Chandrakant (Dada) Patil
Ex. Minister, Revenue Relief & Rehabilitation
Public Works, Govt. of Maharashtra

• **EXECUTIVE PRESIDENT** •

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M.A.

• **SECRETARY** •

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade
M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL :- Dr. ARUN GADE M.A., M.Phil., Ph.D. www.kcctalmavale.edu.in kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date :

Department of Commerce Notice

Date :- 16/02/2021

It is informed hereby to the students of B.Com I that Group Discussion (Topic: Climate Change) is scheduled on 18th February 2021, Monday at 11.20 am. Presence of all Students is Compulsory.

Concerned Teacher

Balle
Department of Head

Head
Department Of Commerce
K.C. College, Talmavale

‘ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’

शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे

Shri. Swami Vivekand Shikshan Sanstha's
Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Pathan, Dist-Satara
Department Of Commerce
Group Discussion
Attendance Sheet

Date- 18th February 2021

Topic: Climate Change

‘अ’ गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	सही
१	चाळके प्रणाली संजय	B.Com II	Chalkeps
२	चाळके पूनम सुरेश	B.Com II	Chalke PS
३	मोरे पूनम रमेश	B.Com II	More PR
४	यादव प्रिती विजय	B.Com II	Yadav PV
५	चाळके अर्चना महादेव	B.Com II	Chalke AR
६	सुर्वे दिव्या दिलीप	B.Com II	Surva DP
७	इनामदार रूपाली प्रकाश	B.Com II	Inamdar RP
८	मोरे चांदणी दिपक	B.Com II	More Chandani
९	शिंदे साक्षी अनिल	B.Com II	Shinde SA

‘ब’ गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	सही
१	शेवाळे प्रिती मोहन	B.Com II	Shewale PM
२	मुलाणी सना शबिर	B.Com II	Mulani Sa
३	मुट्टल सुजाता आक्रम	B.Com II	Mutal SA
४	कळत्रे पूजा राजाराम	B.Com II	Kalatre PJ
५	भारमल पूनम दिपाली	B.Com II	Bharmal PM
६	करपे काजल काशिनाथ	B.Com II	Karpe KJ
७	करपे रूतुजा महादेव	B.Com II	Karpe RK
८	भांडवलकर दिपाली बाजीराव	B.Com II	Bhandvalkar DP
९	अतकिरे सोनम आमदा	B.Com II	Atkire SA

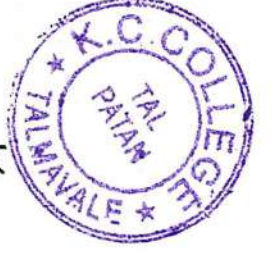
Head
Department Of Commerce
K.C.College, Talmavale

"ज्ञान विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार"

शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर
काकासाहेब चव्हाण कॉलेज, तळमावले.

दि. ३१ जानेवारी २०२०

कॉमर्स विभाग

सूचना

कॉमर्स विभागाच्यावतीने मंगळवार दि. ४ फेब्रुवारी २०२० रोजी सकाळी १०.०० वाजता बी. कॉम भाग-३ या वगामध्ये अंदाजपत्रक २०२० (Budget २०२०) या विषयावर गट चर्चा होणार आहे. तरी यामध्ये ७ विद्यार्थ्यांचा एक गट सहभाग घेऊ शकतो. या गट चर्चा सहभागासाठी श्रीमती साळुंखे यु.ई यांच्याकडे नोंद करावी. तरी सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांनी वेळेत उपस्थित राहावे.

Incharge Principal
Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Patan, Dist. Satara

३००३-१०

‘ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’

शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे

Shri. Swami Vivekand Shikshan Sanstha's
Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Pathan, Dist-Satara
Department Of Commerce
Group Discussion
Attendance Sheet

Date- 04th February 2020

Topic: Budget

‘अ’ गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	सही
१	उथळे अश्विनी अनिल	B.Com II	Uthale AA
२	मोरे तेजल जितेंद्र	B.Com II	More TJ
३	पवार संजिवनी सुरेश	B.Com II	Pawar SS
४	पाटील अंकिता नितीन	B.Com II	Patil AN
५	जाधव विजया पांडुरंग	B.Com II	Jadhav VP
६	मोरे पूजा भरत	B.Com II	More PB
७	केसरकर करिश्मा शंकर	B.Com II	Kesarkar KS

‘ब’ गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	सही
१	कळत्रे वर्षा रमेश	B.Com II	Kaltrave V
२	गुढेकर रोहीणी शिवाजी	B.Com II	Gudaker RS
३	मोरे अश्विनी संजय	B.Com II	More AS
४	चोरेघे निशा तानाजी	B.Com II	Choregh N
५	साबळे शितल अनिल	B.Com II	Sabale SA
६	कोळी अक्षरा संजय	B.Com II	Koli AS
७	भांडवलकर दिपाली बाजीराव	B.Com II	Bhandavkar B

Head
Department Of Commerce
K.C.College, Talmavale

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Department:Commerce.....

ATTENDANCE SHEET

Programme: ...Group Discussion.....

Date: 4/2/2020

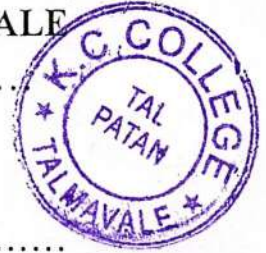
Time: 10:15 to 12:30
am/pm

Sr.	Name of the Student	Class	Signature
(1)	Jadhav Nilesh Shivaji	F.Y. B.com	Nilesh
(2)	Jagdale Rohit Pratap	F.Y. B.com	Rohit
(3)	Khade Shubham Shankar	F.Y. B.com	gskhade
(4)	Kesarkar Nitin Laxman	F.Y. B.com	Nkesarkar
5)	Pawar Vaishnav Sambhaji	F.Y. B.com	Pawar
6)	chavan Sagare Dinkare	F.Y. B.com	chavan
7)	Jadhav Amiket Vitthal	F.Y. B.com	Amiket
8)	Kajari Hareshab Dinkare	F.Y. B.com	Hkajari
9)	Asalkar Ganesh Sunil	F.Y. B.com	Asalkar
10)	chalke Archana Sanjay	F.Y. B.com	Archke
11)	chalke Pinam Suresh	F.Y. B.com	Schalke
12)	chalke Pranali Sanjay	F.Y. B.com	Prchalke
13)	chalke kanchan vilas	F.Y. B.com	Kanchan
14)	More Poonam Ramesh	F.Y. B.com	More
15)	Shinde sakshi Anil	F.Y. B.com	Sashinde
16)	Sabale priyanka Sambhaji	F.Y. B.com	Sabale
17)	Potekar Pooja Pandurang	F.Y. B.com	P.P.Potekar
18)	More Chandani Dipak	F.Y. B.com	More
19)	Pachupate Karishma Kaushrat	F.Y. B.com	Pachupate
20)	Pachupate sandhya sanjay	F.Y. B.com	Pachupate
21)	Surve Divya Dilip	F.Y. B.com	DSurve
22)	Inamdar Rupali Prakash	F.Y. B.com	Inamdar
23)	yadav Priti vilay	F.Y. B.com	Yadav
24)	chalke Archana Mahadev	F.Y. B.com	Archke
25)	chalke shubhangi Anand	F.Y. B.com	Shchalke

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Department: Commerce

ATTENDANCE SHEET

Programme: Group Discussion

Date: 4/2/2020

Time: 10:15 to 12:00
am / pm

Sr.	Name of the Student	Class	Signature
26)	Shewale Preeti Mohan	F.Y.B.Com	<u>P. Shewale</u>
27)	Kalontre Pooja Rajaram	F.Y.B.com	<u>P. Kalontre</u>
28)	Bhaemal Poonam Dipil	F.Y.B.Com	<u>Bhaemal</u>
29)	Mutthal Suyata Aakaram	F.Y.B.Com	<u>M. Mutthal</u>
30)	Mulani Sana Shabbir	F.Y.B.Com	<u>M. Mulani</u>
31)	Atkire Sonam Ananda	F.Y.B.COM	<u>A. Atkire</u>
32)	Bhandwalkar Dipali Bajirao	F.Y.B.Com	<u>B. Bhandwalkar</u>
33)	Karpe Priyanka Ashok	F.Y.B.Com	<u>P. Karpe</u>
34)	Karpe Rutuja Mahadev	F.Y.B.Com	<u>R. Karpe</u>
35)	Karpe Kajal Kashinath	F.Y.B.Com	<u>K. K. Karpe</u>
36)	Koli Akshaya Sanjay	T.Y.B.com	<u>A. Koli</u>
37)	Jadhav pournima dilip	T.Y.B.COM	<u>P. Jadhav</u>
38)	Kirtane pragti pramod	T.Y.B.com	<u>K. P. Kirtane</u>
39)	Chalke Varsha Sudhir	T.Y.B.Com	<u>V. Chalke</u>
40)	matekar Ashwini suresh	T.Y.B.com	<u>M. Matekar</u>
41)	Mane Pournima Pandurang	T.Y.B.com	<u>M. Mane</u>
42)	Pachupate Deryani Prakash	T.Y.B.com	<u>P. Pachupate</u>
43)	Sabale Sheetal Anil	T.Y.B.com	<u>S. Sabale</u>
44)	Surve Ankita Bharat	T.Y.B.Com.	<u>S. Surve</u>
45)	Dheb Ravina Hamant	-	<u>R. Dheb</u>
46)	Pawar Ankita Vasant	T.Y.B.com	<u>A. Pawar</u>
47)	Chalke Jayashri Ananda	-	<u>J. Chalke</u>
48)	chalke Monali Nivrutti	-	<u>M. Chalke</u>
49)	sutar shubham pandurang	- // -	<u>S. Sutar</u>
50)	Abhishek pralhad sawant	- // -	<u>A. Sawant</u>

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Department: ... Commerce

ATTENDANCE SHEET

Programme: ... Group Discussion

Date: 4/2/2020.

Time:

10:15 to 12:00 am/pm

Sr.	Name of the Student	Class	Signature
51]	Modak Gorakh Suresh	- 11 -	
52]	Mohite Vishal Suresh	- 11 -	
53]	Suntyam Raniraj Shankar	- 11 -	
54]	Matekar Akash Baburao	- 11 -	
55]	Sawant Sawant Sainakh Maruti	- 11 -	
56]	Lotale Ashwini Anil	- 11 -	
57]	Maskey Ravina Ramesh	- 11 -	
58]	Desai Komal Damodar	- 11 -	
59]	More Tejal Jitendra	B.Com II	
60]	More Komal Raghunath	B.Com II	
61]	Chorage Nisha Tanaji	B.Com II	
62]	More Ashvini Sanjay	B.Com II	
63]	Pawar Sanjrani Suresh	B.Com (II)	
64]	Pawar Kajal Krishnaat	B.Com (II)	K.K. Pawar
65]	Gaikwad Rohit Ananda	B.Com (II)	
66]	Chinchulkar Omkar Vijay	B.Com II	
67]	Chalke Dnyaneshwar Bayaji	B.Com II	
68]	Patil Ankita Nitin	B.Com II	
69]	Jadhav Vijaya Pandurang	B.Com - II	
70]	More Pooja Bhazad	B.Com - II	
71]	Gudhekar Rohini Shiraji	B.Com II	
72]	Kalantare Varsha Ramesh	B.Com II	
73]	Dhadam Gauri Vijay	B.Com II	
74]	Nivdunge Ankita Anil	B.Com II	
75]	Kesarkar Kamishma Shankar	B.Com II	

(Head)
Department of Commerce
K.C. College, Talpavale

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार” -शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

KAKASAHEB CHAVAN COLLEGE, TALMAVALE

Tal. Patan, Dist. Satara - 415 103

(Affiliated To Shivaji University, Kolhapur)

ARTS / COMMERCE

FAX / PHONE : (02372) 272060

Prin (02372) 272417 Mob. : 9404704647

◆ Sr. College ◆
Estd : June 1969
Mah./UKF 8769/Dt. 17-9-1969
Re-Accredited by NAAC with 'B' Grade

◆ Jr. College ◆
HSC1479/30230/XII H.S. Director
Education Maharashtra State 11-9-1979
Index No. J-21-09-002
Website : www.kcctalmavale.com

◆ FOUNDER ◆

Hon. Shikshanmaharshi
Dr. Bapuji Salunkhe
B.A.B.T.D.Lit

◆ PRESIDENT ◆

Prin. Abhaykumar Salunkhe
M. A.

◆ SECRETARY ◆

Prin. Mrs. Shubhangi Gavade
M.Sc.B.Ed.

PRINCIPAL Dr. S. M. Maner M.A., M.Phil., Ph.D.
E-mail : drmanersm@gmail.com

E-mail : kcc.talmavale@gmail.com

Ref. No. KCCT /

Date : 14/01/2019

Notice

The Students of the B.Com III are informed that their Group Discussion on subject “Cashless Economy” will be conducted on 24th January 2019 during lecture hour.

All students must be present and actively participate in group discussion.

Spichade

Subject Teacher

Osale

Head of Department
Head
Department Of Commerce
K.C.College, Talimavale

कॅम्बेस

ग्रुप डिस्कशन

'अ' गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे.	वर्ग	सही
१.	माने पवनकुमार विठ्ठल	B.Com III	<u>Mane</u>
२.	साबळे स्वात्मि अशोक	B.Com III	<u>Sabale</u>
३.	दिंडे पुजा शिवाजी	B.Com III	<u>Diinde</u>
४.	मोरे कान्होत विलास	B.Com III	<u>More</u>
५.	चव्हाण दिपांभी राजाराम	B.Com I	<u>Chavan</u>
६.	माने पुनम संपत	B.Com III	<u>P.s. mane</u>

'ब' गट.

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे.	वर्ग	सही.
१.	बोर्गे साधना संजय	B.Com III	<u>Borge</u>
२.	शिंदे सुरज दिनकर	B.Com III	<u>Shinde</u>
३.	कोळेकर स्नेहल सुदेश	B.Com III	<u>Kolekar</u>
४.	बडेकर स्नेहल प्रकाश	B.Com III	<u>Badekar</u>
५.	भास्कर रोहित राजाराम	B.Com I	<u>Baskar</u>
६.	थोरात शुभम किशोर	B.Com III	<u>Thorat</u>

Richade

Prof. R.D. Lihade

Ball
प्रा.स.सं.वे.सु.ई.
De... Commerce
h... Talmavale

‘ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार’

शिक्षणमहर्षी डॉ.बापुजी साळुंखे

**Shri. Swami Vivekand Shikshan Sanstha's
Kakasaheb Chavan College, Talmavale
Tal. Pathan, Dist-Satara
Department Of Commerce
Group Discussion**

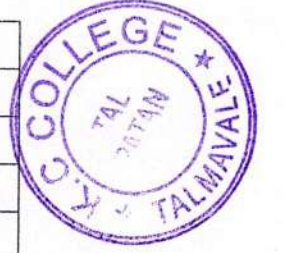
Cashless

‘अ’ गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	सही
१	माने पवनकुमार विठ्ठल	B.Com III	ManePV
२	साबळे स्वप्निल अशोक	B.Com III	Sabale
३	दिंडे पुजा शिवाजी	B.Com III	Dindeps
४	मोरे कांचन विलास	B.Com III	Morckv
५	चव्हाण दिपाली राजाराम	B.Com III	DRChavanm
६	माने पूनम संपत	B.Com III	maneps

‘ब’ गट

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	सही
१	बोर्गे साधना संजय	B.Com III	ShinesD
२	शिंदे सुरज दिनकर	B.Com III	BorgesB
३	कोळेकर स्नेहल सुरेश	B.Com III	KolesS
४	बडेकर स्नेहल प्रकाश	B.Com III	BadekarsP
५	भालेकर रोहित राजाराम	B.Com III	R.R.Balk
६	थोरात शुभम किशोर	B.Com III	J.Thorast

[Signature]
Head

Department Of Commerce
K.C.College, Talmavale